

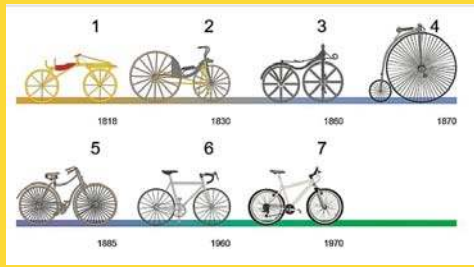
POWIEDZIELI SOBIE „TAK” NA
PIELGRZYMCE NA JASNĄ GÓRĘ \3

TRZY DOBY
W WODZIE \6

U NAS ZATANKUJESZ
NAJTANIEJ \8

ZADUMAJCIE SIĘ
NAD ŁAŃCUCHEM \11

PIĄTEK-NIEDZIELA
109-11108|2024|

GAZETA OLSZTYŃSKA

WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

SPORT

ŻEGNAJ,
LIGO MISTRZÓW? \19

POWΤÓRZA
INAUGURACYJNE
EMOCJE? \22

SZEREMETA: NIE BOJĘ
SIĘ NIKOGO \24

KTO ZAJMIE SIĘ NASZYM ZWIERZĘTAMI?

BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

POSEŁ CDU: PROŚBA O PRZEBACZENIE TO KONIECZNA PODSTAWA POJEDNANIA Z POLSKĄ

Niemcy zwracali się do Polaków z prośbą o przebaczenie, ale ich zaangażowanie w proces pojednania nie był wystarczający; potrzebne jest uznanie kluczowych momentów w polskiej pamięci zbiorowej, a przede wszystkim dramatycznych wydarzeń sierpnia 1944 roku — napisał poseł opozycyjnej niemieckiej partii CDU 39-letni Paul Ziemiak, który jest przewodniczącym niemiecko-polskiej grupy międzyparlamentarnej. Polityk nawiązał do gestu kanclerza RFN Willy'ego

Brandta, który w grudniu 1970 roku ukląkł przed pomnikiem Bohaterów Getta w Warszawie, co — jak zaznaczył — stało się „ikoną” niemiecko-polskiego pojednania. Była to symboliczna prośba o przebaczenie, „mocny i konieczny gest, umożliwiający Niemcom powrót do wspólnoty cywilizowanych narodów” — przypomniał na portalu dziennika „Die Welt”. Poseł CDU zwrócił uwagę, że w Polsce gestowi Brandta przypisuje się inne znaczenie niż w Niemczech. — Niemala część Polaków uważa, że to

historyczne wydarzenie było „niepełne”, ponieważ nie było skierowane do „nieżydowskich Polaków” — podkreślił niemiecki polityk. Przypomniał też słowa prezydenta Niemiec Franka-Waltera Steinmeiera, wypowiedziane w ubiegłą środę podczas wizyty w Warszawie z okazji 80. rocznicy wybuchu powstania warszawskiego: — Każde słowo wydaje się za słabe, by nazwać to bestialstwo. Dlatego chciałbym powiedzieć tylko jedno zdanie: proszę, właśnie dzisiaj i właśnie tutaj, o przebaczenie.

To właściwe słowa, ale w Niemczech „jak zwykle” pojawiły się też pytania, kiedy wreszcie skończy się „kult niemieckiej winy”, gdyż Niemcy „wystarczająco często prosili o przebaczenie” — zauważył poseł CDU. Zaznaczył, że Niemcy nigdy nie dostaną odpowiedzi na swoją prośbę, gdyż „przebaczyć mogą tylko ofiary, a ich w większości nie ma już wśród żywych”. — Niemcy muszą się pogodzić z tą sytuacją, gdyż jest ona następstwem historii — ocenił, dodając, że prośba

o przebaczenie jest „konieczną podstawą pojednania” z Polską. Jego zdaniem Niemcy nie angażowały się w proces pojednania w odpowiednim stopniu. Aby to zmienić, muszą uznać kluczowe momenty w zbiorowej polskiej pamięci, a przede wszystkim wydarzenia sierpnia 1944 roku. — To proces bolesny, ale konieczny, jeżeli relacje polsko-niemieckie mają wzmocnić się na tyle, by oba kraje mogły stawić czoło wyzwaniom w Europie. Od tych relacji zależy zdolność do obrony, dobrobyt i wolność na

naszym kontynencie — podkreślił Ziemiak. — Mam nadzieję, że pewnego dnia Powstanie Warszawskie stanie się także dla wszystkich młodych Niemców symbolem odważnej, sprawiedliwej walki przeciwko bezprawiu i o wolność w Europie — napisał w konkluzji Paul Ziemiak w „Die Welt”. Urodzony w Polsce (w Szczecinie, wyjechał z rodzicami do Niemiec w 1988 roku) poseł CDU towarzyszył Steinmeierowi podczas niedawnej wizyty w Warszawie.

JACEK LEPIARZ (PAP)

GENERAŁ POLKO: UKRAINA POSTĘPUJE SŁUSZNIE, ATAKUJĄC W ROSJI

— Raid Ukrainy na obwód kurski wytraca potencjał wroga i osłabia jego morale — ocenił b. dowódca GROM, gen. Roman Polko. Jak dodał, Ukraińcy, działając jak admirał Nelson, przenikają w szeregi wroga, aby wywołać strach, przejąć inicjatywę i dyktować warunki. W środę w obwodzie kurskim w Rosji ogłoszono stan wyjątkowy. Dzień wcześniej strona rosyjska twierdziła, że ukraińscy przeniknęli przez jej południową granicę i uderzyli na obwód siłami liczącymi do 300 żołnierzy, wspomagani przez 11 czołgów i ponad 20 transporterów opancerzonych. Według Agencji

Reutera w rajdzie bierze udział około 1 tys. ukraińskich żołnierzy. — Jediną przyczyną eskalacji w wojnie Rosji przeciw Ukrainie jest fakt bezwarunkowej agresji Rosji na nasz kraj — oświadczył w czwartek Mychajło Podolak, doradca prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskigo. Przedstawiciel władz odniósł się w ten właśnie sposób do ukraińskich ataków na rosyjski obwód kurski. Generał Polko w czwartek podkreślił, że Ukraina uczy się na tej wojnie, wyciąga wnioski z popełnionych błędów i szuka słabych punktów na całym froncie. Dodał, że działanie to zaskoczyło Rosjan, a budowanie

PAP/PAW/ALEKSEY BABUSHKIN / SPUTNIK / KREMLIN POOL

Putin zwołał specjalne spotkanie w sprawie sytuacji w obwodzie kurskim

przewagi na kierunku, na którym przeciwnik się tego nie spodziewa, jest jednym z czynników zwycięstwa w sztuce wojennej. — Ukraina przez to, że ma inteligentnych wojskowych, stara się walczyć inteligencją

żołnierzy, których jest mniej niż rosyjskich i działa jak brytyjski admirał (Horatio) Nelson. Czyli przenika w szyki wroga, aby namieszać, wywołać strach, przejąć inicjatywę i samemu dyktować warunki — ocenił.

Takie działanie — zdaniem b. dowódcy GROM — buduje morale ukraińskich żołnierzy, jednocześnie osłabiając je u Rosjan. Jak dodał, odwraca uwagę i zmusza przeciwnika do ściągania posiłków z innych, być może ważniejszych dla Ukraińców części frontu. — Do tej pory było tak, że Rosjanie coś robili, a Ukraińcy musieli reagować. Ukraina zaczyna czuć własną siłę, to, że może sama dyktować warunki na polu walki. (...) To właściwe postępowanie. Jako oficer wojsk specjalnych długo czekałem właśnie na te działania dywersyjne i różnego rodzaju rajdy, niespodziewane ataki na niespodziewanych

kierunkach. To jest coś, co wytrąca i wytraca potencjał wroga, rozbija jego morale i daje czas własnym wojskom operacyjnym na przygotowanie strategicznej ofensywy — powiedział Polko. Zdaniem gen. Polko ukraińska ofensywa w tym roku jest mało prawdopodobna, ale w 2025 roku, kiedy m.in. piloci przekazanych F-16 odpowiednio oblatają te maszyny, jest możliwa. Dodał, że tym razem musi być prowadzona z głową i nie w celu zadowolenia polityków i pokazania czegoś światu, a po to, aby skutecznie i ostatecznie wyprzeć Rosjan z okupowanych terytoriów.

(PAP)

POLSKA GOSPODARKA POTRZEBUJE IMIGRANTÓW?

— W Polsce brakuje rąk do pracy; jeśli nie będzie imigrantów, to przestaniemy się rozwijać i gonić Zachód. Potrzeba ogólnokrajowej debaty o imigracji i o tym, w jakim kraju chcemy żyć — powiedział Cezary Kaźmierczak, prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców. W Polsce od 1989 roku nigdy nie było tylu osób pracujących; zgodnie z danymi GUS

w pierwszym kwartale 2024 r. liczba osób aktywnych zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła 17,754 mln, z tego 17,194 mln stanowili pracujący, natomiast 559 tys. — bezrobotni. W czerwcu stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 4,9 proc. Kaźmierczak, zapytany o perspektywy przedsiębiorców dotyczące rąk do pracy, ocenił, że są one „dość słabe”; nic

nie zapowiada, by bezrobocie miało wzrosnąć. — Polska ma bardzo dobrą sytuację gospodarczą za wyjątkiem wskaźnika poziomu inwestycji krajowych. To nasza jedyna zła dana ekonomiczna — dodał. — Nigdy w historii nie byliśmy tak bogaci, jak teraz (...). Tak dobrze nigdy nie było i nie zapowiada się, by przez najbliższe lata coś w tym zakresie miało się zmienić — powiedział.

Prezes ZPP zaznaczył, że brak rąk do pracy jest głównym problemem przedsiębiorców, niezależnie od wielkości biznesu, a wyzwaniem dla rządzących są dwie kwestie. To demografia, gdzie politycy powinni się zastanowić, w jaki sposób zachęcić Polki do posiadania drugiego dziecka, a druga to kwestia imigracji. — Główne siły polityczne boją się o tym rozmawiać — stwierdził.

— Proste rezerwy bliskich kulturowo emigrantów z Białorusi czy Ukrainy są już na wyczerpaniu. (...) To jest kwestia decyzji politycznej i ogólnonarodowej debaty o tym, w jakim kraju chcemy żyć. Jeśli nie będzie w Polsce imigrantów, przestaniemy się rozwijać, bo nie będzie rąk do pracy — ocenił. Kaźmierczak powiedział, że w sytuacji, gdy w Polsce płace

stanowią 80 proc. średniej europejskiej, możemy „mieć tylu imigrantów, ile zechcemy”. W jego ocenie jest to „wyłącznik decyzja polityczna”. — Trzeba zdobyć się na odwagę i wywołać ogólnokrajową debatę o tym, czego Polacy chcą (...), potrzebujemy otwartej debaty, ale główne siły polityczne boją się o tym rozmawiać — powiedział.

(PAP)

O tym, że w pielgrzymce idzie para narzeczonych, która ma zamiar wziąć ślub w drodze, było wiadomo już wcześniej. Jednak im bliżej wyznaczonej daty, tym bardziej wzrastały emocje. Podczas ślubu w miejscowości Ujazd, w dziewiątym dniu wędrówki, która zaczęła się 31 lipca w Gietrzwałdzie, były łzy wzruszenia i wielkie modlitewne poruszenie. Kiedy Anna i Daniel ślubowali sobie wierność, miłość i posłuszeństwo oraz że nie opuszczą się aż do śmierci, w kościele słychać było płacz i oklaski. Również ksiądz, który udzielał im ślubu, nie ukrywał wzruszenia.

Wyjątkowa para

Anna i Daniel z Olsztyna poznali się dzięki wspólnej przyjaciółce. Oboje mają po czterdziestce. Pierwotnie planowali ślub jesienią ubiegłego roku. — Życie napisało inny scenariusz. Musieliśmy zrezygnować z tamtego terminu, a w grudniu mój brat się dowiedział, że jego córeczka Tosia ma nowotwór. Powiedział mi, że pójdzie do Częstochowy do Matki Bożej w intencji zdrowia Tosi — relacjonuje panna młoda. — Postanowiłam iść na pielgrzymkę modlić się o jej zdrowie. Tak się składa, że kolejny termin planowanego ślubu miał być właśnie w sierpniu, więc zamiast ponownie go przekładać, połączyliśmy go z pielgrzymowaniem — wyjaśniła Anna.

Co ciekawe, Anna i Daniel nie są weteranami pielgrzymkowych szlaków. — Pierwszy raz idę na pielgrzymkę, ale wychowałam się w klimacie pielgrzymkowym. Moja babcia, też Tosia, była na pielgrzymce 34 razy. Babcia jest naszą legendą. Miała 83 lata, kiedy ostatni raz dotarła pieszo na Jasną Górę — z dumą opowiada Anna. Również dla Daniela to pierwsza pielgrzymka w jego życiu. Oboje zgodnie twierdzą, że ślub w ten sposób na pewno wymodliła im właśnie babcia Tosia.

POWIEDZIELI SOBIE „TAK” NA PIELGRZYMCE NA JASNĄ GÓRĘ

CZWARTEK 8 SIERPNIĄ BYŁ WYJĄTKOWYM DNIEM DLA
PĄTNIKÓW Z 41. WARMIŃSKIEJ PIELGRZYMKI PIESZEJ
NA JASNĄ GÓRĘ, SZCZEGÓLNIIE DLA DWÓJKI Z NICH.
WCZORAJ NA POSTOJU W UJEŹDZIE PODCZAS UROCZYSTEJ
MSZY ŚWIĘTEJ ANNA I DANIEL POWIEDZIELI SOBIE
SAKRAMENTALNE „TAK”. MŁODZI MAJĄ PORUSZAJĄCĄ
INTENCJĘ SWOJEJ PIELGRZYMKI.

Ślubu udzielił im dyrektor pielgrzymki, ks. Paweł Szumowski

W gustownych sandałkach

Ceremonia odbyła się w prostych, pielgrzymkowych warunkach. Anna w skromnej, ale pięknej sukni, przygotowała się do tego ważnego dnia z pomocą życzliwych ludzi, którzy udostępniili jej miejsce na przygotowania. — Jestem dzisiaj (czwartek - red.) wyjątkowo traktowana, mogłam zostać trochę dłużej w gościnnym domu i przygotować się do ślubu — powiedziała Anna z uśmiechem. Zapyaliśmy pannę młodą, w jakim obuwii stanie

— TERAZ BĘDZIEMY
SZLI JUŻ OFICJALNIE
JAKO POŚLUBIENI
PRZED PANEM BOGIEM.
TO DLA NAS OBOJGA
WIELKA SPRAWA
I WIELKIE WYRÓŻNIENIE.
ODDAJEMY TEŻ MATCE
BOŻEJ WSZYSTKIE
NASZE SPRAWY, TAKŻE
NASZE WSPÓLNE ŻYCIE
— DEKLARUJE ANNA.

na ślubnym kobiercu.
— Mam zamiar zmienić obecne pielgrzymkowe buty na bardziej estetyczne sandały. Szpilki to nie jest dobry pomysł na pielgrzymce. Buty są dla nas najważniejsze – to one niosą nas do celu. Na trasie noszę wygodne buty trekkingowe, ale na ślub założę eleganckie sandały — relacjonowała.

Daniël dołączył do pielgrzymki kilka dni po jej rozpoczęciu ze względu na swoje zobowiązania zawodowe. — Od tego momentu idziemy razem — mówi Anna. — Był bardzo pod-

ekscytowany pomysłem ślubu na pielgrzymce, przecież to dla niego także nowe doświadczenie. Na początku miał pewne obawy związane z trudami wędrówki, jednak szybko się zaadaptował i teraz idziemy razem, wspierając się nawzajem — dodaje.

W intencji Tosi

Ksiądz Paweł Szumowski, dyrektor warmińskiej pielgrzymki pieszej, który pomógł parze w organizacji ceremonii, ale także udzielał im sakramentu, podkreśla duchowe znaczenie tego wydarzenia. — To piękne świadectwo wiary i miłości, które Anna i Daniel dają nam wszystkim — powiedział nam ksiądz Paweł. — Codziennie wspólnie modlimy się w intencjach, które niesiemy Matce Bożej na Jasną Górę, więc także w intencji naszej młodej pary — przypomniał.

Anna, także wczoraj, szczególnie modliła się za swoją chrześnicę Tosię, która walczy z nowotworem. Pielgrzymkowa panna młoda prosi też wszystkich o włączenie się w modlitewny szturm w tej intencji. — To dla nas

bardzo ważne, żeby nasze modlitwy dotarły do Matki Bożej na Jasnej Górze — mówi Anna.

— Teraz będziemy szli już oficjalnie jako poślubieni przed Panem Bogiem. To dla nas obojga wielka sprawa i wielkie wyróżnienie. Oddajemy też Matce Bożej wszystkie nasze sprawy, także nasze wspólne życie — deklaruje Anna.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

s.krystian@gazetaolsztynska.pl

W 41. Warmińskiej Pieszej Pielgrzymce na Jasną Górę idzie blisko 150 pątników. Do Częstochowy dotrą w poniedziałek 12 sierpnia. Wśród pielgrzymów z Warmii jest również rekordzista co do wieku – 81-letni pątnik, który jest chodzącą historią pielgrzymek na Jasną Górę. Pielgrzymi z Powiśla z 32. Elbląskiej Pielgrzymki Pieszej dotrą przed słońcem z łask wizerunek Czarnej Madonny dzień wcześniej, bo w niedzielę 11 sierpnia. Również w niedzielę na jasnogórskich watach pojawiają się pielgrzymi z Mazur, którzy idą w 32. Eltkiej Pielgrzymce Pieszej. W sumie z Warmii, Mazur i Powiśla w tym roku podąży do Częstochowy blisko 1000 pieszych pątników.

REKI AMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7

tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

**Z tym
kuponem kupisz
bez marży***
**Oferta ważna
do 24 sierpnia 2024 r.**

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

- pon.-pt. 9.00-17.00
- sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawnienia tylko kupon z papierowego wydania gazety.

Kochamy zwierzęta. Mieszkają w ponad połowie naszych domów. Najczęściej są to psy (40 proc.), rzadziej koty (31 proc.). Niekiedy nie ma wyjścia i jadąc na urlop, musimy oddać je pod opiekę innych. Dla obrońców praw zwierząt czy schronisk lato to czas, kiedy ludzie najczęściej porzucają swoje zwierzęta. Bo te „przeszkadzają” im miło spędzić urlop.

Jak wynika z badania „Zwierzęta domowe a plany urlopowe Polaków”, blisko co piąty właściciel (21 proc.) psa lub kota deklaruje, że zabiera zwierzę ze sobą na wakacje. Taką decyzję podejmują najczęściej mieszkańcy dużych miast i ci, których sytuacja finansowa „nie jest najlepsza”. Jeśli nie możemy wziąć pupila ze sobą na urlop, to najczęściej decydujemy się na bezpłatną pomoc rodziny czy przyjaciół. Taką odpowiedź podało 60 proc. respondentów; to najczęściej ludzie młodzi (78 proc.), dobrze sytuowani (71 proc.), z wyższym wykształceniem (68 proc.).

18 proc. ankietowanych deklaruje natomiast, że problem go nie dotyczy, bo i tak nie zamierza wyjeżdżać na wakacje.

NA ODDANIE ZWIERZAKA POD PROFESJONALNĄ OPIEKĘ DECYDUJE SIĘ 7 PROC. ANKIETOWANYCH; Z TEGO 2 PROC. SKORZYSTA Z HOTEU DLA ZWIERZĄT, A JEDEN NA DWUDZIESTU PYTANYCH (5 PROC.) — Z USŁUG PŁATNEGO OPIEKUNA.

Autorzy badania zwrócili uwagę, że w województwie podlaskim największa grupa respondentów (17 proc.) deklaruje, że w czasie wyjazdu pupila zostawia w hotelu dla zwierząt. Mieszkańcy tego województwa najrzadziej (35 proc.) natomiast powierzają czworonoga bliskim. Tę formę opieki nad zwierzęciem preferują z kolei mieszkańcy woj. świętokrzyskiego (71

JEDZIEMY NA URLOP. KTO ZAJMIE SIĘ NASZYM ZWIERZĘTAMI?

OD CZERWCA DO WRZEŚNIA POLSKIE SCHRONISKA DLA ZWIERZĄT NOTUJĄ PONAD 40-PROCENTOWY WZROST PRZYJĘĆ PSÓW POD SWÓJ DACH. PSA LUB KOTA NA WAKACJE ZABIERA 21 PROC. BADANYCH, A 60 PROC., JADĄC NA URLOP, ODDAJE PUPILA POD OPIEKĘ BLISKICH LUB ZNAJOMYCH.

proc.). Swojego zwierzaka na wakacje zabierają zaś najczęściej mieszkańcy Śląska (35 proc.), a najrzadziej — Opolszczyzny (6 proc.). Usług profesjonalnego „pet sittera” często korzystają mieszkańcy Podkarpacia (11 proc.). Ankietowani mieli możliwość wielokrotnego wyboru.

Jeśli kot ma czystą kuwetę, miseczki z wodą i odpowiedni zapas jedzenia, można zostawić go na kilka dni. Warto jednak, żeby ktoś zaufany sprawdził co u niego słychać

NA PYTANIE, CZY KIEDYKOLWIEK MUSIELI ZREZYGNOWAĆ Z WAKACYJNEGO WYJAZDU ZE WZGLĘDU NA KOSZTY DODATKOWEJ OPIEKI NAD ZWIERZĘCIEM, 85 PROC. ANKIETOWANYCH STWIERDZIŁO, ŻE NIE MIAŁO TAKIEGO PROBLEMU, A 15 PROC. PRZYNAŁO, ŻE MUSIAŁO REZYGNOWAĆ Z PODRÓŻY.

Autorzy badania zwrócili uwagę, że opieka nad pupilem podczas wyjazdu wakacyjnego nie stanowi dla większości właścicieli dużego wydatku, gdyż blisko 60 proc. pozostawia go bezpłatnie u bliskich, a trudniej jest, gdy pojawi się potrzeba leczenia chorego zwierzaka. Koszt standardowej wizyty u weterynarza — jak podali — waha się od 100 do 250 zł, a do tej kwoty doliczyć należy koszty związane z zabiegami i leczeniem.

ŹRÓDŁO: BIG INFOMONITOR, OPR. BAR

Jadą na wakacje, a psa przywiązują do drzewa

Od czerwca do września polskie schroniska dla zwierząt notują ponad 40-procentowy wzrost przyjęć psów. Ten problem jest poważnym wyzwaniem, z którym schronisko na ulicy Turystycznej w Olsztynie stara się radzić każdego dnia. Niestety, w okresie letnim liczba porzucanych zwierząt rośnie, co prowadzi do dramatycznej sytuacji, w której brak miejsca i zasobów staje się codziennością.

— Schronisko jest przepelnione. Jeżeli chodzi o kwarantannę, mamy 20 boksów dla psów i 30 dla kotów. W tej chwili wszystkie boksy są zajęte. Każde lato jest podobne — mówi dyrektor schroniska w Olsztynie Anna Barańska. Latem zdecydowanie wzrasta liczba „niepotrzebnych” psów. Ich właściciele porzucają je przy ruchliwych trasach i na leśnych drózkach... Porzucony pies nie rozumie, co się z nim dzieje. Dlaczego nie ma swo-

80 PROC. RESPONDENTÓW NA OPIEKĘ NAD PUPILEM NIE WYDA WIĘCEJ NIŻ **200 ZŁ**; Z TEGO 60 PROC. NIE PRZEZNACZY WIĘCEJ NIŻ **100 ZŁ**, A **20 PROC.** — WIĘCEJ NIŻ **200 ZŁ**. NA KOSZT **200-500 ZŁ** POZWOLI SOBIE **16 PROC.** ANKIETOWANYCH; POWYŻEJ **500 ZŁ** — **4 PROCENT.**

jego postania, miski i pana, który go głaskał i chodził z nim spacerować. To przykre, ale prawdziwe.

Trzeba pamiętać, że porzucanie zwierząt jest traktowane jako znęcanie się nad nimi. Grozi za to kara do 2 lat pozbawienia wolności. Jest to przestępstwo karalne z ustawy o ochronie zwierząt. Jeżeli ktoś widzi takie zdarzenie, to powinien niezwłocznie zgłosić je na policję.

— Chętnych do pomocy w schronisku jest wielu, głównie jeśli chodzi o spacer. Jednak osoby, które wychodzą z psakiem, niekoniecznie są zainteresowane przyjęciem go do domu. Dodatkowo adopcje nie zawsze są możliwe. Duża ilość psów w schronisku to zwierzęta wiekowe, chore lub z problemami behawioralnymi i to niestety utrudnia adopcje — mówi Anna Barańska.

Na spacer z psakami możemy wyjść od poniedziałku do piątku do godziny 16. Taka pomoc jest niezwykle ważna, ponieważ daje zwierzętom możliwość ruchu, kontaktu z ludźmi i miłości, której tak bardzo potrzebują. Dodatkowo schronisko obecnie bardzo potrzebuje mokrej karmy dla kotów oraz podkładów higienicznych.

ID, MK

Od początku wakacji utonęło 127 osób, w tym 13 dzieci. Z kolei od początku roku policja odnotowała aż 277 utonięć. Najwięcej utonięć w okresie tegorocznych wakacji odnotowano na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – 24 osoby oraz w regionie warszawskim – 13 osób. W ubiegłym roku w Polsce utonęło 450 osób (na Warmii i Mazurach – 33), z tego 121 w rzekach i 111 w jeziorach. W Bałtyku utonęło 18 osób. Według danych KGP w tym roku w czerwcu utonęły w kraju 52 osoby, w lipcu – 83, a w sierpniu – już 7.

Ostatnie tragedie

W naszym regionie ostatnie utonięcie miało miejsce w niedzielny wieczór, kiedy to w Jeziorze Nidzkim utopił się mężczyzna. Do zdarzenia doszło na niestrzeżonej plaży w Rucianem-Nidzie. Świadkowie zauważyli mężczyznę w wodzie oddalonego około 30 m od brzegu, który wzywał pomocy. Chwilę później zniknął pod wodą. Został wyciągnięty na brzeg przez pletwonurków. Niestety pomimo podjętej reanimacji mężczyzny nie udało się uratować.

Do najgłośniejszej tragedii doszło 30 lipca. Na jeziorze Mikołajskim utonęło młode małżeństwo z Mazowsza. Zginęli, kiedy próbowali ratować swoją 4-letnią córkę, która wypadła z łodzi. Dziewczynce nic się nie stało. Ocaliła ją kamizelka ratunkowa, którą miała na sobie. Całą i zdrową wyłowili z wody żeglarze przepływający niedaleko. Żeglarze w pobliżu miejsca, gdzie znaleźli dziecko, zauważyli również dryfującą pustą łódź. Zaczęły się poszukiwania, ale dopiero następnego

To my sami, jesteśmy odpowiedzialni za bezpieczeństwo swoje i najbliższych

dnia ratownicy wydobyli z jeziora ciała obojga rodziców: 29-letniej kobiety i 32-letniego mężczyzny, które znajdowały się na głębokości 11 m. Patrycja i Łukasz Utonęli w 6. rocznicę ślubu.

Prokuratura wszczęła śledztwo, które ma wyjaśnić okoliczności tego dramatu. — Śledztwo zostało wszczęte w kierunku podejrzenia popełnienia przestępstwa wypadku w ruchu wodnym ze skutkiem śmiertelnym — mówi Daniel Brodowski, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Olsztynie.

Kilka dni wcześniej w jeziorze Kownatki wypadło z łodzi i utopiło się dwóch turystów z Pabianic. 38-latek i 44-latek byli strażakami w Komendzie Powiatowej PSP w Pabianicach. Nie mieli na sobie kapoków.

O tym, jak ważne jest ich zakładanie, przekonała się w minioną sobotę para, której łódź wywróciła się na jeziorze Krzywym koło Mrągowa. Ich wołanie o pomoc usłyszeli mrągowski policjant i emerytowany żołnierz.

RADOSŁAW KRÓL,
WOJEWODA
WARMIŃSKO-
MAZURSKI
ZAPOWIEDZIAŁ,
ŻE W NAJBLIŻSZYCH
DNIACH OGŁOSI
KONKURS
O WARTOŚCI
500 TYS. ZŁ DLA
ORGANIZACJI
ZAJMUJĄCYCH SIĘ
BEZPIECZEŃSTWEM
NAD WODĄ.
PIENIĄDZE MAJĄ
TRAFIĆ DO TYCH
ORGANIZACJI
JESZCZE PRZED
KOŃCEM LATA I BĘDĄ
PRZEZNACZONE NA
BIEŻĄCE WYDATKI.

Razem ruszyli łódką na pomoc. Gdy dopływali na miejsce, zauważyli dryfującego w wodzie mężczyznę oraz trzymającą się wywróconej łódki kobietę. Mężczyzna unosił się w bezruchu na tafli jeziora. Okazało się, że wydostał się spod wywróconej do góry dnem łódki i nie miał siły, aby dopłynąć do brzegu. Jego partnerka również. Na szczęście obie te osoby miały na sobie kapoki. Ratownicy zabrali oboje na brzeg. Był już tam ich pies, który sam dopłynął do brzegu.

Prezes szuka ochotników

Sytuacja jest tym bardziej poważna, że w regionie brakuje ratowników. Prezes Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Jarosław Sroka powiedział, że „od ręki” potrzebuje 16 ratowników. — Są to ludzie, którzy pracowaliby w stacjach ratownictwa wodnego i centrum ratownictwa w Giżycku. Potrzebujemy 30 osób, by spokojnie obsadzić stanowiska ratownicze, a mam 18 osób, z których w ostatnich 2 dniach „wypadły” m.in. z powodu złamania ręki — powiedział Sroka.

W NASZYM REGIONIE TONIE NAJWIĘCEJ LUDZI

SZEF MAZURSKICH APELUJE DO OSÓB, KTÓRE CHCĄ PŁYWAĆ PO JEZIORACH: — NA WODZIE JEST DROGA WODNA, SĄ NA NIEJ ZNAKI. PRZECZYTAJCIE CHOCIAŻ MAŁY SKRYPT, BY WIEDZIEĆ, CO TE ZNAKI OZNACZAJĄ, JAKIE SĄ ZASADY PORUSZANIA SIĘ PO WODZIE.

Prezes MOPR zaapelował do osób, które chcą pływać po jeziorach, by zapoznali się z przepisami. — Na wodzie jest droga wodna, są na niej znaki. Przeczytajcie chociaż mały skrypt, by wiedzieć, co te znaki oznaczają, jakie są zasady poruszania się po wodzie — powiedział szef mazurskich ratowników.

— Przed nami prognozowane kolejne upalne dni. Pamiętajmy, że to my sami, w pierwszej kolejności, jesteśmy odpowiedzialni za bezpieczeństwo swoje i naszych najbliższych. Policjanci, strażacy i ratownicy cały sezon apelują o przestrzeganie podstawowych zasad bezpieczeństwa nad wodą — przekazała w komunikacie Komenda Główna Policji.

Warmińsko-mazurscy policjanci od początku maja do końca lipca na wodach i terenach przywodnych przeprowadzili 1060 interwencji,

przeprowadzili 1307 kontroli jednostek pływających i podobną liczbę kontroli trzeźwości, ujawniając 51 osób korzystających pod wpływem alkoholu ze sprzętów pływających oraz 1200 wykroczeń popełnianych na wodach. Policjanci w tym czasie uczestniczyli też w 18 akcjach ratunkowych oraz działaniach poszukiwawczych. Policja apeluje, aby korzystać z kąpeli tylko w miejscu do tego przeznaczonym, które jest odpowiednio oznakowane, dbać o bezpieczeństwo najmłodszych i nie pozostawiać ich bez opieki w wodzie oraz na plaży, nie wchodzić rozgrzanym do wody, przed wejściem schłodzić wodą klatkę piersiową, szyję, kark i nogi, oceniać realnie swoje umiejętności oraz kondycję, zwracać uwagę na osoby kąpiące się obok nas, unikać kąpeli po spożyciu alkoholu i w razie potrzeby dzwonić na numer alarmowy 112.

OPRAC. IH

REKLAMA — KONDOLENCJE

BURMISTRZ SUSZA

podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 07 sierpnia 2024 r. oraz 08 sierpnia 2024 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu wywieszono na okres 21 dni wykazy nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia i użyczenia. Wykazy znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Gminę Susz pod adresem: <http://bip.susz.pl> w zakładce Nieruchomości oraz na stronie www.susz.pl.

Prezydent Olsztyna

informuje, że w siedzibie Urzędu Miasta w dniach od 09 sierpnia 2024 r. do 30 sierpnia 2024 r. podane zostały do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do *zbycia lub oddania w użytkowanie, dzierżawę lub użyczenie*.

Wykazy znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej, prowadzonym przez Urząd Miasta Olsztyna, pod adresem umolsztyn.bip.gov.pl.

PREZYDENT OLSZTYNA

Pani Katarzynie Zinkiewicz

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia
w trudnych chwilach po śmierci

Taty

składają Andrzej Abako Starosta Olsztyński
oraz pracownicy Starostwa Powiatowego w Olsztynie

7 sierpnia po godz. 15 Krzysztof Gajewski wszedł do wody przy plaży Centralnego Ośrodka Sportu – Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Giżycku i ruszył po rekord świata w pływaniu długodystansowym w kategorii „The Longest Lake Swim”. Trasa to trzy pętle o długości 56 km na jeziorach: Kisajno, Mamry, Świącajty, Dargin. Jeśli wszystko pójdzie dobrze, to pływak powinien zakończyć swoje wyzwanie „Wpław po Rekord 170” w sobotę, 10 sierpnia ok. godz. 15 także na plaży w COS OPO. Próba zajmie więc około 72 godzin. Jest to trzecie podejście Krzysztofa Gajewskiego do bicia rekordu. Podobną próbę przeplłynięcia takiego dystansu na wodach Wielkich Jezior Mazurskich pływak podejmował już w 2019 i 2021 roku, kiedy płynął przez Wielkie Jeziora Mazurskie, od Mamru po Śniardwy.

— TA TRASA BĘDZIE ŁATWIEJSZA LOGISTYCZNIE NIŻ W POPRZEDNICH PRÓBACH, KIEDY PŁYNAŁEM PRZEZ JEZIORA I KANAŁY, W KTÓRYCH BYŁO WIĘKSZE RYZYKO ZWIĄZANE Z RUCHEM INNYCH JEDNOSTEK NA WODZIE I ZAFALOWANIEM WODY PRZY PRZEPLYNIAJĄCYCH ŁODZIACH.

Trudniej było także przy portach, zwłaszcza w okolicach Mikołajek, gdzie jakość wody była już dużo gorsza niż w okolicach Giżycka — mówi Krzysztof Gajewski przed startem do trzeciej próby bicia rekordu świata. 7 sierpnia warunki startu były bardzo dobre: ciepła woda, lekki wiatr, słońce.

Bicie rekordu musi odbyć się według ściśle określonych zasad, które wyznaczają międzynarodowe organizacje pływackie (Marathon Swimmers Federation). Należy do nich między innymi pływacze

TRZY DOBY W WODZIE. KRZYSZTOF GAJEWSKI PŁYNIE PO REKORD

WSZYSTKO SPROWADZA SIĘ DO TEGO, CZY CZŁOWIEK WYSTARCZAJĄCO MOCNO CHCE OSIĄGNĄĆ SWÓJ CEL. JEST GOTOWY, ŻEBY ZMUSIĆ SIĘ DO SKRAJNEGO WYSILKU I POŚWIĘCENIA ORGANIZMU, ABY SPEŁNIĆ SWOJE MARZENIA. ŻADEN PŁYwak NIE LUBI PŁYWAĆ DŁUGICH DYSTANSÓW, ALE KAŻDY UWIELBIA MIEĆ JE PRZEPLYNIE — MÓWIŁ KRZYSZTOF GAJEWSKI TUŻ PRZED STARTEM DO TRZECIEJ PRÓBY BICIA REKORDU ŚWIATA W PŁYwANIU DŁUGODYSTANSOWYM NA MAZURACH.

bez dodatkowego sprzętu wspomagającego (bez pływaka, pianki neoprenowej), bez stawania na dnie, łapania się łodzi, snu i wychodzenia z wody.

Przez cały czas pływak ma zapewnioną asekurację. To dwa kajaki po jego obydwu stronach i łódź policyjna, ekipa lekarzy, ratowników medycznych i wodnych. Dla zabezpieczenia skóry przed wodą przed startem został posmarowany ochronnym specyfikiem. Warto dodać, że w przypadku powodzenia będzie to najdłuższy czas pływania, jakiego do tej pory jeszcze żaden pływak nie uzyskał.

Krzysztof Gajewski (ur. w 1992 roku) to pływak długodystansowy i lodoły, który ma bardzo duże doświadczenie w pływaniu w wodach otwartych. Jego projekty wiążą się z przekraczaniem granic ludzkich możliwości. Pływaniem ekstremalnym zajmuje się od blisko 10 lat. Pierwsze lata swojej przygody z tym sportem poświęcał pływaniu długodystansowemu. Za największe swoje osiągnięcia w tym okresie uważa Rekord Europy w Najdłuższym Pływaniu Długodystansowym i Rekord Świata w Pływaniu 48-godzinnym, przeplynąjąc ponad 125 km.

Ostatnią próbę przeplłynięcia 170 km podjął w 2021 roku na Mazurach. Niestety, wtedy z uwagi na złe warunki pogodowe i hipotermię musiał przerwać dalsze płynięcie w połowie próby. Dlatego też ostatnie lata poświęcił pływaniu zimowemu i pracy nad lepszym poznaniem własnego organizmu.

— To jest sport, który wymaga dużego poziomu profesjonalizmu, wielu lat doświadczenia i bezpośredniego przygotowania do takiego projektu. Jak w każdym sporcie podstawą treningu jest sport, który uprawiamy — mówi Krzysztof Gajewski. I dodaje: — W moim przypadku to pływanie po ponad sto kilkadziesiąt kilometrów tygodniowo, 30-40 godzin treningu w ciągu tygodnia — dodaje.

— W czasie dwóch pierwszych prób przegrałem z hipotermią; wtedy woda miała 17 stopni, w tej chwili ma 21, nawet 23 przy brzegu, więc jestem bardzo pozytywnie nastawiony — mówił nam przed startem. — Są jednak kwestie mentalne. To w końcu trzy doby ruchu w wodzie, trzy doby bez snu i trzy doby wysiłku, a także potrzeba uzupełniania olbrzymich ilości kalorii w wodzie; w ciągu trzech dni jest to 50 litrów płynów do uzu-

Trzymamy kciuki...

pełnienia i 30-40 tys. kalorii — wyjaśniał.

— Pomaga mi doświadczenie, ale wszystko sprowadza się do tego, czy człowiek wystarczająco mocno chce użyć swojego ciała, jest gotowy, żeby zmusić się do wysiłku i poświęcenia organizmu,

siłą woli pokonać wszystkie problemy na wodzie, aby spełnić swoje marzenia. Żaden pływak nie lubi pływać długich dystansów, ale każdy uwielbia mieć je przeplnięte — mówi Krzysztof Gajewski. Jego zmagania można śledzić na jego profilu

społecznościowym, gdzie również jest link do tracka satelitarnego, który pokazuje postępy pokonanej trasy: <https://www.facebook.com/krzysztof-gajewskiswimmer/>

KATARZYNA TOMASZEWICZ

k.tomaszewicz@gazetaolsztynska.pl

REKLAMA

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podaje do publicznej wiadomości informację o opracowaniu projektu „Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028”

Zainteresowane osoby mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz składać uwagi i wnioski dotyczące ww. dokumentu.

Uwagi i wnioski mogą być wnoszone w terminie 21 dni od dnia podania niniejszej informacji do publicznej wiadomości:

- 1) w formie pisemnej na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Departament Ochrony Środowiska, ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn;
- 2) ustnie do protokołu w pokoju nr 330 w siedzibie Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie przy ul. Głowackiego 17, w godzinach pracy urzędu;
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: dos@warmia.mazury.pl.

Uwagi lub wnioski złożone po upływie wskazanego wyżej terminu zostaną pozostawione bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia zgłoszonych uwag i wniosków jest Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Projekt „Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028” oraz Prognoza oddziaływania na środowisko projektu ww. dokumentu dostępne są w pokoju nr 330 w siedzibie Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie przy ul. Głowackiego 17, w godzinach pracy urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

PUPIL ROKU 2024 UCZESTNICY AKCJI

Łaciate, kudłate, przegowane i skrzydlate. Wasze pupile!

Ewelina Żuberek
ewelina.zuberek@polskapress.pl

Nasi Czytelnicy co roku mają wspaniałą okazję, aby pokazać, jak bardzo kochają swoje zwierzęczki. Poznajcie bliżej kolejnych uczestników akcji Pupil Roku.

Nasi Czytelnicy co roku mają wspaniałą okazję, aby pokazać, jak bardzo kochają swoje zwierzęczki, zgłaszając je do akcji PUPIL ROKU. Tegoroczna edycja trwa i - tradycyjnie już - dostaliśmy mnóstwo zgłoszeń i zdjęć przesympatycznych pyszczków, dziobów, paszczek. Dzięki temu powstała wielka internetowa galeria pupili wszelkich gatunków -

w trzech kategoriach: Pies, Kot oraz Inne Zwierzątko.

Uczestnicy akcji stają się prawdziwymi gwiazdami Facebooka i mają szansę pojawić się na stronach pięknego albumu „Nasze Pupile”, w którym znajdą się zdjęcia zwierzątek z całej Polski. Jest ona prowadzona bowiem w skali całego kraju. A na właścicieli zwierząt czekają m.in. nagrody finansowe i wyjazdy do SPA.

Zwierzęce gwiazdy cieszą ogromną popularnością głosujących, co udowadnia, jak ważną rolę w naszym życiu odgrywają pupile właśnie. Wędług badań, w co drugim polskim domu mieszka przynajmniej jeden czworonóg. Wy-

bierając domowego pupila, najczęściej decydujemy się na psa, wiernego towarzysza w każdej przygodzie, lub kota, prawdziwego mruczącego mistrza odpoczynku. Nie brakuje też jednak miłośników mniejszych zwierząt. W naszych domach mieszkają więc chomiki, rybki, węże, pająki, gadające papugi. Jednak niezależnie od tego, czy nasz zwierzątek w lot uczy się nowych sztuczek, aportuje kaptcie czy potrafi „śpiewać” jak w najlepszej operze, to każdy właściciel uważa swojego pupila za wyjątkowego i jedynego w swoim rodzaju. Dla wielu z nas to pełnoprawni członkowie rodziny.

W największej w Polsce akcji adresowanej do właścicieli

zwierząt domowych nie może zabraknąć rankingów usług, z których oni korzystają. Głosami naszych Czytelników zostaną więc przyznane tytuły: Weterynarz Roku, Groomer Roku oraz Sklep Zoologiczny Roku, a także - po raz pierwszy w historii - w kategorii Behawiorysta/Trener Zwierząt Roku.

Nasza akcja to wspaniała okazja do pokazania swojego zwierzączka oraz promocji usług. O jej uczestnikach piszemy w gazecie, internecie, naszych social mediach. Dziś - po raz kolejny - oddajemy głos właścicielom pupili, byście poznali je bliżej.

Więcej o akcji na: www.gazetaolsztynska.pl/pupil

Faza
Kacper Wiśniewski

Kategoria: Pies

Jak ma na imię Pana pies i dlaczego właśnie to Pan wybrał?
Faza, a wybór imienia był zupełnie randomowy.

Skąd wziął się pomysł na przysmarowanie Fazy?
Spełnienie marzenia oraz długie proszenie dziewczyny o psa.

Które momenty z Fazą zapadły Panu w pamięć?
Pojawienie się psa w domu i z przygotowanego jej legowiska nie chciała korzystać, a wybrała skrzynkę po owocach.

Co sprawia jej radość?
Radość u mojego psa sprawia mój powrót do domu z pracy.

Jakim psem jest Faza? Jaki ma charakter?
Zwariowany, pełen życia, nieokiełznany.

Czego nauczył się Pan od Fazy?
Bezwartunkowej miłości.

Heniek
Mateusz Ewertowski

Kategoria: Kot

Jak opisałby Pan osobowość swojego pupila? Jaki charakter ma Heniek?
Uparty, zadziorny, podczas zabawy nie odpuszcza. To kochany i bardzo przyjazny kot, lubi bronić swojego terytorium.

Dlaczego zdecydował się Pan właśnie na kota?
To pytanie jest proste. Znaleźliśmy go w lesie i od razu w sercu poculiśmy z nim więź.

Heniek to urocze imię, skąd taki wybór?
To była pierwsza myśl, jak na niego spojrzeliśmy.

Co najczęściej wywołuje w nim radość?
Saszetka ulubionej karmy lub przysmak.

A najciekawsze wasze wspomnienie?
Gdy pani weterynaryz powiedziała, że się go uda uratować i że przeżyje.

Jak lubicie razem spędzać wolny czas?
Na zabawie laserem, leżąc razem i głośkojąc go po głowie.

Flo
Katarzyna Tomczuk

Kategoria: Inne Zwierzątko

Dlaczego zdecydowała się Pani na takiego właśnie pupila?
Chomik jest zwierzątkiem miłym, przyjemnym, pogodnym - lubi być przytulane. Jest mądry.

Jakie jeszcze cechy charakteru by mu Pani przypisała?
Jest energiczna, ciekawa świata, bystra i zainteresowana otoczeniem.

Jakie ma Pani najciekawsze wspomnienie z życia swojego pupila?
Wspomnienie jak pupilek chomikuje jedzonko - orzechy do swojego drewnianego domku.

Jak lubicie razem spędzać wolny czas?
Najczęściej biorę pupila na ręce, głaszczę, przytulam i pokazuję jej otaczający ją świat.

Czy jest coś, czego człowiek może się nauczyć od czworonożnego przyjaciela?
Ciekawości świata, porządkowania otoczenia, wrażliwości.

OTO LIDERZY W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH PLEBISCYTU PO TRZECIM TYGODNIU GŁOSOWANIA.

PIES	
1. Kuleczka, właściciel: Dawid bliźniuk, Olsztyn	
2. Dorian, właściciel: Jagoda i Zbigniew Nadolni, powiat bartoszycki	
3. Faza, właściciel: Kacper Wiśniewski, powiat działdowski	
4. Laki, właściciel: Żaneta Galecka, powiat nidzicki	
4. Sara, właściciel: Norbert Ochrym, powiat nidzicki	
6. Alex, właściciel: Dorota Pelc, Elbląg	
7. Juliusz, właściciel: Oliwia Ryczkowska, powiat lidzbarski	
8. Leszek, właściciel: Natalia Ziółkowska, powiat elcki	
9. Kiper, właściciel: Aneta Spirydon, powiat olsztyński	
10. Belial, właściciel: Kacper Dobies, powiat braniewski	
10. Baster, właściciel: Adam Brejna, powiat ostródzki	

KOT	
1. Tigi, właściciel: Justyna Szydlik, powiat nidzicki	
2. Pusia, właściciel: Kamil Borys, powiat elcki	
3. Kicia, właściciel: Ada Zaniewska, powiat nowomiejski	
4. Alex, właściciel: Jakub Grabowski, Olsztyn	
4. Tullamore Dew, właściciel: Aleksandra Trawińska, Olsztyn	
6. Promil, właściciel: Martyna Brudzińska, powiat bartoszycki	
6. Nela, właściciel: Angelika Kaźmierczak, powiat iławski	
8. Harry, właściciel: Iwona Surmione, powiat mrągowski	
9. Heniek, właściciel: Mateusz Ewertowski, powiat olsztyński	
10. Felix, właściciel: Agnieszka Tawkin, powiat lidzbarski	

INNE ZWIERZĄTKO	
1. Subaru, właściciel: Daniel Browarek	
2. Flo, właściciel: Katarzyna Tomczuk	
3. Mieczysław, właściciel: Magdalena Ostrowska	
4. Jagutek, właściciel: Patrycja Sienkiewicz	
5. Cwancyś, właściciel: Michalina Borawska	
6. Tokki, właściciel: Agnieszka Górka	
7. Vincent, właściciel: Andrzej Wiesiołek	
8. Lusja, właściciel: Wiktoria Jaszcz	
9. Majki, właściciel: Beata Kaz	
9. Mia, właściciel: Weronika Stanowicka-Plitt	

WETERYNARZ ROKU	
1. Paulina Miśkiewicz, Psia Kość Gabinet Weterynaryjny, Dziarny	
2. Zuzanna Paczkowska, Weterynaryjne Centrum Zdrowia Lew, Olsztyn	
3. Anna Gesek, Gabinet Weterynaryjny Cito, Działdowo	

GROOMER ROKU	
1. Pani Loczek, Elk	
2. Olivia Prymak, Salon Pielęgnacji Zwierząt, Elk	
3. Ewelina Zaborowska, Przychodnia weterynaryjna Trio Vet, Ostróda	

BEHAVIORYSTA/TRENER ZWIERZĄT ROKU	
1. Magdalena Ostrowska, Usługi mobilne, Zapięka	
2. Iga Sozoniuk, PSYchodnia PSYchologiczna, Elbląg	
3. Sylwia Rabcewicz, Na Psią Łapę, Olsztyn	

SKLEP ZOOLOGICZNY ROKU	
1. Sklep zoologiczny neruś, Olsztyn, Leyka 2	
2. Skalar Artykuły zoologiczne i wędkarskie, Braniewo, Moniuszki 21	
3. Terytorium Zwierząt, Olsztyn, al. Wojska Polskiego 69A	

LIDZBARK WARMIŃSKI: UZDROWISKO NA OSTATNIEJ PROSTEJ

W ciągu ostatnich lat władze i mieszkańcy dawnej stolicy Warmii zrobili wiele, aby ich miasto stało się drugim obok Gołdapi uzdrowiskiem w regionie. Marzenie może spełnić się już w przyszłym roku.

Jesteśmy w trakcie zbierania ostatnich dokumentów do operatu uzdrowiskowego i chcemy to wszystko wysłać do Ministerstwa Zdrowia. Dużo będzie zależało od tego, jak szybko w ministerstwie realizowane będą procedury, ale liczymy na to, że cała infrastruktura uzdrowiskowa, łącznie z zakładem przyrodolecznictwem, ruszy w przyszłym roku — powiedział Jacek Wiśniowski.

Lidzbark już wcześniej sporo zainwestował w tym zakresie. Jedną z kluczowych inwestycji była bu-

dowa tężni solankowych, które kosztowały blisko 17 mln zł. Nowe tężnie, które mają 6 m wysokości i około 100 m długości, są kolejnym krokiem na drodze Lidzbarka Warmińskiego do uzyskania statusu uzdrowiska. Inwestycja ta nie tylko wzbogaca infrastrukturę miasta, ale także przyciąga turystów i zapewnia mieszkańcom dodatkowe możliwości rekreacji i zdrowotnej inhalacji.

— To bardzo ważny element naszej infrastruktury uzdrowiskowej i dążenia do uzyskania statusu uzdrowi-

Jacek Wiśniowski

ska — podkreśla burmistrz Lidzbarka. Decyzją Ministerstwa Zdrowia wyznaczone tereny na obrzeżach miasta zostały już w 2016 roku uznane za Obszar Ochrony Uzdrowiskowej,

co stanowiło istotny krok w kierunku uzyskania pełnego statusu uzdrowiska.

Lidzbark Warmiński po raz pierwszy w swojej historii uruchomił komunikację miejską w 2021

roku. Od początku jest ona bezpłatna, a do jej obsługi samorząd zakupił 2 elektryczne autobusy Yutong. Dzięki inwestycji w 2 kolejne elektrobusy tej marki cała flota obsługująca transport publiczny w Lidzbarku Warmińskim będzie zeroemisyjna. Tego rodzaju innowacyjne działania nie tylko poprawiają jakość życia mieszkańców, ale także wzmacniają ekologiczny wizerunek miasta, co może dodatkowo przyciągać turystów i inwestorów.

Jeśli Lidzbark Warmiński uzyska status uzdrowiska, stanie się jednym

z kluczowych punktów na mapie turystycznej regionu, oferującym nie tylko walory zdrowotne, ale również przyciągającym inwestycje i nowych mieszkańców. Przyszłość tego projektu zależy teraz od decyzji Ministerstwa Zdrowia i sprawności procedur administracyjnych.

Obecnie jedynym uzdrowiskiem w województwie warmińsko-mazurskim jest Gołdap, natomiast status ochrony uzdrowiskowej posiadają Górowo Iławckie, Frombork, Miłomłyn oraz wspomniany Lidzbark Warmiński.

OPR. SK

U NAS ZATANKUJESZ NAJTANIEJ

Ceny paliw na stacjach utrzymują się na poziomie zbliżonym do ubiegłotygodniowego — podał w środę portal e-petrol. Najtaniej można zatankować w województwach: warmińsko-mazurskim, lubuskim i śląskim, najwięcej za benzynę trzeba zapłacić na

Kujawach i Pomorzu, a za olej napędowy i LPG — na Opolszczyźnie. Niewielkie zmiany hurtowych cen paliw, które miały miejsce w ubiegłym tygodniu, spowodowały, że kierowcy tankują w cenach zbliżonych do ubiegłotygodniowych — poinformował e-petrol.

— Po zrównaniu się średnich cen benzyny 95-oktanowej i oleju napędowego, jakie nastąpiło w ostatnich dniach lipca, benzyna po dwugroszowej obniżce jest znów tańsza od diesla, a jej litr kosztuje 6,37 zł. Zgodnie z prognozami e-petrol.pl za tę samą ilość

oleju płaci się nadal 6,39 zł. LPG, który w związku z jego ograniczoną dostępnością znacząco podrożał, na razie w sprzedaży detalicznej jest droższy tylko o 2 grosze w porównaniu do ostatniego notowania i kosztuje 2,73 zł — wskazał portal.

Według e-petrol najniższe ceny paliw obowiązują obecnie w województwach: warmińsko-mazurskim, gdzie litr Pb95 kosztuje 6,28 zł, lubuskim, gdzie za litr ON trzeba zapłacić 6,30 zł, i w śląskim, gdzie kierowcy tankujący LPG mogą kupić to paliwo w cenie 2,65 zł za litr.

Benzyna 95-oktanowa najwięcej kosztuje na Kujawach i Pomorzu, gdzie za jej litr płaci się przeciętnie 6,49 zł. Najwięcej za olej napędowy — 6,50 zł/l i autogaz — 2,81 zł/l kierowcy płacą na Opolszczyźnie. Równie drogi LPG jest również na Dolnym Śląsku.

PAP

ONI POTRZEBUJĄ NASZEJ POMOCY

W sobotę 10 sierpnia, w Olsztynie odbędzie się zbiórka artykułów pierwszej potrzeby dla ubogich mieszkańców regionu. Organizatorem zbiórki jest Fundacja Pomoc Patrioty, która pod swoją opieką ma ponad 550 osób.

Będziemy zbierać artykuły pierwszej potrzeby, czyli żywność, najczęściej hermetycznie pakowaną, środki czystości oraz środki higieny osobistej — mówi Mariusz Kowalski, prezes Fundacji Pomoc Patrioty. Zebrane produkty trafią do podopiecznych fundacji, w tym seniorów, osób bezdomnych oraz tych w trudnej sytuacji materialnej.

Zbiórka będzie prowadzona w sklepie Społem Niezapominajka w Olsztynie przy ulicy Jagiellońskiej na Zatorzu w godzinach 9:00-18:00. — Potrzebujemy też pomocy wolontariackiej do obsady dyżurów godzinowych — apeluje Kowalski. Fun-

dacja przygotuje stanowiska i niezbędne materiały.

To nie pierwsza zbiórka prowadzona przez Fundację Pomoc Patrioty. Fundacja od dłuższego czasu współpracuje z siecią sklepów Społem, które udostępniają swoje placówki na potrzeby akcji charytatywnych.

Zbiórka będzie prowadzona we współpracy z organizacją charytatywną Deus Vult-Pomoc i Opieka, która zajmuje się przede wszystkim zbiórkami żywności, opieką w domach seniora i edukacją młodzieży w sprawach wolontariatu ideowego. Fundacja Pomoc Patrioty obecnie wspiera około 550 podopiecznych.

— W okresach letnich mniej widać potrzebują-

cych. Wielu bezdomnych znika z naszego radaru, jednak potrzeby są ogromne — zauważa Mariusz Kowalski. — Działalność naszej fundacji jest odpowiedzią na rosnące potrzeby — dodaje.

Pomoc kierowana jest do osób ubogich, seniorów oraz bezdomnych, którzy borykają się z trudnościami materialnymi. Fundacja Pomoc Patrioty wspiera swoich podopiecznych nie tylko zbiórkami żywności. Prowadzi też akcje informacyjne skierowane zarówno do darczyńców, jak i do potrzebujących, aby wiedzieli o możliwości otrzymania wsparcia.

Organizacja swoją działalność zaczęła od od-

wiedzenia koczowisk osób bezdomnych. Teraz prowadzi dwa punkty stacjonarne w Olsztynie. Jeden z nich przy ulicy Grunwaldzkiej służy integracji osób wykluczonych społecznie, a drugi przy ulicy Warszawskiej jest miejscem wydawania pomocy rzeczowej potrzebującym.

— Zachęcam nie tylko do podzielenia się żywnością z osobami w trudnej sytuacji, ale także do zaangażowania się w nasz wolontariat — apeluje prezes Fundacji Pomoc Patrioty. — A w tej chwili, jeśli chcesz pomóc, to najłatwiej to zrobić, przekazując dalej informację o naszej zbiórce — dodaje.

STANISŁAW KRYSIŃSKI

s.krysincki@gazetaolsztynska.pl

Efekty poprzedniej zbiórki prowadzonej w Olsztynie

Ekipa programu Misja Skarb trafiła do Fromborka na zaproszenie Norberta Ogińskiego, prezesa Warmińskiej Grupy Eksploracyjnej, aby przeprowadzić badanie sondażowe na terenie ogrodów kanonickich we Fromborku.

— Od rana do wieczora przeprowadzaliśmy badanie georadarem 3D w celu wytypowania i ustalenia anomalii w gruncie na terenie ogrodów kanonickich. Udało nam się przeskanować 30 arów powierzchni. W nocy z soboty na niedzielę geofizycy opracowali materiał i w niedzielę rano wytypowaliśmy za pomocą GPS miejsce największej anomalii, ponieważ mieliśmy zgodę tylko na jeden wykop sondażowy. W niedzielę około południa w wytypowanym miejscu natrafiliśmy na wejście do podziemi.

UDAŁO NAM SIĘ WEJŚĆ DO ŚRODKA. ODKRYTE PODZIEMIA SKŁADAJĄ SIĘ Z JEDNEGO DUŻEGO POMIESZCZENIA Z TRZEMA ODNOGAMI MNIEJSZYCH TUNELI W DALSZYCH KIERUNKACH. TE TUNELE SĄ NIEDROŻNE, WIĘC DALSZA EKSPLOACJA BYŁA JUŻ NIEMOŻLIWA. PODCZAS ODKOPYWANIA Z ARCHEOLOGAMI WEJŚCIA DO TUNELU ZOSTAŁ ODNALEZIONY CYRKIEL Z BRĄZU, PRAWDOPODOBNIE Z OKRESU ŻYCIA MIKOŁAJA KOPERNIKA — OPOWIADA NORBERT OGIŃSKI.

Pomogła fundacja

Z Warmińską Grupą Eksploracyjną działała fundacja Misja Skarb, która ma swój program telewizyjny. To fundacja pomogła sfinansować prace związane z odkryciem.

Askał podejrzenie, że w ogrodach kanonickich mogą znajdować się podziemia?

— Pamiętam, że gdy miałem 8 lat, w tym miejscu wypasano bydło. Któregoś razu doszło do zarwania się jednego z tuneli. W ciągu kilku następnych dni zo-

WE FROMBORKU ODKRYTO CYRKIEL Z CZASÓW KOPERNIKA

MISJA SKARB I WARMIŃSKA GRUPA EKSPLOACYJNA DOKONAŁI CIEKAWEGO ODKRYCIA WE FROMBORKU. PODCZAS SONDAŻOWYCH PRAC ARCHEOLOGICZNYCH NA TERENIE OGRODÓW KANONICKICH ODNALÉŻLI XVI-WIECZNY CYRKIEL Z CZASÓW MIKOŁAJA KOPERNIKA. TO PRAWDOPODOBNIE JEDEN Z TRZECH W POLSCE TAKICH INSTRUMENTÓW ZWIĄZANYCH Z POMIARAMI ASTRONOMICZNYMI I NAUCZANIEM GEOMETRII.

Fot. Warmińska Grupa Eksploracyjna

Odnaleziony XVI-wieczny cyrkiel typu kroczek służył do pomiarów astronomicznych, geodezyjnych i kartograficznych

stało to zasypane. Jednak gdy było to jeszcze otwarte, zaglądałem tam do środka i zapamiętałem orientacyjną lokalizację tego miejsca i całe to zdarzenie. Cały czas miałem to z tyłu głowy, ale nie mieliśmy środków finansowych, aby przeprowadzić tu eksplorację. Po negocjacjach z różnymi instytucjami udało nam się zdobyć pozwolenia na badania — mówi Norbert Ogiński.

Czy należał do astronoma?

Odnaleziony cyrkiel typu kroczek jest wykonany z brązu i służył do pomiarów astronomicznych, geodezyjnych i kartograficznych.

— Jest datowany na XVI wiek, czyli epokę Mikołaja Kopernika. Oczywiście nie wiemy, czy mógł należeć do niego — powiedziała Zorjana Polenik z fromborskiego muzeum.

Muzealnicy liczą, że zabytek zostanie w przyszłości przekazany przez służby konserwatorskie do fromborskich zbiorów. Tamtejsze muzeum ma już bardzo podobny cyrkiel z XVI w., odnaleziony w 2016 roku, również w ogrodach kanonickich. Był on dotychczas najstarszym takim przyrządem wśród eksponatów działu historii astronomii. Ma połączone zawiasem ramiona zakończone ostrzami; na boku jednego z nich widać sygnaturę z rysunkiem gwiazdy w otoku koła.

Według fromborskich muzealników odnaleziony teraz cyrkiel to prawdopodobnie trzeci tego typu XVI-wieczny instrument zachowany w Polsce — pierwszy został odkryty w 2005 roku w północnym dziedzińcu Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Mieszkał tu 30 lat

Mikołaj Kopernik — pełniący funkcję kanonika warmińskiego — mieszkał we Fromborku przez blisko 30 lat, sprawując posługę

i prowadząc obserwacje astronomiczne. Po śmierci w 1543 roku został pochowany w tamtejszej katedrze.

W przylegającym do jego kanonii ogrodzie znajdowało się prawdopodobnie tzw. pavementum, czyli stanowisko do prowadzenia obserwacji nieba — wyłożony podest, na którym astronom stawiał instrumenty pomiarowe. Jednak śladów tego miejsca nie udało się dotychczas odnaleźć.

Warmińska Grupa Eksploracyjna, która przyczyniła się do odkrycia we Fromborku, działa od 2021 roku. Do jej największych osiągnięć należy odnalezienie szczątków samolotu wojskowego, który rozbił się ponad 70 lat temu na terenie powiatu braniewskiego i wieżyczki od czołgu za plażą we Fromborku.

— Miejsc do eksploracji mamy dużo, jednak droga „papirologiczna” do uzyskania pozwolenia jest bardzo długa. Czasem jest to nawet 1,5 roku. Z tego powodu nie jesteśmy w stanie eksplorować nic większego częściej niż raz w roku. Najważniejsza jest zgoda właściciela terenu. W sytuacji gdy właściciel zastanawia się lub nie jest chętny, aby udostępnić nam teren, mamy związane ręce — podsumowuje Norbert Ogiński.

EWELINA GULIŃSKA/ PAP

REKLAMA

KONSTAL
PRODUKENT

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

**GARAŻE
WZMOCNIONE
AUTOMATYKA
DO BRAM**

**89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl**

— Jak to wszystko się zaczęło?

— Od quadów, a później przeszło w zająwkę na coś większego i cięższego. Polaris zorganizował imprezę na poligonie w Drawsku Pomorskim. Dla właścicieli polarisów i była to dość pokaźna impreza. Na tej imprezie był m.in. Rafał Sonik (kierowca quadów rajdu Dakar, wielokrotny mistrz — red.). Pośród wielu konkursów na tej imprezie był do wygrania maluch — Fiat 126p. Była też do wylicytowania wyprawa tym maluchem. Wylicytował ją Łukasz Izydorczyk.

— I od razu mieliście jechać razem?

— Plany były różne. Na początku Łukasz miał jechać z żoną, potem, że może we trójkę. Nie bardzo wiedzieliśmy, jak to ogarnąć, bo wiadomo, maluch i 3200 km to duże wyzwanie. Ostatecznie pojechaliśmy z Łukaszem. I bardzo się z tego cieszę.

— Kiedy ruszyliście?

— 5 lipca. Już 4 lipca spotkaliśmy się wszyscy w Warszawie, dostaliśmy tego wylicytowanego maluszka, numer boczny, ubrania na całą wyprawę, buty.

Rankiem ruszyliśmy tymi maluchami pod Pałac Kultury. Tam była taka oficjalna odprawa i rozpoczęcie wyprawy.

— Od razu w trasę?

— Ruszyliśmy przez Polskę. Byliśmy w Tychach w fabryce maluchów. Później Zakopane i tam krótki postój. Tam jeszcze konkursy dla dzieci i stamtąd na Słowację.

— Kolejnego dnia już poważna trasa?

— Tak, rano dostaliśmy koordynaty na telefony i wszystkimi wytycznymi co do trasy i hotelu na końcu zaplanowanego odcinka. Odprawa i w drogę. Jechaliśmy przez Słowację i Węgry dojechaliśmy do Rumunii. Pokonaliśmy ok. 500 km. Kolejnego dnia też nocleg w Rumunii i też ok. 500 km. Odcinki miały 350-650 km. Zdarzyło się, że wyjechaliśmy rano z hotelu, a w kolejnym byliśmy o godz. 1 w nocy. Wszyscy wymęczeni. W Rumunii jest Droga Transfagaraska, tu się

Załoga z Nidzicy z Rafałem Sonikiem

Widok na Drogę Transfagaraską w Rumunii

jedzie praktycznie cały czas w górę, 2000 m n.p.m. Te nasze maluchy miały co robić.

— Wszystkie bez usterek?

— Wszystkie ostatecznie dojechały do celu, ale zdarzały się naprawy. Był serwis dzienny i serwis nocny. Organizacja była fantastyczna.

— Całe zaplecze technicznie przygotowane?

— Tak. Organizacja była na najwyższym poziomie. Było zabezpieczenie strony technicznej i strony medycznej. Był z nami food truck, który nas żywił. Mieliliśmy łączność przez krótkofalówki, które działały bez względu na odległość, mieliśmy ze sobą kontakt. Organizatorzy podzielili nas na ekipy po 10 załóg. Było ich 80 plus obsługa: w sumie ponad 250 osób i 115 aut. Każda ekipa miała swojego superwizora i swoje radia i tak jechaliśmy.

— A dalej?

— Dalej była Serbia, Bośnia i Hercegowina — też praktycznie jednego dnia. Drobne kłopoty były na przejściu w Sarajewie. Część „maluchów”, która popsuta się w górach, musiała kawałek dojechać na lawecie. I już nie zgadzało się na przejściu, ale wszystko dało się wyjaśnić. W Chorwacji wjechaliśmy na prom, którym płynęliśmy 12 godzin. Rano do Włoch. Odwiedziliśmy fabrykę Fiata i Alfę Romeo, szybki obiad i wspinaczka na górę w Monte Cassino. Byliśmy na cmentarzu i złożyliśmy kwiaty na grobach żołnierzy. Później do hotelu na uroczystą kolację.

— Wszyscy dojechaliście?

— Tak, wszystkie załogi dotarły do celu.

— Najstarsza załoga liczyła w sumie 192 lata. Kto w niej jechał?

— Sobiesław Zasada, który ma 94 lata, jechał ze swoim partnerem rajdowym Longinem Bielakiem, który ma 98 lat.

— Mnóstwo kilometrów za wami.

— Tak, 3200 km z założenia. Każdy maluch miał GPS, nasz pokazał prawie 3700 km.

— Pogoda sprzyjała?

— Było upalnie. Raz na postoju pokazał nam termometr prawie 50 st. C i tyle też, albo i więcej było w środku samochodu. Potrzebne było odpowiednie nastawienie — jadę i muszę dojechać. Celem było to, by dojechać do Monte Cassino. Każdy był mokry i spocony, ale ubrań nie brakowało. Bywało, że ja na postoju moczyłem koszulkę zimną wodą i zakładałem na siebie; wtedy tak przez 15 mi-

WIELKA WYPRAWA „MALUCHÓW”

WIELKA WYPRAWA „MALUCHÓW” POŁĄCZONA ZE ZRZUTKĄ PIENIĘDZY MA POMÓC DZIECIOM PO WYPADKACH DROGOWYCH. RAFAŁ MICHAŁSKI Z NIDZICY OPOWIADA O WYPRAWIE NA MONTE CASSINO, KTÓRA OKAZAŁA SIĘ PRZYGODĄ ŻYCIA.

nut się czułem, jakbym miał klimatyzację w aucie.

— Jechało wiele staw światła motoryzacji...

— Tak. Sobiesław Zasada, Longin Bielak, Rafał Sonik, Kajetan Kajetanowicz, Bartek Ostalowski, który nie ma rąk i kieruje nogami i wielu innych. Spoza sportu motoryzacyjnego jechał np. Jasiak Mela.

— Wyprawa typowo męska?

— Nie. Były też załogi kobiece i mieszane. Nawet jedna wysoka koszykarka jechała, choć pewnie miała ciężko w maluchu.

— Co po Monte Cassino?

— Pojechaliśmy do Rzymu i zrobiliśmy wielkie wrażenie, jak wjechało 80 maluchów do miasta. Wiele osób robiło sobie zdjęcia. To był dzień, w którym zdawaliśmy maluchy i mieliśmy dzień na odpoczynek na plaży czy wypad do Watykanu. Kolejnego dnia już wszyscy autobusami na lotnisko i samolotem do Polski.

— Warto było? Dla widoków też?

— Tak. My właśnie jechaliśmy bocznymi drogami i widoki były przepiękne. Niedźwiedzie na drogach albo pani piorąca dywan na drodze izdziwiona, że jej przeszkadzamy... Wszystko niesamowite.

— A co na zakończenie?

— Jeszcze 19 lipca byliśmy w Krakowie. Finał imprezy. Wcześniej pojechaliśmy do bazy w Czernichowie, gdzie stacjonują maluchy i nimi na Rynek w Krakowie. Były jeszcze parady i końcowe zbieranie do puszek pieniędzy dla dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych.

— Za rok powtórka?

— Czekamy, jaki cel postawią organizatorzy. Wiemy już, że zainteresowanie jest duże i już dopytują o możliwość wzięcia udziału w przyszłym roku.

GOSIA GRABOWSKA

m.grabowska@gazetaolsztynska.pl

REKLAMA

komunikat

URZĄD MIASTA BĘDZIE NIECZYNNY

Uwaga! W czwartek i piątek (15-16 sierpnia), Urząd Miasta Olsztyna będzie nieczynny.

W te dni nie będzie można załatwić urzędowych formalności, umówić się na spotkanie albo skonsultować spraw z pracownikami samorządu.

Urząd Miasta Olsztyna wróci do pracy w poniedziałek (19 sierpnia).

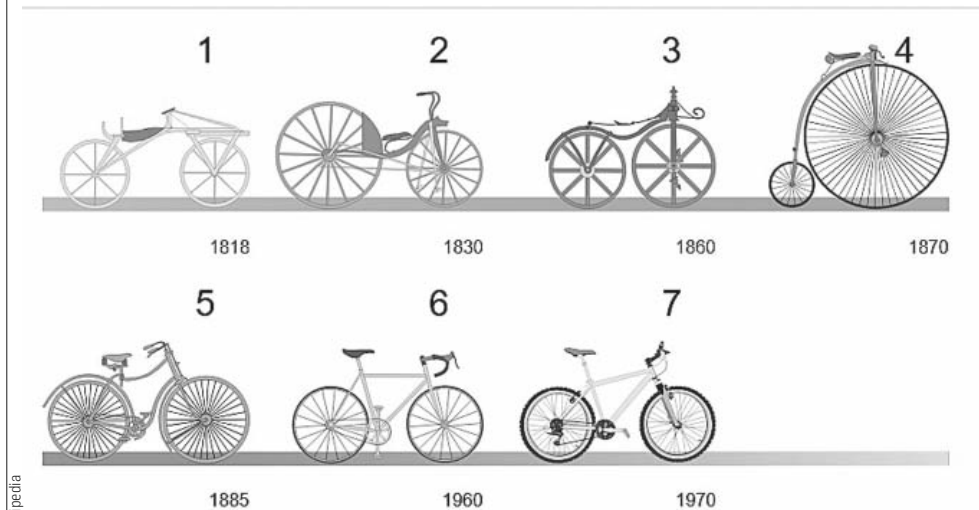
ZADUMAJCIE SIĘ NAD ŁAŃCUCHEM

WSPANIAŁE
MIASTO,
PRZYŻWOITY
ROWER, CIAŁO
DOŚĆ SPRAWNE,
BY JECHAĆ,
MOJA ŻONA
PEDAŁUJĄCA
OBOK MNIE
– TAK WŁAŚNIE
CHCIAŁBYM
ZMIERZAĆ
W STRONĘ
ZACHODZĄCEGO
SŁOŃCA.
JODY ROSEN

Skojarzenie jazdy na rowerze z lataniem ma charakter metaforyczny. Można by wręcz określić je duchowym – odnosi się wszak do przemożnego poczucia wolności i ekscytacji, jakiego doświadczamy podczas jazdy. Ma ono też jednak czysto fizyczny sens. Rowerzyści czują, że unoszą się w przestworzach, bo w pewnym sensie naprawdę tak jest. Jadąc na rowerze, na dobrą sprawę fruniesz – pisze Jody Rosen w książce „Na okrągło. Sekretne życie roweru”.

I coś tutaj jest na rzeczy, choć ja mam to odczuć tylko kiedy jadę po szutrze. Tak czy inaczej, bracia Wright, którzy zbu-

AZ/Wikipedia

dowali pierwszy samolot, zaczęli od warsztatu rowerowego. Wiedzę nabytą przy naprawie, a potem produkcji rowerów wykorzystali potem przy tworzeniu samolotów. I tak to w 1903 roku w Kitty Hawk w Karolinie Północnej przeprowadzili pierwszy udany lot samolotu z napędem silnikowym.

Kim jest autor tych słów? Amerykańskim dziennikarzem i wielbicielem roweru. O czym jest jego książka? – To reportaż, książka historyczna, esej i opowieść podróżnicza w jednym. Wraz z autorem wyruszamy w podróż przez wieki i kontynenty. Od pierwszych wielocypedów aż po dzisiejsze odrodzenie roweru jako „zielonego pojazdu”. Spotkamy sufrażytki z końca XIX wieku, poszukiwacza, który dzięki dwóm kółkom zdążył na miejsce kolejnej gorączki złota, króla Bhutanu zjeżdżającego ze stoków Himalajów, riksarsza nawigującego w najszybciej rosnącej metropolii świata, a nawet astronautów pedałuujących w stanie nieważkości na stacji kosmicznej. Ludzi, którzy nie wyobrażają sobie życia bez dwóch kółek, i takich, dla których są one największą zmartówką. Na okrągło to bowiem nie tylko historia technicznej innowacji, ale prze-

NARODZINY ROWERU POPRZEDZIŁ WIELKI WYBUCH, NAJPOTĘŻNIEJSZY W NASZYCH DZIEJACH. TO DLATEGO PEWIEN NIEMIEC ZABRAŁ SIĘ ZA JEGO WYMYŚLENIE. I WYMYŚLIŁ. MOŻECIE MYŚLEĆ, CO CHCECIE, ALE NIE MA PIĘKNIEJSZEGO DŹWIĘKU NIŻ TRZESZCZĄCY POD OPONAMI ROWEROWYMI SZUTER. I WIDOK, KTÓRY WYŁANIA SIĘ ZNAD KIEROWNICY NA KOLEJNYM ZAKRĘCIE.

de wszystkim opowieść o miłości – i nienawiści – do roweru – zachęca do lektury wydawnictwo Wielka Litera.

Czemu nie bacycel?

Za wynalazcę roweru uchodzi Karl Drais, niemiecki wynalazca – który nazywał go od swojego nazwiska „drezyna”. Była drewnianą konstrukcją z dwoma kołami ustawionymi w jednej linii. Rowerzysta siedział na siodełku i odpychał się nogami od ziemi, co pozwalało na przemieszczanie się. Rower miał po części zastąpić konia. A to dlatego, że dwa lata po największym w historii wybuchu wulkanu (Indonezja, wulkan Tambora, 1815) pyły dotarły do Europy i doprowadziły między innymi do katastrofy ekologicznej, której efektem było między innymi zniszczenie plonów, a więc brak ziarna. Kolejni wynalazcy udoskonalali jego wynalazek, który jednak zawsze sytuował się w opozycji do konia.

Od 1817 roku musiał minąć jeszcze kilkadziesiąt lat, nim rower dostał koła o równych rozmiarach i łańcuch. W końcu XIX wieku przyszedł czas na opony pneumatyczne, hamulce, a potem przerzutki.

Diablice, czyli szatan w spodniach

Nie tylko woźnice patrzyli kosym okiem na rower. A dokładnie na rowerzystki, które zaczęły zakładać do jazdy bloomerki czy damskie spodnie, co miało być powodem do publicznego zgorszenia. Zamiłowanie do roweru było podawane jako przyczyna rozwodów. Niejaki Chris Heller dowodził, że jego żona zaczęła zaniedbywać swoje małżeńskie obowiązki, bo „całe dnie poświęcała na przejażdżki na swym rowerze w towarzystwie indywiduów wątpliwej kondyty”. Z kolei pan Cleatinng wniósł o rozwód, bo jego żona upierała się przy noszeniu

bloomerek i nic nawet nie dało, że wcześniej porąbał siekierą jej rower.

Dowodzone też, że rowerzysta wygląda „szpetnie”, a jazda na rowerze „u chłopców w wieku lat 14 i młodszych grozi poważnymi konsekwencjami, w tym nawet śmiercią”, jak ostrzegał felietonista gazety Buffalo Courier. A inny dowodził, że nieumiarkowanie w korzystaniu z roweru skutkuje między innymi „iksowatymi nogami i stopami skierowanymi palcami do środka”. Z kolei francuscy medycy ostrzegali, że kobiety jeżdżące na rowerach stają się „niewiarygodnie okrutne”, a przewodnicząca amerykańskiej Ligi Obrony Kobiet stwierdziła, że jazda na rowerze prowadzi kobiety „wprost w objęcia diabła” i domagała się dla zakazu jazdy na rowerze dla pań. Z drugiej strony w 1895 roku wielbny pastor Mead udzielił ślubu młodej parze w trakcie jazdy rowrem. Pannie młodej udało się nań wymknąć, choć jej matka rozsypała gwoździe przed domem.

Polecam też świetny rozdział o rowerach w Bhutanie – kraju, który leży średnio 3 tys. metrów nad poziomem morza, a prawo nakazuje, by wszystkie budynki wznosić w klasycznym stylu bhutańskim, a urzędnicy i uczniowie muszą nosić tradycyjne, przypominające kimono stroje.

– Zjazdy po płaskim nie ma frajdy. A jeśli jest podjazd, musi być i zjazd. Oba są potrzebne i z obu można czerpać frajdę – powiedział autorowi „Na okrągło. Sekretne życie roweru” jeden z rozmówców Tobgay Tshering, który w latach 2013-2018 był premierem Bhutanu.

Zastuchajcie się w rower

– Na rowerowe koło można się gapić, można się w nim też zasłuchiwać. Ciche terkotanie czy

MOŻE PO
PROSTU LUBIĆ
BYĆ W DRODZE.
PODOBNO
WĘDROWNE
PTAKI TAK MAJĄ.
ODNAJDUJĄ
WEWNĘTRZNY
SPOKÓJ I SĄ
SZCZĘŚLIWE
TYLKO WTEDY,
KIEDY SĄ
W RUCHU. LATAĆ
NIE MOGĘ, WIĘC
JEŹDŻĘ ROWEREM.
A RESZTA TO
TYLKO DODATKI.
DO SZCZĘŚCIA.
**PIOTR STRZEŻYSZ,
ZAISTNIENIA**

mruczenie obracającego się koła jest równie kojące, co wiele naturalnych odgłosów – choćby szmer wody prześlizgującej się po kamieniach na dnie rzeki – pisze Jody Rosen. I dodaje: – Zaduma nad nieskończoną doskonałością łańcucha i jego ogniw wciąż i wciąż nawijających się na zębatkę stanowi niewyczerpane źródło przyjemności.

Są rowery takie i owakie, tanie i drogie. Szosowe, górskie, elektryczne. Ale nie to jest najważniejsze. – Najważniejsza część każdego roweru to jego silnik, nazywany także rowerzystką lub rowerzystą. Istotą konstrukcji jednoślada jest przedziwne stopienie się maszyny z istotą ludzką – pisze Jody Rosen.

IGOR HRYWNA

Jody Rosen, „Na okrągło. Sekretne życie roweru”, Wydawnictwo Wielka Litera, wielkalitera.pl

Katarzyna Stanisława, bo takie imiona chrzcielne nadali jej rodzice, urodziła się 24 kwietnia 1913 roku w Zabrzeży, należącej wówczas do zaboru austriackiego, w diecezji tarnowskiej. Rodzice Józef Faron i Maria z domu Madoń, prości ludzie prowadzący skromne gospodarstwo, mieli jeszcze trzech synów. Niestety, rodzina dość szybko straciła matkę. Katarzyna miała zaledwie 5 lat. Samotny ojciec dziewczynki postanowił oddać ją na wychowanie bezdzietnemu wujostwu z pobliskiej Kamienicy, którzy traktowali Katarzynę jak córkę, wprowadzając ją w świat wartości religijnych i patriotycznych. W Kamienicy zatem Katarzyna przeżyła swoje dzieciństwo i młodość i tam też doświadczała odradzania się Rzeczypospolitej. W 1920 roku rozpoczęła naukę w lokalnej szkole, gdzie wyróżniała się inteligencją, roztropnością, sumiennością w nauce. Jako jedyna spośród uczniów pierwszej klasy została dopuszczona do I Komunii Świętej.

Od najmłodszych jednak lat Katarzyna czuła, że Bóg powołuje ją do szczególnej służby Sobie i ludziom. Będąc jeszcze w młodzieńczym wieku, prosi ojca i opiekunów o zgodę na wstąpienie do zakonu i z ich błogosławieństwem wstępuje do Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej, czyli do tzw. służebniczek starowiejskich – zgromadzenia założonego w 1850 roku przez bł. Edmunda Bojanowskiego. Progi klasztoru w Starej Wsi k. Brzozowa na Podkarpaciu przekracza w 1930 roku, przyjmując imię zakonne Celestyna.

Prośbę o dopuszczenie do ślubów motywowała tak: „pragnę stać się ofiarą całopalną Jezusa Chrystusa przez złożenie ślubów, gdyż pragnę iść drogą miłości i poświęcenia, aby dojść do Baranka Niepokalanego”, a także: „życie swoje chcę

CELESTYNA ZNACZY NIEBIAŃSKA

NA TRASIE MOICH TEGOROCZNYCH WAKACYJNYCH PEREGRYNACJI ZNALAZŁA SIĘ KAMIENICA. SKROMNA WIOSKA POŁOŻONA W DORZECZU KAMIENICY GORCZAŃSKIEJ MIĘDZY PASMEM GORCÓW A BESKIDU WYSPOWEGO ZAMIESZKAŁA PRZEZ GÓRALI ŁĄCKO-KAMIENIECKICH. WIOSKA ZNANA MI OD CZASÓW MOJEJ MŁODOŚCI, Z KTÓREJ POCHODZIŁA BLISKA MI OSOBA O FASCYNUJĄCEJ BIOGRAFII S. CELESTYNA FARON. POLSKA BŁOGOSŁAWIONA, KTÓREJ SIŁA CHARAKTERU, DOBROĆ, ODWAGA ORAZ WIERNOŚĆ SVOJEMU POWOŁANIU WYNIOSŁY JĄ NA OŁTARZE.

poświęcić Matce Najświętszej i tak żyć w cnotach, zwłaszcza w cnocie czystości aż do śmierci”.

Zgodnie z charyzmatem przekazanym Zgromadzeniu Służebniczek przez założyciela bł. Edmunda Bojanowskiego – jednym z głównych zadań apostołskich sióstr jest praca wychowawcza wśród dzieci w wieku przedszkolnym.

A zatem w zgromadzeniu dalej się kształciła, zdobywając kwalifikacje zawodowe do pracy wychowawczej i katechetycznej, aby pracować z małymi dziećmi. Po

uzupełnieniu wykształcenia ogólnego odbyła w latach 1933-1934 praktykę w ochronce pań św. Wincentego, a Paulo we Lwowie. Tam też ukończyła kursy z zakresu psychologii i prac ręcznych. A następnie w 1934 roku rozpoczęła naukę w czterosemestralnym Państwowym Seminarium Ochroniarskim w Poznaniu, którego celem było kształcenie zawodowe kierowniczek dla ochronek, szkółek dziecięcych oraz innych wychowawczych zakładów dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Seminarium ukończyła w 1936 roku, uzyskując dyplom wychowawczyni przedszkola. W przerwach między zajęciami po kilka miesięcy pracowała w przedszkolach: w Janowie, Trębowlu (dziś na Ukrainie), Stawiszynie w Wielkopolsce i Tuligłowie na Lubelszczyźnie. Celestyna odbyła też w latach 1936-1937 kursy katechetyczne w Przemyślu. Tak przygotowana do pracy w 1938 roku została skierowana na placówkę do Brzozowa, gdzie powierzono jej zorganizowanie i prowadzenie ochronki i przedszkola. W tym samym roku 15 września złożyła śluby wieczyste: czystości, ubóstwa i posłuszeństwa.

Wybuch wojny zastał ją w Brzozowie, gdzie Celestyna nadal kierowała domem zakonnym, który mieścił się w willi Waniców, gdzie po wybuchu wojny prowadziła ochronkę i punkt pomocy potrzebującym oraz dożywianie dzieci. W lutym 1942 roku otrzymała nakaz zgłoszenia się na komendę niemieckiej żandarmerii w Brzozowie. Celestyna wiedziała, że wezwanie jest poważne, ponieważ w miejscu, gdzie mieszkała, Armia Krajowa działająca od 1940 roku w Brzozowie miała swój punkt kontaktowy. Działalność konspiracyjną prowadzili krewni właściciela budynku, o czym Niemcy dowiedzieli się przez konfidentów. Zresztą sama Celestyna rozprowadzała prasę polskich organizacji niepodległościowych

Portret błogosławionej siostry Celestyny z kościoła w Kamienicy

i była w kontakcie z partyzantami. Jedną z sióstr doradzała jej w tej trudnej sytuacji ucieczkę lub ukrycie się, ale usłyszała, że „tak zrobić nie może, ponieważ przez to mogłaby narazić zgromadzenie na przykre następstwa”. Celestyna zdawała sobie sprawę, na jakie konsekwencje mogłaby narazić inne siostry, „znikając”. Na ostrzeżenia odpowiedziała krótko: „ma kto cierpieć, to wolę ja”.

19 lutego 1942 roku udała się więc na posterunek, skąd już nie wróciła. Aresztowana przez gestapo po przesłuchaniach została wywieziona i osadzona w więzieniu w Jaśle, w którym więźniowie byli bestialsko maltretowani i bici. Stamtąd przetransportowano ją do więzienia w Tarnowie, a następnie w 1943 roku została przewieziona do niemieckiego obozu Auschwitz, gdzie

została numerem 27989, który wytatuowano jej na przedramieniu. Niemcy zapędzili ją natychmiast do pracy: harowała przy kopaniu rowów, stojąc prawie zawsze o głódzie, zmarznięta po kostki w lodowatej wodzie. W obozie zachorowała na tyfus plamisty, którego epidemia trwała nieprzerwanie. Potem dostała świerzb z ciekącymi guzami. Wreszcie choroba przeszła w gruźlicę płuc z powtarzającymi się krwotokami. Już w kwietniu 1943 roku z zamroczeniem tyfusowym, przytępieniem słuchu i odleżynami, otwierającą się raną po przebytej dawniej operacji wyrostka, została skierowana na rewir w bloku nr 24 – w tzw. szpitalu obozowym, odrębnym baraku, gdzie przetrzymywano chorych, nie udzielając im w zasadzie pomocy medycznej (choć lekarze

Dom urodzenia błogosławionej siostry Celestyny

– więźniowie robili, co mogli). Do śmierci już go nie opuściła. Przeróżające warunki higieniczne (pchły, pluskwy, plaga szczurów), głód, gorączka, brak wody sprawiały dodatkową mękę. Mimo tego skromną zawartością paczek otrzymywanych od przełożonych zgromadzenia Celestyna dzieliła się z towarzyszami niedoli. Dużo modliła się na nieodłącznym różańcu zrobionym z chleba. Mimo cierpienia i bólu nie skarżyła się na swój los. Współsiostra i współwięźniarka, s. Cypriana Michalina Babiak (nr obozowy: 50184), wspominała, że Celestyna podkreślała, że „Pan Jezus posłał je tutaj, aby wynagradzać za grzechy całego świata”. Siostry modliły się za Ojczyznę, za swój klasztor, za kapłanów, o nawrócenie grzeszników, za prześladowców – także za Hitlera – o jego opamiętanie. S. Celestyna jednak miała jeszcze jedną szczególną intencję.

Swoje życie zakonne i cierpienia obozowe postanowiła oddać za nawrócenie i powrót do Kościoła rzymskokatolickiego kapłana, o tym samym co ona nazwisku: Władysława Marcina Farona (1891-1965), który w 1923 roku za nieposłuszeństwo został ekskomunikowany, a następnie został duchownym Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego, a potem – po kolejnym rozłamie – założył Polski Kościół Starokatolicki i został jego „biskupem”. Jego historię, choć go nie znała, usłyszała już w 1933 roku i od tego czasu nieprzerwanie poświęcała swe myśli i modlitwy jego nawróceniu. Przed świętami Bożego Narodzenia, 8 grudnia 1943 roku, w patronalne święto zgromadzenia, w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, przyjęła po raz ostatni Komunię św. przemyconą przez jednego z kapłanów, który przybył z transportem więźniów do Auschwitz. W ostatnim liście zaznaczała, że „zawsze jednak należy błogosławić Boga”.

Tablica na domu w Zabrzeży, w którym urodziła się siostra Celestyna

Siostra Celestyna zmarła z wycieńczenia 9 kwietnia w 1944 roku w noc Zmartwychwstania Pańskiego. Po śmierci współwięźniarki ubrały s. Celestynę w białą, jedwabną koszulę, którą z racji przypadających w Wielki Czwartek jej imienin ofiarowała jej więźniarka Janina Komenda, i nakryły prześcieradłem. Położono obok niej różaniec, krzyżyk, zapalono też zdobyte skądś dwie świeczki. Ponieważ Niemcy urządzili sobie – w związku z Wielkanocą – przerwę, ciało s. Celestyny udało się ukryć w baraku. Więźniarki przez cały dzień wspólnie modliły się przy jej zwłokach. Gromadziły się przy niej także więźniarki z innych bloków, korzystając z nieobecności Niemców. Już wtedy mówiono o niej „Święta Siostra”. Następnego dnia współwięźniarki wyniosły ją owiniętą w prześcieradło na noszach na zewnątrz przy śpiewie „Wnieście odpoczywanie racie jej po mękach obozowych dać, Panie” i powiadomiły strażników o jej śmierci. Niemcy w obozowych kartotekach zapisali zatem jako dzień jej śmierci 10 kwietnia 1944 roku. Ciało Celestyny zostało spalone w obozowym krematorium. Wiele lat po jej śmierci nauczycielka z Kielc Janina Komenda, która ofiarowała jej koszulę, zaświadczyła: „Siostra Celestyna była uosobieniem łagodności, cierpliwości i dobroci, niesłychanie zgodna i zadowolona ze wszystkiego, co ją

spotykało. Mimo wielkich cierpień zdobywała się nawet na humor i wesołość. Początkowo nikomu nieznana, wkrótce stała się powszechnie lubianą. (...) Mimo tego (złego – przyp. red.) stanu zdrowia stale interesowała się swoim otoczeniem, przychodząc z pomocą potrzebującym datkiem żywności lub słowami otuchy”. Warto dodać, że w 1948 roku Władysław Marcin Faron wraz z dwoma innymi księżmi Polskiego Kościoła Starokatolickiego powrócił do Kościoła Rzymskiego i został ponownie przyjęty do stanu duchownego. Od 1948 roku był duszpasterzem w Łobzie, gdzie odbudował kościół i gorliwą pracą duszpasterską pragnął wynagrodzić za popełnione winy. Zmarł w 1965 roku.

Celestyna Faron została beatyfikowana przez Jana Pawła II w Warszawie 13 czerwca 1999 roku w gromnie 108 polskich męczenników II wojny światowej.

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

Korzystałam ze źródeł służebniczeki.pl oraz ze stron internetowych diecezji tarnowskiej.

Do wyborów w USA zostało mniej niż sto dni. Kamala Harris wybrała swojego kandydata na wiceprezydenta. Będzie nim Tim Walz, gubernator Minnesoty. To nie jest tzw. stan swingujący, gdzie demokraci i republikanie walczą o przejęcie głosów elektorckich. Minnesota ostatni raz głosowała na republikanów, gdy wybory wygrywał Richard Nixon, czyli w 1972 roku. Walz nie przyniesie więc Harris głosów swojego stanu, na co mogłaby liczyć Harris, wybierając gubernatora Pensylwanii Josha Shapira. Głosy Minnesoty kandydatka demokratów ma już zapewnione. Walz ma jednak inne zalety. Walz jest równolatkim Harris i ma wizerunek poważnego,

Dziś zapraszam w podróż do czasu przeszłego dokonanego. Warto czasem spojrzeć na historię Polski przez pryzmat jednego dnia i jednego miesiąca – choć oczywiście pod kątem wydarzeń z różnych stuleci i lat. To naprawdę może wiele powiedzieć o nas i naszych dziejach. Wybrałem dzień z tego tygodnia – 8 sierpnia. Akurat mija 610. rocznica, gdy wojska polskie odbiły z rąk Krzyżaków Olsztyn w ramach tak zwanej „wojny głodowej”. 570 lat temu, 8 lipca, po pięciomiesięcznym oblężeniu Polacy doprowadzili do kapitulacji krzyżackiej załogi na zamku w Sztumie. A zatem w ciągu 40 lat dwie daty związane z konfliktem polsko-niemieckim (krzyżackim). Przechodząc z zachodu Polski na wschód: 386 lat temu, po trwającym kilkanaście dni oblę-

KAMALA WYBRAŁA

stabilnego polityka. Przede wszystkim ma jednak wizerunek faceta, z którym przeciętny wyborca ze Środkowego Zachodu mógłby umówić się na piwo czy grilla. Walz ma za sobą służbę w wojsku, przez dwadzieścia lat pracował jako nauczyciel w publicznej szkole. Był również, na poziomie szkoły średniej, trenerem futbolu amerykańskiego, i to odnoszącym sukcesy, bo wygrał stanowe mistrzostwo. To wszystko łączy się w wizerunek osoby wiarygodnej dla elektoratu z pasa rdzy, który waha się między Trumpem a Harris. Trump chciał tych wyborców przekonać, wybierając na swojego współkandydata wiceprezydenta, JD Vance'a z Ohio. Harris stawia na Walza, którego urok ma promieniować na sąsiednie stany, właśnie na Ohio, ale też Wisconsin czy Michigan. Tam wszędzie szanuje się gości, którzy wygrali stanowe mistrzostwo w futbolu amerykańskim. Gubernator Minnesoty ma też poważne osiągnięcia

polityczne. Zadał o zapewnienie w swoim stanie prawa kobiet do aborcji, praw osób LGBT. Jego sztandarowym projektem jest darmowy positek w szkole. Czyli Walz potrafi łączyć tematykę praw człowieka, w której Harris jest bardzo mocna, z tematami życia codziennego. Jak mówią Amerykanie, tematami chleba i masła. Czy zapewni to Harris zwycięstwo? Zobaczmy. Komentatorzy ostrzą sobie zęby na pojedynek dwóch kandydatów na wiceprezydenta. Demokraci liczą, że Walz pokona w sumie niedoświadczonego i nieopierzonego Vance'a. To ma być pojedynek ideologa z twardo stąpającym po ziemi praktykiem. Można powiedzieć, że demokraci chcą pokonać republikanów na ich podwórku. Ale i tak najważniejsze jest starcie Trump – Harris. Tutaj wszystko zmierza w stronę remisu.

MARCIN KULASEK, WICEMINISTER
AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

JEDEN DZIEŃ W CIĄGU 610 LAT

zeniu, wojsko polskie dowodzone przez wojewodę podolskiego Stanisława Rewerę Potockiego oraz hetmana polnego koronnego Mikołaja Potockiego wymusiło kapitulację obozu Kozaków nad rzeką Starzec. Pozostając dalej na Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej: również 8 lipca, tylko 17 lat później, w ramach IV wojny polsko-rosyjskiej Rosjanie zajęli Wilno, i był to pierwszy raz w dziejach, kiedy to związane tak bardzo z polską historią i kulturą miasto dostało się w obce ręce! A co zrobili Rosjanie? Rzeź mieszkańców, która trwała trzy doby, a następnie podpalili miasto, które płonęło przez 17 dni. Minęło 139 lat i znowu Wilno i znowu atak Rosjan na tę „Wenecję Północy” w trakcie Powstania Kościuszkowskiego. Trwał dwa dni i potem został powtórzony. Skądinąd tegoż samego 8 lipca 1794 roku Polacy zdobyli Lipawę (obecnie Liepaja) w ówczesnej Kurlandii (w tej chwili to terytorium Łotwy). 8 lipca w XVII, XVIII, XIX i XX wieku stał pod znakiem

polsko-rosyjskich zmaganiach militarnych. Tak było nie tylko podczas wspomnianego Powstania Kościuszkowskiego, ale też równo ćwierć wieku wcześniej: w czasie z kolei Konfederacji Barskiej doszło do bitwy z Rosjanami pod Hoszowem. Śmierć wówczas poniósł rotmistrz Franciszek Puławski. W XIX wieku podczas Powstania Styczniowego tegoż 8 lipca – w 1863 roku – Polacy zwyciężyli w bitwie pod Żyrzynem. Z kolei już w XX wieku, w czasie wojny Polski z Rosją sowiecką, nasza armia zajęła Mińsk – obecną stolicę Białorusi. To, obok zajęcia Kijowa, było jednym z największych osiągnięć militarnych w wojnie polsko-bolszewickiej. Jak widać, po konfliktach polsko-niemieckich w XV wieku kolejne stulecia upłynęły na zmaganiach z drugim śmiertelnym wrogiem – tym ze wschodu. I to obojętnie, czy była to Rosja „biała”, czyli carska, czy „czerwona”, czyli Związek Sowiecki.

RYSZARD CZARNECKI

RODZINA, ACH, RODZINA...

O ile beztrudnie młode pokolenie odpowie „spoko”, o tyle rodzice nie powinni powiedzieć „spoko”, tylko mocno zainteresować się zmianami wprowadzanymi w nauczaniu, jakie tercet ministrów zaproponował na ten rok szkolny i kolejne lata nauki. Aktualnie temperaturę podnosi wyłożona na stół propozycja zmian wlekcjach religii, a zanoszą się na opilowywanie katolików, wyartykułowane publicznie dużo wcześniej przez jednego ze wspomnianego tercetu, a mianowicie ministra sportu. O tej zmianie napiszę w dalszej części, bowiem tylko chwilowo w cieniu dyskusji o nauczaniu religii w szkołach pozostaje zapowiadany od dawna przedmiot „Edukacja zdrowotna”, który faktycznie realizowany od wielu lat jest w systemie edukacji powiązany z wychowaniem fizycznym, a w szkołach ponadpodstawowych wyodrębniony jest jako „Edukacja zdrowotna”. Równolegle do przedmiotu „Edukacja zdrowotna”, chociaż znacznie dłużej, bo od prawie trzech dekad realizowany jest przedmiot „Wychowanie do życia w rodzinie”, który przechodził ewolucję podstaw programowych, dostosowywanych do zmieniających się warunków życia społecznego i postępu nauki.

Pozytywny wydźwięk obowiązuje jeszcze w tym roku szkolnym edukacji zdrowotnej zmieni się znacząco, bowiem rząd pod przykrywką troski o zdrowie dzieci i młodzieży planuje wprowadzić do szkół permissywną, deprawacyjną edukację seksualną. W odróżnieniu od „Wychowania do życia w rodzinie” nowy przedmiot może być obowiązkowy. Zapowiedzi ministra edukacji o wyeliminowaniu z nauczania przedmiotu „Wychowanie do życia w rodzinie” izastąpienie go przedmiotem „Edukacja zdrowotna”, zaczynając już od klasy IV szkoły podstawowej, powinna napawać niepokojem rodziców, bowiem zniknie z nauczania holistyczne ujęcie zagadnień związanych z funkcjami rodziny, m.in. pełnieniem ról

małżeńskich i rodzicielskich, miłością, przyjaźnią, seksualnością człowieka i prokreacją, umiejętnością podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej, atakże znajomością podstawowych zasad postępowania w sferze ludzkiej płciowości i płodności; kształtowaniem postaw prozdrowotnych, prospołecznych i prorodzinnych.

Pomijając przekaz medialny, być może różnie interpretowany, opieram się na wypowiedzi minister edukacji zawartej na portalu ministerstwa edukacji (12 kwietnia 2024 r.), z której wynika, że edukacja zdrowotna będzie obejmować zagadnienia zdrowia psychicznego, fizycznego, atakże kwestie zdrowego odżywiania, profilaktyki, problemu uzależnień oraz edukacji seksualnej. W tym celu minister powołała zespół ekspertów, który wypracuje podstawy programowe nowego przedmiotu. Jak oznajmiła minister edukacji, koordynatorem tego zespołu został prof. Zbigniew Izdebski, przedstawiony jako doświadczony pedagog, seksuolog, nauczyciel akademicki. Sięgając wstecz pamięcią, przypominam sobie, że ten doświadczony pedagog i seksuolog ma w swoim dorobku wiele badań, opracowań i wypowiedzi koncentrujących się na zagadnieniach edukacji seksualnej w oderwaniu od jakichkolwiek wartości, propaguje skrajnie szkodliwe postawy seksualne, radykal-

nie sprzeczne z wartościami, jakie wielu rodziców stara się przekazać swoim dzieciom. W pamięci odnotowałam jedno z jego badań ankietowych, przeprowadzonych, jak twierdził, w ramach programu badawczego, w szkołach wśród uczniów, w tym nieletnich. Kwestionariusz zawierał pytania, które dotyczyły najbardziej intymnej sfery seksualności, różnych

wie wręcz mieli zakazane dzielić się tymi informacjami z rodzicami i z kimkolwiek. Uczniowie niemalże przymuszonych do udziału w tej ankiecie, pozostawieni w klasie przez nauczyciela, vis à vis ankietera pozostali bezbronni podczas tego „sensu” przemocy psychicznej, z podtekstem o charakterze seksualnym. Zawiedli dorośli – dyrektorzy szkół, którzy

tak odległe lata, ale jeszcze bez platformy X, Facebooka czy innych mediów społecznościowych. Jednoznacznie można stwierdzić, że niepoinformowanie rodziców, brak ich zgody było przekroczeniem praw rodziców do wychowania dzieci i zasady ochrony władzy rodzicielskiej zapisanej w art. 48 Konstytucji RP przez prof. Izdebskiego i dyrektorów szkół.

Profesor Krystyna Ostrowska, doświadczony psycholog i kryminolog dziecięcy, wielokrotnie w swoich wypowiedziach powtarzała m.in., że „Program wychowania w szkole musi być kompleksowy (...). Tak jak widzą to dziś wszystkie społeczeństwa i państwa, celem wychowania i edukacji ma być stymulowanie możliwości człowieka w kierunku rozwoju jego odpowiedzialności, świadomych decyzji za siebie i innych oraz otaczający świat. Zagadnienia wychowania seksualnego muszą być mocno osadzone w tym podłożu”.

Wprowadzając tylko „Edukację zdrowotną”, jednocześnie eliminując realizowane

najcenniejsze zostaną unicestwione na zawsze.

Również aktualne zapowiedzi minister edukacji o ograniczeniu lekcji religii do jednej godziny w tygodniu wywołały zaniepokojenie i sprzeciw Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce. Postrzeganie lekcji religii jako faktora wsparcia wychowawczej roli szkoły, a także integralnego wychowania człowieka w jego sferze intelektualnej, moralnej, duchowej i kulturowej jest niestety zupełnie obce obecnym decydom, co wyrażają w swoich wypowiedziach. Podkreślić należy, że art. 53 ust. 4 Konstytucji RP daje Kościołowi lub innym związkom wyznaniowym podstawę prawną do nauczania religii w szkole. Prawo to znajduje także odzwierciedlenie w odpowiednich ustawach o stosunku państwa do danego Kościoła; w przypadku Kościoła katolickiego jest to konkordat. Prawo do nauczania religii w szkole zagwarantowane w zasadach wolności sumienia zawartych w art. 53 Konstytucji RP można by przyrównać do dwóch stron tego samego medalu, bowiem z jednej strony (ust. 4) odnosi się do instytucji Kościoła (lub związków wyznaniowych) i jego prawa do nauczania religii, natomiast z drugiej strony ust. 3 stanowi, że rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniami.

Te kolejne odsłony rewolucji kulturowej, z elementami permissywnej edukacji seksualnej, panseksualizacji, deteologizacji przy zastosowaniu manipulacji werbalnej i wizualnej coraz agresywniej wdzierają się do naszego życia rodzinnego, sfery wychowania i edukacji młodego pokolenia. Pomimo że warunki życia dla wielu rodzin stają się coraz bardziej uciążliwe, to rodzicom w imię odpowiedzialności za swoje dzieci małe i duże już teraz powinna zapalić się czerwona lampka i uruchomić dzwonek alarmowy (!), aby z coraz większą troską, nieustannie chronić młode pokolenie przed podstępnie sączoną demoralizacją.

KATARZYNA MAZELA

EDUKACJA (CZY NA PEWNO) ZDROWOTNA?

PÓŁMETEK WAKACJI JUŻ ZA NAMI I NIEBAWEM TRZEBA BĘDZIE ROZPOCZĄĆ PAKOWANIE PLECAKA DO SZKOŁY. PIERWSZOKLASIŚCI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I PONADPODSTAWOWYCH BYĆ MOŻE POCZUJĄ DRESZCZYK EMOCJI ZWIĄZANY Z NOWYMI NAUCZYCIELAMI, KOLEGAMI CZY PRZEDMIOTAMI. NIEWYKLUCZONE, ŻE RODZICE TEŻ POCZUJĄ DRESZCZYK EMOCJI ZWIĄZANY ZE ZMIANAMI ZAPOWIADANYMI PRZEZ MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ, PRZY WTÓRZE MINISTRA ZDROWIA I MINISTRA SPORTU.

form aktów seksualnych (nie będę wymieniać, ale zapewnię, że nazwanych bardzo dosadnie i obrazowo) określonych także w możliwych do wyboru odpowiedziach, a także pytania o osobiste doświadczenia seksualne uczniów (!). Rodzice uczniów nie byli poinformowani o tym wydarzeniu, a uczniowie

wyrazili na to zgodę i nauczyciele, którzy jak potulne baranki opuścili uczniów, bo takie były warunki „badacza”. Sprawa nabrała rozgłosu po tym, jak niektórzy strauumatyzowani uczniowie opowiedzieli rodzicom o tym skandalicznym wydarzeniu, a ci zainteresowali sprawą dziennikarzy. To były nie

w ramach „Wychowania do życia w rodzinie” zagadnienia obejmujące szerokim spojrzeniem wartość, istotę i znaczenie roli rodziny w społeczeństwie, w tworzeniu więzów społecznych i kapitału ludzkiego można uznać, że splaszczona zostanie hierarchia wartości do poziomu użytecznych, a te

Już dziś uważa się, że na liście miejsc na świecie najbardziej zagrożonych wirusem Nipah właśnie stan Kerali jest w ścisłej czołówce. Veena George, stanowy minister zdrowia Kerali, poinformował, że zmarły chłopiec pochodził z miasta Pandikkad, a osoby, które miały z nim kontakt, zostały odizolowane i przetestowane. Dodatkowo 60 osób uznano za należące do kategorii wysokiego ryzyka tej choroby. Poprosił też mieszkańców stanu o podjęcie środków ostrożności, takich jak noszenie masek w miejscach publicznych i powstrzymanie się od odwiedzania osób w szpitalu.

Czy Indiom uda się powstrzymać kolejną epidemię? Co my, mieszkańcy Polski w Europie, powinniśmy już dziś wiedzieć o wirusie Nipah?

Fakty o wirusie

Nipah to rzadki i potencjalnie śmiertelny wirus, który po raz pierwszy odkryto w 1999 roku po wybuchu epidemii wśród świń i hodowców trzody chlewnej w Malezji i Singapurze. Jest to wirus odzwierzęcy, co oznacza, że może przenosić się ze zwierząt na ludzi i może zakażać ludzi poprzez bezpośredni kontakt z zakażonymi zwierzętami, ich płynami ustrojowymi lub po zjedzeniu skażonej żywności, takiej jak produkty owocowe skażone moczem lub śliną zakażonych nietoperzy. Podczas poprzednich epidemii zgłaszano także przypadki przenoszenia wirusa Nipah z człowieka na człowieka, szczególnie wśród rodzin i opiekunów osób zakażonych.

Naturalnymi żywicielami Nipah są nietoperze owocożerne, zwane także latającymi lisami. Nipah należy do tej samej grupy wirusów, co wiele patogenów, o których wiadomo, że powodują choroby u ludzi, w tym odrę i świnkę. Nie wydaje się, aby infekcja powodowała zauważalną chorobę u nietoperzy owocożernych, ale

Wikipedia

Pteropus vampyrus — duży latający lis, jeden z naturalnych rezerwuarów wirusa Nipah

wiadomo, że wirus infekuje szeroką gamę żywicieli — w tym ludzi, świnię, owce, kozy, konie, koty i psy — i na podstawie poprzednich epidemii udokumentowano, że powoduje ciężką chorobę u co najmniej ludzi i świń. Jego zdolność do infekowania szerokiej gamy żywicieli może utrudnić ekspertom ds. zdrowia publicznego śledzenie i powstrzymanie się rozprzestrzeniania się wirusa. Ogniska wirusa Nipah zgłaszano wcześniej w Bangladeszu i Indiach — głównych miejscach, w których chorobę notowano od 2001 roku — a także w Malezji, na Filipinach i w Singapurze. Według Światowej Organizacji Zdrowia w latach 1998-2015 zgłoszono około 600 przypadków Nipah.

Objawy

Jak podaje WHO, u ludzi objawy zwykle pojawiają się w ciągu kilku godzin do dwóch tygodni po zakażeniu, chociaż zgłasza-

no okresy trwające nawet 45 dni i możliwe, że w tym czasie ludzie mogą zakażać (WHO twierdzi, że świnię są „wysoce zaraźliwe” w okresie inkubacji). Objawy Nipah zwykle zaczynają się od gorączki, bólu głowy i mięśni oraz objawów chorób układu oddechowego, takich jak ból gardła czy kaszel. U niektórych osób mogą też wystąpić wymioty. Potem mogą nastąpić zawroty głowy i senność, zmieniona świadomość, atypowe zapalenie płuc, poważne problemy z oddychaniem, a stan ten może szybko pogorszyć się do obrzęku mózgu, a nawet do zapalenia mózgu oraz drgawek prowadzących do śpiączki w ciągu jednego lub dwóch dni.

Osoby zarażone wirusem czasami nie wykazują zauważalnych objawów, podczas gdy u innych występują oznaki ostrych problemów z oddychaniem. Śmiertelność wśród osób zarażonych wirusem jest wysoka, ponieważ nie

NIPAH — KOLEJNY ŚMIERCIONOŚNY WIRUS U BRAM

PO ŚMIERCI 14-LETNIEGO CHŁOPCA Z POWODU WIRUSA NIPAH WŁADZE DS. ZDROWIA W INDYJSKIM STANIE KERALA WYDAŁY OSTRZEŻENIE. A WIRUS JEST NIEULECZALNY I ZABIJA AŻ TRZY NA CZTERY OSOBY ZARAŻONE. CZY MAMY SIĘ CZEGO OBAWIAĆ? CZY GROZI NAM KOLEJNA PANDEMIA...?

ma dostępnego leku ani szczepionki, które leczyłyby tę infekcję. Leczenie ogranicza się zatem do opanowania objawów i leczenia wspomagającego.

Agencje zdrowia szacują, że od 40 proc. do 75 proc. osób zakażonych Nipah umrze z powodu wirusa, a konkretna częstość zależy od wybuchu epidemii i siły lokalnych systemów medycznych zajmujących się chorobą — chodzi głównie o długoterminowe schorzenia neurologiczne, takie jak drgawki i zmiany osobowości zgłaszane wśród osób, które wyzdrowiały z zapalenia mózgu.

Leczenie i zapobieganie

Niestety, ma leków ani szczepionek dopuszczonych do stosowania przeciwko wirusowi Nipah u ludzi i zwierząt. Leczenie osób zakażonych ogranicza się do leczenia wspomagającego i ukierunkowania na określone objawy w momencie ich wystąpienia. Według centrów kontroli i zapobiegania chorobom niektóre terapie immunologiczne na bazie przeciwciał monoklonalnych znajdują się na wczesnym etapie badań klinicznych. Te same centra stwierdziły, że lek przeciwwirusowy remdesivir, stosowany już u ludzi w leczeniu innych chorób, choćby koronawirusa, był również skuteczny, gdy był podawany po ekspozycji na wirusa Nipah. Szczepionka przeciwko wirusowi Hendra, bliższemu krewnemu Nipah,

jest w Australii dostępna dla koni i wydaje się zapewniać pewien stopień ochrony przed infekcją Nipah.

Na co zwrócić uwagę?

Naukowcy aktywnie pracują nad terapiami i szczepionkami na Nipah. Na początku tego lipca koalicja na rzecz innowacji w zakresie gotowości na epidemię ogłosiła plany rozpoczęcia na początku przyszłego roku badań na ludziach przeciwciała monoklonalnego w celu zapobiegania zakażeniu Nipah. Przeciwciała działa poprzez wiązanie się z wirusem w sposób, który, miejmy nadzieję, blokuje go przed infekowaniem komórek. W styczniu naukowcy rozpoczęli badania na ludziach nad szczepionką, która może stać się pierwszą szczepionką Nipah. Eksperymentalny zastrzyk jest opracowywany przez Instytut Nauk o Pandemii Uniwersytetu Oksfordzkiego. Wykorzystuje tę samą technologię wektora wirusowego, co szczepionka przeciwko COVID-19, którą grupa opracowała wraz z gigantem farmaceutycznym AstraZeneca.

Sezon wakacyjny trwa w najlepsze. Grecja, Hiszpania, Włochy, Turcja i cały basen Morza Śródziemnego — wszystko to dawno nam się opatrzyło i przejadło. Szukamy miejsc, w których noga Europejczyka staje rzad-

ko, ale też stać nas na coraz dalsze podróże i coraz bardziej wyszukane sposoby na odpoczynek, poznawanie świata, przekraczanie własnych granic — na wszystko to razem. Ciekawość świata pochwalam zawsze — ale też przestrzegam przed zbyt wielkim zaufaniem do fauny, kuchni, a zwłaszcza do flory bakteryjnej, do której nasze organizmy po prostu nie są przyzwyczajone. Przestrzegam też przed nierozsądkiem i brawurą, przed zaniedbywaniem na czas wakacji higieny — im większy upał, tym bardziej o higienę musimy dbać i z żelazną konsekwencją stosować się do jej zasad. A jeśli komuś się wydaje, że Indie to bardzo daleko, to przypominam uprzejmie, że chińskie Wuhan jest jeszcze dalej...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolszynska.pl

Korzystałam z materiałów BBC i Forbes'a.

Wirus Nipah częściowo zainspirował hollywoodzki film Stevena Soderbergha „Epidemia strachu”. Film z 2011 roku, w którym wystąpiła gwiazdorska obsada, w tym Matt Damon, Laurence Fishburne, Jude Law, Gwyneth Paltrow i Kate Winslet, został w dużej mierze doceniony za przedstawienie nauki i procesu leczenia chorób zakaźnych w świetle fikcyjnej i wysoce śmiertelnej pandemii tego wirusa.

9 SIERPNIA
Koncert Szeptuchy**Olsztyn**

Szeptucha - „Uzdrowicielka ludowa oferująca swoje usługi osobom wierzącym w moc jej szeptania. Jak sami mówią: Powstała by leczyć muzyką, zarażać radością oraz przemycać w przystępnej formie tajemnice regionu podlaskiego.”

Białostoccy muzycy nie zamykają się w żadnych muzycznych ramach. Echa starych tradycji przeplatają się z nowoczesnymi brzmieniami, które w połączeniu niebanalną, acz przystępną warstwą tekstową, tworzą niezwykle magiczną i energetyczną całość. Z chęcią grają na żywo. Cenieni są za oryginalną i formę muzyczną oraz bezpośredni kontakt z publicznością.

Godz. 19.00, Galeria Sowa, ul. Zamkowa 3.

9 SIERPNIA
Wernisaż wystawy „Krajobrazy. Warmia i Mazury 1946-1949” Jana Bułhaka**Olsztyn**

„Krajobrazy. Warmia i Mazury 1946-1949” to pokaz fotografii Jana Bułhaka dokumentujących tzw. Ziemie Odzyskane. Po zakończeniu II wojny światowej fotograf uczestniczył w organizowanej przez państwo wyprawie rejestracji nie tylko zniszczeń wojennych, ale również wykonana przez Jana Bułhaka dokumentacja miała posłużyć w zintegrowaniu przyłączonych nowych terenów do nowej Polski.

Godz. 18.00, BWA Galeria Sztuki, Al. Piłsudskiego 38.

9 SIERPNIA
Biedowo Music Fest 2024**Biedowo**

BMF to dwa dni festiwalu — koncertów wieczornych na MAIN STAGE oraz koncertów nocnych na FOREST STAGE. Jak zawsze jeśli chodzi o gatunki muzyczne nie szufladkujemy, a poszukujemy!

W poprzednich edycjach można było usłyszeć muzykę alternatywną, eksperymentalną, post-rockową, popową, elektroniczną, jazzową, a nawet klasyczną i barokową, ale w tym roku również się nie zawiedziecie!

Godz. 15.00, Biedowo.

9 SIERPNIA
XX Festiwal Varmia Musica**Lidzbark Warmiński**

Druza Odsłona Koncertu Uczestników warsztatów muzycznych Varmia Musica Academia.

Podczas koncertu zgromadzonej publiczności zaprezentują się wyróżniający uczestnicy klas śpiewu, oboju, fletu, fagotu, skrzypiec, wiolonczeli i klawesynu. Nie zabraknie też unikatowych kombinacji instrumentów, gdyż koncert ten w dużej mierze poświęcony będzie twórczości przeznaczonej na zespoły kameralne.

Młodzi muzycy w arcykrótkim czasie przygotowują i doskonałą utwory pod czujnym okiem swoich mistrzów. Wiele lat temu trudno było namówić młodych studentów na udział w takich koncertach, jednak w tym roku jest zupełnie odwrotnie — chętnych do udziału jest bardzo wielu.

Godz. 17.00, Zamek Biskupów Warmińskich (Wielki Reflektarz), Pl. Zamkowy 1

10 SIERPNIA
Piknik Krwiodawstwa**Olsztyn**

Będziemy wspólnie z Krzysztofem Hołowczycem i jego fundacją, przy wsparciu służb mundurowych, promować bezpieczne zachowania nie tylko na drodze, ale także w życiu codziennym. W programie m.in. promocja bezpieczeństwa w ruchu drogowym, upamiętnienie Powstańców Warszawskich, pobór krwi i rejestracja potencjalnych dawców szpiku.

Godz. 10.00, parking nr 2 przy Plaży Miejskiej.

10 SIERPNIA
Festiwal „Teatr Jaracza w zabytkach Warmii i Mazur”**Giżycko**

Festiwal „Teatr Jaracza w zabytkach Warmii i Mazur”!

W tym roku wakacyjne spektakle będzie można zobaczyć w plenerowych sceneriach warmińskich i mazurskich zamków gotyckich od 14 czerwca do 6 września! Tego dnia zaprezentowany zostanie spektakl „Sztuka kochania Polaków”.

Godz. 20.00, Twierdza Boyen, ul. Turystyczna 1.

10 SIERPNIA
Festiwal Browarnictwa i Święto Wołowiny**Biskupiec**

Festiwal Browarnictwa i Święto Wołowiny to doskonała okazja do smakowania wykwintnych dań oraz odkrywania regionalnych specjalów.

Godz. 15.00, Plac Wolności.

10 SIERPNIA
Warmińska Noc Perseidów**Olsztyn**

Program:

— 16.00–20.00 Park Centralny
* Kortosfera – stanowiska doświadczalne - Słodka chemia, Pracownia mikroskopowa Łaziki, robot Photon, Generator VdFa, Tajemnice trawienia

* Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej – animacje dla dzieci

* Miejska Biblioteka Publiczna - Noc Perseidów – Izy św. Wawrzyńca – teatrzyk kamishibai, Sierpniowe niebo pełne życzeń, Szlakiem Kopernika – labirynt, kolorowanki i inne figle, Nieoczywiste Słońce – pokaz konstrukcji solarnych, Zaprogramuj robota – robot skribot

* Mobilny Park Nauki Modra Sova – eksperymenty fizyczne

* Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne – teleskopowe pokazy Słońca

— 16.00–19.00 Zajeżdźnia Trolejbusowa i okolice ISTNY KOSMOS!

* Interaktywne zwiedzanie wystawy „nie z tej Ziemi” z przewodniczką z planety MOKAIEK

* Obrazy z Ziemi, czyli rośliny malowane młotkami: kreatywnie z Ewą Kaczmarek

* Westchnienie Wszechświata: literacko z Danielem Odiją

* Kamienie mojego Kosmosu: działanie animacyjne

— 20.00–22.00 Kino plenerowe
* 20.00 Mała Urania – kosmiczne przygody docieklewej dziewczynki

* 21.00 Astronarium

— 16.00–20.00 Muzeum Nowoczesności, Plac przy muzeum – MINI KIERMASZ

* Stoisko Szlaku Kopernikowskiego i inne

— Sala muzeum I piętro - prelekcje popularnonaukowe (liczba miejsc 100)

— 18.00 O spadających gwiazdach i nie tylko (prelekcja dla dzieci) - Joanna Widzińska

— 19.00 O spadających gwiazdach i nie tylko (prelekcja dla dzieci) - Joanna Widzińska

— 20.00 Obiekty spoza Układu Słonecznego a sprawa SETI – dr hab. Leszek Błaszczewicz prof. UWM

— 21.00 Uderzające piękno Księżyca – dr Ernest Świerczyński

— 22.00–24.00 Park Centralny – Fontanna

Wspólne wypatrywanie meteorów (wyłączenie świateł w przestrzeni Parku Centralnego) – opowieści o gwiazdach przy nastrojowym akompaniamencie gitarowym.

Godz. 16.00, Park Centralny.

10 SIERPNIA
Na podzamczu wolno vol. 3**Olsztyn**

W ramach cyklu LETNIA ODYSEJA MOK Olsztyn zaprasza na kolejną edycję sobotniego relaksu w rytmie słów! 10 sierpnia zaprosimy Was do Parku Podzamcze, gdzie pośród malowniczej zieleni i w oderwaniu od miejskiego zgiełku, stworzymy Wam przestrzeń artystycznego wyciszenia. Postaramy się, by twórcze warsztaty, relaksacyjne animacje i kojące koncerty pozwoliły Wam naładować baterie i dostrzec to, co jest tu i teraz.

Godz. 15.00, Park Podzamcze (od strony ul. Nowowiejskiego).

10 SIERPNIA
Istny Kosmos: międzygalaktyczne soboty**Olsztyn**

Program:

— 16.00–19.00 Interaktywne zwiedzanie wystawy z przewodniczką z planety MOKAIEK

— 16.00–19.00 Obrazy z Ziemi, czyli rośliny malowane młotkami: kreatywnie z Ewą Kaczmarek

Nie trzeba wiedzieć, jak malować kwiaty. One już istnieją w najlepszym, własnym wydaniu. Za pomocą młotków wymalujemy niezapomniane kompozycje kwiatowe. Stworzymy piękne rzeczy z tego, co rośnie na planecie Ziemia.

— 16.00–19.00 Westchnienie Wszechświata: literacko z Danielem Odiją

Czy bezmiar kosmosu da się zawrzeć w 17 sylabach? Kosmiczne haiku będziemy tworzyć z autorem nagradzanych powieści, Danielem Odiją.

— 16.00–19.00 Kamienie mojego Kosmosu: działanie animacyjne.

Godz. 16, Zajeżdźnia Trolejbusowa i okolice, ul. Knosaty 3b.

10 SIERPNIA
Recital: Radosław Sobaczak**Olsztyn**

Radosław to artysta o niezwykłym talencie, który zdobył wyróżnienie na XIV Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie w 2000 roku. Jego dorobek artystyczny obejmuje 5 płyt z muzyką wielkich kompozytorów: Szymanowskiego, Paderewskiego, Łukasewskiego (Marcina), Pietkiewicza i Chopina.

Godz. 18.30, Scena Muzyczna Mirka Mastalerza, ul. Gietkowska 10.

10 SIERPNIA
Sławek Uniatowski - The best Of II**Reszel**

Po świetnie przyjętej pierwszej trasie „The Best Of” i salach wypełnionych po brzegi, zapraszamy na drugą odsłonę koncertów Sławka Uniatowskiego z utworami jego największych muzycznych idoli: Ciechowskiego, Wodeckiego, Sinatry, Zauchy. Wyjątkowe aranżacje, ciepły barytonowy głos, klimat i atmosfera koncertu wscenerii średniowiecznego Zamku Reszel sprawia, że ten wieczór na długo pozostanie Państwu w pamięci. Podczas koncertu oprócz największych przebojów idoli nie zabraknie również autorskich utworów Sławka Uniatowskiego.

Godz. 20.00, Zamek Reszel, ul. Podzamcze 3.

10 SIERPNIA
12 godzin - Serce Mazur 2024: Sanah + HLA4transplant

Mragowo
Festiwal 12 Godzin – Serce Mazur to wydarzenie, które od pięciu lat promuje dawstwo narządów i prowadzi zbiórkę środków na sprzęt ratujący życie. Przy wsparciu gwiazd polskiej sceny muzycznej rozmawiamy o największym darze życia, który jest esencją transplantacji. Do tej pory na festiwalu wystąpili m.in. Ania Dąbrowska, Ira, Cleo, Margaret. Gwiazdą wydarzenia będzie najpopularniejsza artystka polskiej sceny muzycznej – sanah. Obok niej na scenie wystąpi również zespół pop-rockowy HLA 4 Transplant.
Godz. 19.00, Amfiteatr w Mragowie.

10 SIERPNIA
XX Festiwal Varmia Musica

Lidzbark Warmiński
Program koncertu zawiera utwory kompozytorów działających na Warmii oraz innych twórców, których dzieła na Warmii wykonywano, niejednokrotnie w postaci unikatowych opracowań. Źródła tych kompozycji są dziś poważnie zdekompletowane. Większość utworów odtworzono na podstawie tabulatur organowych i niekompletnie zachowanych ksiąg głosowych. Rekonstrukcja prezentowanego repertuaru jest wynikiem wielowątkowych badań nad rękopisami muzycznymi, które dotychczas uznawano za nieprzydatne do celów wykonawczych.
Godz. 19.30, Kolegiata Świętych Apostołów Piotra i Pawła.

11 SIERPNIA
XX Festiwal Varmia Musica

Lidzbark Warmiński
Na otwartej przestrzeni łączącej Zamek Biskupów Warmińskich oraz Hotel Krasicki, po raz pierwszy w ramach festiwalu Varmia Mu-

sica zaprezentują się specjaliści od tańca historycznego. Towarzyszyć im będą instrumentalści, którzy stosując historyczne instrumenty, nie tylko idealnie wpisują się wnastrój epoki, ale także z wielką wprawą wykonują słynne historyczne menuety, forlany isarabandy.
Godz. 18.00, Hotel Krasicki, Plac Zamkowy 1/7.

11 SIERPNIA
XLVI Olsztyńskie Koncerty Organowe

Olsztyn
Wystąpią Jakub Lebioda (organ) i Adam Szramski (baryton).
W programie koncertu m.in.:
— Johann Sebastian Bach (1685–1750) Passacaglia c-moll BWV 582
— Georg Friedrich Händel (1685–1759) Aria z Dettinger Te Deum Dignare, o Domine
— Alessandro Stradella (1643–1682) Pietà, Signore
— Antonin Dvořák (1841–1904) Pieśni biblijne op. 99: Hospodin
— Stanisław Moniuszko (1819–1872) O Władco świata
Godz. 20, Bazylika konkatedralna św. Jakuba, ul. Staszica 11.

11 SIERPNIA
XX Festiwal Varmia Musica

Lidzbark Warmiński
Utytułowany wiolonczelista Jakub Kościukiewicz zaprezentuje kameralnej, ale wysublimowanej publiczności jedną ze słynnych suit wiolonczelowych Johanna Sebastiana Bacha. Owa bardzo prywatna wypowiedź muzyczna domaga się odpowiedniej oprawy, dlatego dokładne miejsce występu podane zostanie w późniejszym terminie, po wcześniejszych konsultacjach z artystą.
Godz. 11.00, Hotel Krasicki, Plac Zamkowy 1/7.

11 SIERPNIA
Recital: Martyna Jakubowicz

Olsztyn
Martyna Jakubowicz to jedyna w swoim rodzaju wokalistka i songwriterka, obdarzona charyzmą i charakterystycznym głosem, który sprawia, że jej ballady, łączące wpływy folku, bluesa i rocka, należą do najbardziej rozpoznawalnych pośród kanonu polskiej muzyki rozryw-

kowej. Jest mistrzynią tworzenia nastroju. Koncerty zwyczajowo kończą się owacjami na stojąco, zaś publiczność nie chce pozwolić jej zejść ze sceny.
Godz. 19.00, Scena Muzyczna Mirka Mastalerza, ul. Gietkowska 10.

13 SIERPNIA
Sztynort Sztanty Festiwal 2024

Sztynort
Już w dniach 13-15 sierpnia 2024 roku odbędzie się jedna z najbarwniejszych imprez letnich na Mazurach – Sztynort Sztanty Festiwal! To wyjątkowe wydarzenie, które od lat przyciąga pasjonatów muzyki, żeglarsstwa i radosnej atmosfery. Trzy dni wypełnione po brzegi szantami i piosenkami żeglarskimi w najlepszym wykonaniu. Rodziców z dziećmi zapraszamy do wspólnej zabawy podczas koncertu ZEJMAN DZIECIOM, a po koncertach na Scenie Głównej żeglarskie after party w legendarnej Tawernie Żęza.
Godz. 19.00, Port Sztynort.

OLSZTYŃSKIE KINA

REPERTUAR **AWANGARDA**

Piątek, 9 sierpnia
Wredne liściki - prod. Francja, Wielka Brytania: godz. 17.45; Dobry nauczyciel - prod. Francja: godz. 18.00; Love Lies Bleeding - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 18.00; Hrabia Monte Christo - prod. Francja: godz. 19.30; Pułapka - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 19.45; Tatami - prod. Gruzja, USA: godz. 20.00

Sobota, 10 sierpnia
Jedno życie - prod. Wielka Brytania: godz. 16.00; Jutro będzie nasze - prod. Włochy: godz. 16.00; Terapia dla par - prod. Hiszpania: godz. 16.00; Wredne liściki - prod. Francja, Wielka Brytania: godz. 17.45; Love Lies Bleeding - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 18.00; Dobry nauczyciel - prod. Francja: godz. 18.00; Hrabia Monte Christo - prod. Francja: godz. 19.30; Pułapka - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 19.45; Bu-lion i inne namiętności - prod. Francja: godz. 19.45

Niedziela, 11 sierpnia
Jedno życie - prod. Wielka Brytania: godz. 16.00; Jutro będzie nasze - prod. Włochy: godz. 16.00; Terapia dla par - prod. Hiszpania: godz. 16.00; Wredne liściki - prod. Francja, Wielka Brytania: godz. 17.45; Love Lies Bleeding - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 18.00;

Dobry nauczyciel - prod. Francja: godz. 18.00; Hrabia Monte Christo - prod. Francja: godz. 19.30; Pułapka - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 19.45; Bu-lion i inne namiętności - prod. Francja: godz. 19.45

REPERTUAR **MULTIKINO**

Piątek, 9 sierpnia
BORDERLANDS / dubbing: 10:50, 15:40, 18:05; BORDERLANDS / napisy: 13:15, 20:30; BYŁ SOBIE KOT / familijny / dubbing: 10:00, 13:15; DEADPOOL & WOLVERINE / dubbing: 10:00, 12:50, 15:40, 18:30, 21:20; DEADPOOL & WOLVERINE / napisy: 11:30, 14:20, 17:10, 20:00, 22:05; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:00, 12:15, 14:30, 16:45, 19:15; HEROLD I MAGICZNA KREDKA / familijny / dubbing: 11:00, 14:45, 17:00; HRABIA MONTE CHRISTO / napisy: 12:30, 16:05, 20:05; IT ENDS WITH US / napisy: 11:30, 14:25, 17:20, 19:00, 20:15, 21:50; KOD ZŁA / napisy: 21:30; MOTOCYKLIŚCI / napisy: 12:10, 18:15, 20:50; PUŁAPKA / napisy: 19:40; TWISTERS / dubbing: 10:20; W GŁOWIE SIĘ NIE MIEŚCI 2 / familijny / dubbing: 10:10, 13:05, 15:25, 17:45

Sobota, 10 sierpnia
BORDERLANDS / dubbing: 10:50, 15:40, 18:05; BORDERLANDS / napisy: 13:15, 20:30; BYŁ SOBIE KOT / familijny

/ dubbing: 10:00, 13:15; DEADPOOL & WOLVERINE / dubbing: 10:00, 12:50, 15:40, 18:30, 21:20; DEADPOOL & WOLVERINE / napisy: 11:30, 14:20, 17:10, 20:00, 22:05; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:00, 12:15, 14:30, 16:45, 19:15; HEROLD I MAGICZNA KREDKA / familijny / dubbing: 11:00, 14:45, 17:00; HRABIA MONTE CHRISTO / napisy: 12:30, 16:05, 20:05; IT ENDS WITH US / napisy: 11:30, 14:25, 17:20, 19:00, 20:15, 21:50; KOD ZŁA / napisy: 21:30; MOTOCYKLIŚCI / napisy: 12:10, 18:15, 20:50; PUŁAPKA / napisy: 19:40; TWISTERS / dubbing: 10:20; W GŁOWIE SIĘ NIE MIEŚCI 2 / familijny / dubbing: 10:10, 13:05, 15:25, 17:45

Niedziela, 11 sierpnia
BORDERLANDS / dubbing: 10:10, 15:25, 18:05; BORDERLANDS / napisy: 12:35, 20:30; BYŁ SOBIE KOT / familijny / dubbing: 10:00, 13:15; DEADPOOL & WOLVERINE / dubbing: 10:00, 12:50, 15:40, 18:30, 21:20; DEADPOOL & WOLVERINE / napisy: 11:30, 14:20, 17:10, 20:00, 22:05; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:00, 12:15, 14:30, 16:45, 19:15; HEROLD I MAGICZNA KREDKA / familijny / dubbing: 11:00, 14:45, 17:00; HRABIA MONTE CHRISTO / napisy: 12:30, 16:05, 20:05; IT ENDS WITH US / napisy: 11:30, 14:25, 17:20, 19:00, 20:15, 21:50; KOD ZŁA / napisy: 21:30; MOTOCYKLIŚCI /

napisy: 12:10, 18:15, 20:50; PUŁAPKA / napisy: 19:40; TWISTERS / dubbing: 10:20; W GŁOWIE SIĘ NIE MIEŚCI 2 / familijny / dubbing: 10:10, 13:05, 17:45

REPERTUAR **HELIOS**

Piątek, 9 sierpnia
IT ENDS WITH US / napisy: 11:00, 14:00, 17:00, 18:30, 20:00; BORDERLANDS / dubbing: 10:15, 13:10; BORDERLANDS / napisy: 16:00, 18:15, 20:45; MOTOCYKLIŚCI / napisy: 13:20, 17:45, 20:30; HRABIA MONTE CHRISTO / napisy: 12:45, 19:00; DEADPOOL & WOLVERINE / dubbing: 10:10, 16:30, 17:20; DEADPOOL & WOLVERINE / napisy: 11:40, 14:30, 19:30, 20:15; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:50, 13:00, 15:20; W GŁOWIE SIĘ NIE MIEŚCI 2 / familijny / dubbing: 10:20, 13:50, 16:15; PUŁAPKA / napisy: 15:45, 18:45; HEROLD I MAGICZNA KREDKA / familijny / dubbing: 12:10, 16:45; KOD ZŁA / napisy: 21:10; NELLY RAPP I SEKRET MROCZNEGO LASU / familijny / dubbing: 14:20; BYŁ SOBIE KOT / familijny / dubbing: 10:00

Sobota, 10 sierpnia
IT ENDS WITH US / napisy: 11:00, 14:00, 17:00, 18:30, 20:00; BORDERLANDS / dubbing: 10:50, 13:30; BORDERLANDS / napisy: 15:50, 18:15, 20:45; MOTOCYKLIŚCI / napisy: 13:10, 17:45, 20:30; HRABIA MONTE CHRISTO / napisy:

12:45, 19:00; DEADPOOL & WOLVERINE / dubbing: 11:40, 16:30, 17:20; DEADPOOL & WOLVERINE / napisy: 14:30, 19:30, 20:15; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:45, 13:00, 15:20; W GŁOWIE SIĘ NIE MIEŚCI 2 / familijny / dubbing: 10:20, 13:50, 16:15; PUŁAPKA / napisy: 11:15, 18:45, 21:20; HEROLD I MAGICZNA KREDKA / familijny / dubbing: 10:00, 12:10, 16:45; KOD ZŁA / napisy: 21:10; NELLY RAPP I SEKRET MROCZNEGO LASU / familijny / dubbing: 14:20; BYŁ SOBIE KOT / familijny / dubbing: 10:40

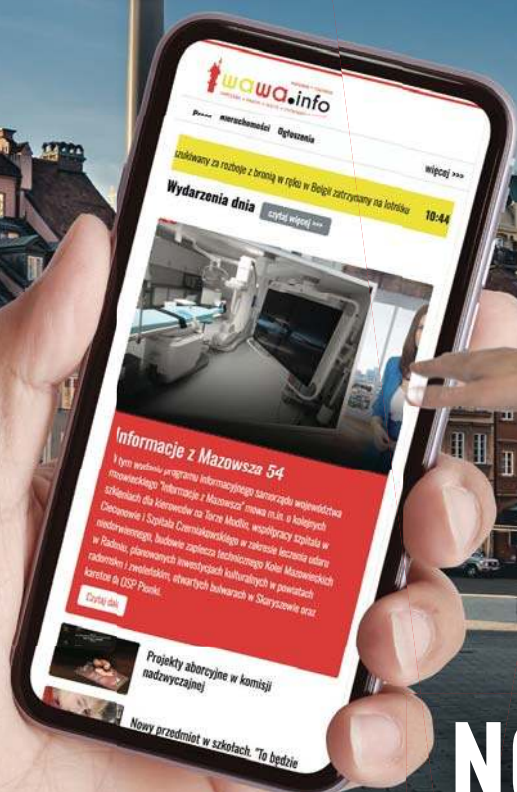
Niedziela, 11 sierpnia
IT ENDS WITH US / napisy: 11:00, 14:00, 17:00, 18:30, 20:00; BORDERLANDS / dubbing: 12:30; BORDERLANDS / napisy: 16:00, 18:15, 20:45; MOTOCYKLIŚCI / napisy: 13:15, 17:45, 20:30; HRABIA MONTE CHRISTO / napisy: 12:45, 19:00; DEADPOOL & WOLVERINE / dubbing: 11:40, 16:30, 17:20; DEADPOOL & WOLVERINE / napisy: 14:30, 19:30, 20:15; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:50, 13:00, 15:20; W GŁOWIE SIĘ NIE MIEŚCI 2 / familijny / dubbing: 10:20, 13:50, 16:15; PUŁAPKA / napisy: 11:15, 18:45, 21:20; HEROLD I MAGICZNA KREDKA / familijny / dubbing: 10:00, 12:10, 16:45; KOD ZŁA / napisy: 21:10; NELLY RAPP I SEKRET MROCZNEGO LASU / familijny / dubbing: 14:20; BYŁ SOBIE KOT / familijny / dubbing: 10:10

wawa.info

PORTAL WARSZAWY I MAZOWSZA

CODZIENNIE NAJNOWSZE WIADOMOŚCI

NOWY PORTAL INFORMACYJNY

ŻEGNAJ LIGO MISTRZÓW?

PIŁKA NOŻNA \\ Jagiellonia Białystok przegrała u siebie z norweskim Bodoe/Glimt 0:1 w pierwszym meczu 3. rundy eliminacji Ligi Mistrzów. Z kolei Śląsk Wrocław przegrał na wyjeździe ze szwajcarskim St. Gallen 0:2 w pierwszym meczu 3. rundy eliminacji LK.

Jagiellonia Białystok
– Bodoe/Glimt 0:1 (0:0)
0:1 Adrian Dieguez (58-samobójcza).

Jagiellonia: – Sławomir Abramowicz – Michał Sacek, Mateusz Skrzypczak, Adrian Dieguez, Joao Moutinho – Dominik Marczyk, Taras Romanczuk, Nene (72. Jarosław Kubicki), Kristoffer Hansen (69. Miki Villar) – Jesus Imaz – Afimico Pululu (80. Lamine Diaby-Fadiga).
Bodoe/Glimt: – Nikita Hajkin – Fredrik Sjoevold, Jostein Gundersen, Brede Moe (84. Odin Bjoertuft), Fredrik Andre Bjoerkan – Hakon Evjen, Patrick Berg, Ulrik Saltnes (46. Sondre Brunstad Fet) – Isak Dybvik Maatta (71. Sondre Sorli), Kasper Høgh (71. Oscar Kapskarmo), Jens Petter Hauge.

Od początku meczu dominowali goście i poza niedługimi fragmentami to oni dyktowali tempo gry, kontrolując spotkanie. Białostoczanie oddali pole przeciwnikowi doświadczonemu w europejskich pucharach. Piłkarze Bodoe/Glimt utrzymywali się przy piłce, a jeśli jej nie mieli, starali się ją odebrać od razu pod polem karnym Jagiellonii.

Już w 2. minucie stworzyli zagrożenie pod bramką gospodarzy, gdy Nene popełnił błąd przy wprowadzaniu piłki, ale strzał Hakona Evjena zdołali zablokować obrońcy z Białegostoku i wybić piłkę na rzut rżny.

Większość akcji goście przeprowadzali w tej połowie lewą stroną, ostatecznie dogrywając piłkę do środka, gdzie strzałów z dystansu próbował Patrick Berg. Uderzenia były jednak albo blokowane, albo niecelne.

Po 30. minucie gry przewaga w posiadaniu piłki przez gości była ogromna. W tym czasie Jagiellonia odnotowała jeden niecelny

Adrian Dieguez (z lewej) w meczu z Bodo/Glimt strzelił gola, ale samobójczego...

strzał Kristoffera Hansena. W ostatnim kwadransie tej połowy białostoczanie zagrali śmieiej, przypominając kibicom, że na co dzień preferują ofensywną grę. W 32. minucie stworzyli najgroźniejszą w meczu akcję, którą płaskim strzałem zakończył Nene; rosyjski bramkarz Bodoe/Glimt Nikita Hajkin nie dał się jednak zaskoczyć. Tuż przed przerwą znowu strzelał Hansen – tym razem celnie, ale zbyt słabo – i Hajkin również to uderzenie wyłapał.

W drugiej połowie scenariusz meczu się nie zmienił. Goście utrzymywali się przy piłce, a Jagiellonia miała trudności z wykreowaniem sytuacji bramkowych. W 58. minucie padł gol dla Bodoe/Glimt; szybki atak lewą stroną Jens Petter Hauge zakończył płaskim dośrodkowaniem, próbował je zablokować Adrian Dieguez, ale hiszpański stoper Jagiellonii niefortunnie skierował piłkę do własnej bramki.

W 65. minucie padł drugi gol dla norweskiej drużyny, ale po analizie VAR sędzia go anulował, uznając, że podczas tej akcji faulowany był w swoim polu kar-

nym Michał Sacek. W 79. minucie długa akcja gości zakończyła się strzałem Sondre Soerliego, który obronił Sławomir Abramowicz. W odpowiedzi głową uderzał Lamine Diaby-Fadiga, ale niecelnie.

W doliczonym czasie wreszcie dośrodkowanie Dominika Marczyka trafiło do Jesusa Imaza; mało widoczny w tym meczu Hiszpan uderzył z pola karnego, ale trafił w obrońcę. W kolejnej akcji po drugiej stronie boiska obrońcy Jagiellonii ostatecznie zatrzymali kontrolę przeciwnika.

Adrian Siemieniec (trener Jagiellonii Białystok):

– Gratulacje dla gości za zwycięstwo w pierwszym meczu i dziękuję kibicom za kapitalny doping. Atmosfera była niesamowita, zarówno przed, jak i po meczu. Doświadczenie dziś było po stronie rywala. Spotkaliśmy się z zespołem o zupełnie innej kulturze gry niż poprzedni rywale. Chciałbym widzieć więcej odwagi w naszej grze. Mamy jasno określoną wizję gry i chciałbym, abyśmy byli jej wierni na dobre i na złe. Chcemy grać z odwagą, pasją i dążyć do stwarzania sytuacji. Zdaję sobie sprawę, że skala

trudności była duża, mierzyliśmy się z mocnym rywalem, ale stać nas na więcej. Byliśmy jednak w stanie zagrozić rywalowi, momentami mecz stawał się wyrównany.

Rewanż zostanie rozegrany 13 sierpnia w Bodoe.

FC Sankt Gallen
– Śląsk Wrocław 2:0 (2:0).
1:0 – Chadrac Akolo (5), 2:0 – Willem Geubbels (41).

FC Sankt Gallen: Ati Zigi – Isaac Schmidt, Stephan Ambrosius, Albert Vallci, Chima Okoroji – Lukas Gortler (64. Jordi Quintilla), Mihailo Stevanovic, Bastien Toma (81. Jovan Milosevic), Christian Witzig (64. Kevin Csoboth) – Willem Geubbels (74. Felix Mambimbi), Chadrac Akolo (74. Mustapha Cisse).

Śląsk Wrocław: Rafał Leszczyński – Mateusz Żukowski, Simeon Petrov, Aleks Petkov, Serafin Szota (46. Tommaso Guercio) – Piotr Samiec-Talar (64. Burak Ince), Peter Pokorny, Marcin Cebula (78. Jakub Jezierski), Petr Schwar, Nahuel Leiva – Sebastian Musiolik (74. Arnau Ortiz).

Mecz mógł się świetnie zacząć dla Śląska, bo nie minęła jeszcze minuta,

a w znakomitej sytuacji znalazł się Petr Schwar. Czeski pomocnik wicemistrzów Polski dostał podanie na dwunasty metr w polu karnym, był sam i uderzył tak, że nie trafił w bramkę. Chwilę później w „szesnastkę” wpadł Piotr Samiec-Talar, ale wdał się w drybling i stracił piłkę.

Nieco zaskoczeni gospodarze uspokoiли grę i sami zaatakowali. I to na tyle skutecznie, że już druga akcja przyniosła im prowadzenie. Po szybkiej wymianie na prawej stronie Bastien Toma zagrał do Chadraca Akolo, który z bliska trafił do siatki.

Szybko stracony gol sprawił, że Śląsk zaczął grać bardzo nerwowo, szybko tracił piłkę i co chwilę Szwajcarzy sunęli na bramkę Rafała Leszczyńskiego. Wrocławianie przetrzymali napór rywala bez kolejnej straty i z czasem sami zaczęli stwarzać sytuacje bramkowe.

Idealną miał m.in. Sebastian Musiolik, ale przegrał pojedynek sam na sam z Atim Zigi. Kilka chwil później bramkarz St. Gallen wypuścił po dośrodkowaniu piłkę z ręką, ale napastnik Śląska nie

potrafił jej skierować do bramki. Wyborną sytuację na doprowadzenie do remisu miał Samiec-Talar, ale z kilku metrów trafił w poprzeczkę.

Swoje okazje mieli też gospodarze, którzy przedzielali się prawym skrzydłem, gdzie z dużą łatwością ogrywali Serafina Szotę. Najlepszą szansę na podwyższenie prowadzenia miał Akolo, który nie trafił w bramkę z jedenastu metrów.

Gol wisiał jednak w powietrzu i ostatecznie padł. Nieatakowany Aleks Petkov tak wyprowadzał piłkę spod własnego pola karnego, że zagrał wprost pod nogi rywala. Gospodarze skorzystali z prezentu i Willem Geubbels podwyższył prowadzenie.

Po zmianie stron gospodarze ruszyli mocno do przodu, kilka razy zrobiło się groźnie w polu karnym Śląska, ale tym razem obrońcy wicemistrzów Polski nie popełnili błędu.

Wraz z upływem czasu spotkanie stawało się coraz bardziej wyrównane, a w ostatnim kwadransie to zespół trenera Jacka Magiery uzyskał optyczną przewagę. Wrocławianie szukali kontaktowego gola, jednak nie potrafili skruszyć szwajcarskiego muru. Z dystansu ładnie przymierzył Burak Ince, swoich szans szukali Mateusz Żukowski i Schwar, ale gospodarze skutecznie się bronili.

W samej końcówce St. Gallen skupiło się już tylko na obronie i kontratakowaniu. Po jednym z wypadów bliski trafienie do siatki był Felix Mambimbi, ale Leszczyński zdołał sparować piłkę na poprzeczkę.

Goli więcej nie padło i przed rewanżem we Wrocławiu znacznie lepszej sytuacji są Szwajcarzy, którzy mogą sobie pozwolić nawet na jedno bramkowanie. Spotkanie w Polsce zostanie rozegrane 15 sierpnia. **ŹRÓDŁO: PAP**

WILLIAMS I ALI NAJLEPSI W HISTORII

Amerykańska tenisistka Serena Williams oraz jej rodak bokser Muhammad Ali (zmarł w 2016 roku) triumfowali w plebiscycie z okazji 100-lecia istnienia Światowego Stowarzyszenia Prasy Sportowej (AIPS). W plebiscycie głosowało 913 dziennikarzy z 137 krajów.

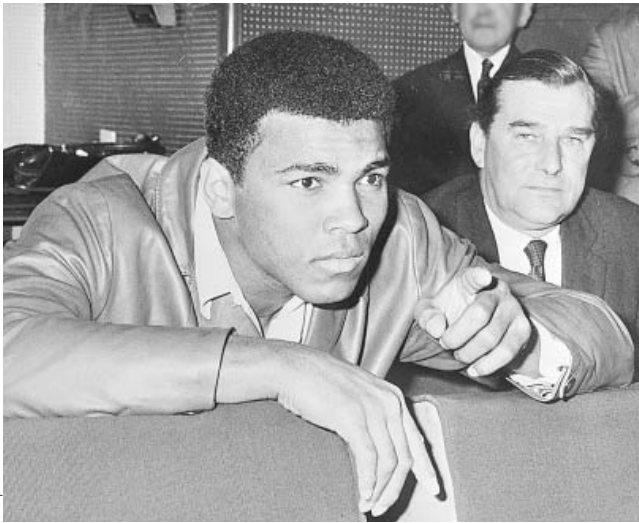
AIPS powołany został do życia w czasie igrzysk olimpijskich w Paryżu w 1924 roku i zrzesza dziennikarzy sportowych ze 167 krajów. Na najlepszą kobietę-sportowca stulecia AIPS wybrała Serenę Williams, która triumfowała w grze pojedynczej w 23 turniejach Wielkiego Szlema. W dorobku ma także cztery złote medale olimpijskie: w grze podwójnej z Sydney i Pekinu oraz w singlu i deblu z Londynu z 2012 roku. Poza tym przez 319 tygodni, w tym 186 kolejnych, zajmowała pierwsze miejsce w rankingu światowym. Williams wyprzedziła pochodzącą z Rumunii Nadie Comaneci oraz inną gimnastyczkę – Simone Biles. Wśród mężczyzn triumfował Muhammad Ali, uważany za jednego z najlepszych bokserów wszech

Serena Williams i Muhammad Ali

czasów, który w finale turnieju olimpijskiego w Rzymie w 1960 roku pokonał Zbigniewa Pietrzykowskiego. Właśnie od sukcesu w stolicy Włoch rozpoczęła się jego wspaniała kariera. Jako pierwszy pięściarz w historii trzykrotnie zdo-

był tytuł mistrza świata wszechwag i skutecznie bronił go 19 razy. Stoczył 61 walk, wygrał 56 (w tym 37 przez nokaut) i doznał pięciu porażek. W walce o tytuł mistrza świata wagi ciężkiej pokonał 21 różnych rywali.

Kolejne miejsca zajęli jamajski sprinter Usain Bolt i koszykarz Michael Jordan.
ŹRÓDŁO: PAP
Czołowe „10” plebiscytu AIPS: kobiety
1. Serena Williams (USA) – tenis

2. Nadia Comaneci (Rumunia) – gimnastyka sportowa
3. Simone Biles (USA) – gimnastyka sportowa
4. Nawal El Moutawakel (Maroko) – lekkoatletyka
5. Steffi Graf (Niemcy) – tenis
6. Jelena Isinbajewa (Rosja) – lekkoatletyka

7. Marta Vieira Da Silva (Brazylia) – piłka nożna
8. Tirunesh Dibaba (Etiopia) – lekkoatletyka
9. Fanny Blankers-Koen (Holandia) – lekkoatletyka
10. Margaret Abbott (USA) – golf
mężczyźni
1. Muhammad Ali (USA) – boks
2. Usain Bolt (Jamajka) – lekkoatletyka
3. Michael Jordan (USA) – koszykówka
4. Edson Arantes Nascimento „Pele” (Brazylia) – piłka nożna
5. Roger Federer (Szwajcaria) – tenis
6. Yuzuru Hanyu (Japonia) – łyżwiarstwo figurowe
7. Michael Phelps (USA) – pływanie
8. Diego Maradona (Argentyna) – piłka nożna
9. Franz Beckenbauer (Niemcy) – piłka nożna
10. Zinedine Zidane (Francja) – piłka nożna

W PUCHARZE JUŻ WOLNE, POZOSTAŁA LIGA

PIŁKA NOŻNA \\ Olimpia Elbląg odpadła z rozgrywek Pucharu Polski. W sobotę elblążanie powalczą o pierwszą wygraną w Betclie II lidze z ostatnią w tabeli Skrą Częstochowa.

Stal Stalowa Wola
– Olimpia Elbląg 4:2 (3:1)

1:0 – Pchotka (4), 2:0 – Łacki (8), 3:0 – Svec (21), 3:1 – Kordykiewicz (45), 3:2 – Kuzimski (61), 4:2 – Wojtkowski (66);
czerwona kartka: Jończy (59, Stal, za faul taktyczny)

Dwie porażki, siedem straconych goli i dwa tysiące przejechanych kilometrów – to bilans Olimpii Elbląg z ostatnich dni. Po pierwszej porażce w lidze, w sobotę w meczu ze Świtem Szczecin, w środę elblążanie zakończyli udział w Pucharze Polski. W rundzie wstępnej rozgrywek wybrali się na drugi koniec Polski, bo na podstawie miejsc zajętych na koniec poprzedniego sezonu skojarzono ich ze Stalą Stalowa Wola. Zespół

z Podkarpacia ostatecznie po barażach awansował do I ligi, ale zaliczył mocne zderzenie z nową rzeczywistością, przegrywając trzy pierwsze spotkania. Trener Sebastian Letniowski dokonał kilku zmian w składzie, oszczędzając zawodników narzekających na urazy. Po raz pierwszy w sezonie zagrał Kacper Szczudliński, Marcin Czernis i Oskar Kordykiewicz. Braki kadrowe dotyczyły głównie defensywy i niestety było to widoczne ma boisku. Gospodarze otworzyli wynik już w 4. minucie gry, gdy indywidualny błąd popełnił obrońca Olimpii, a na strzelenie trzech goli potrzebowali zaledwie 21 minut. Elblążanie odpowiedzili zdobyciem bramki tuż przed przerwą, a na listę

strzelców wpisał się Kordykiewicz. Gol do szatni dał nadzieję na emocje w drugiej części spotkania i faktycznie działało się jeszcze sporo. W 59. minucie sędzia pokazał czerwoną kartkę Dominikowi Jończyemu ze Stali, klasyfikując jego zagranie jako faul taktyczny, a po chwili elblążanie cieszyli się z drugiego trafienia. Pierwszego gola w barwach Olimpii zanotował Mateusz Kuzimski, który w poprzednim sezonie był najlepszym strzelcem Radunii Stężycy. W Elblągu wszyscy liczą na jego gole, a na razie był niestrzelony karny w meczu z GKS Jastrzębie i poprzeczka w ostatnim pojedynku w Szczecinie. Olimpia nie zdołała jednak pójść za ciosem. W 66.

minucie bramkę z rzutu wolnego zdobył Kamil Wojtkowski i Stal znów miał dwa gole przewagi. Ostatecznie jego trafienie ustaliło wynik końcowy, bo osłabieni brakiem jednego zawodnika gospodarze skupili się na defensywie i nie pozwolili elblążanom na zbyt wiele. Bardzo ważne spotkanie przed Olimpią w najbliższą sobotę. Do Elbląga przyjedzie Skra Częstochowa, która rozpoczęła sezon z siedmioma punktami ujemnymi i w trzech meczach nie poprawiła w żaden sposób swojej trudnej sytuacji. Miejscowi wręcz muszą powalczyć o pełną pulę w tym meczu, bo dwa remisy i porażka z beniaminkiem na otwarcie sezonu są wynikami poniżej oczekiwań. Trenera

Letniowskiego o ból głowy może przyprawić postawa jego zespołu w defensywie. Olimpia mocno pracuje nad tym elementem, a gol stracony z GKS Jastrzębie przed dwoma tygodniami i „osiągnięcia” w Szczecinie oraz Stalowej Woli pokazują, że nie można pozwolić sobie nawet na chwilę dekoncentracji. Sobotnie spotkanie Olimpia – Skra rozpocznie się o godz. 18. **ŁUKASZ SZYMAŃSKI**
Pozostałe mecze 4. kolejki:
Sobota: Podbeskidzie Bielsko-Biała – GKS Jastrzębie (12), Resovia Rzeszów – Olimpia Grudziądz, KKS 1925 Kalisz – Wieczysta Kraków, Pogoń Grodzisk Mazowiecki – Świt Szczecin (wszystkie 15)
Niedziela: Hutnik Kraków – Wisła Puławy (12), Zagłębie II Lubin – Zagłębie Sosnowiec

(16), Polonia Bytom – Rekord Bielsko-Biała (17), ŁKS II Łódź – Chojniczanka Chojnice (19.35)
Tabela
1. Pogoń 9 6:1
2. Zagłębie S. 9 6:2
3. Świt 7 5:1
4. Kalisz 7 4:2
5. Wieczysta 6 5:1
6. Chojniczanka 6 4:2
7. Resovia 6 2:2
8. Polonia 3 3:2
9. Jastrzębie 4 6:2
10. ŁKS II 4 3:5
11. Rekord 3 2:4
12. Hutnik 3 4:7
13. Olimpia E. 2 1:4
14. Wisła* 1 1:2
15. Podbeskidzie 1 1:4
16. Zagłębie II* 0 1:3
17. Olimpia G. 0 1:5
18. Skra** -7 2:8
* mecz mniej
** Skra została ukarana siedmioma punktami ujemnymi

NA CO STAĆ STOMILANKI OLSZTYN?

PIŁKA NOŻNA\\\\ Stomilanki Olsztyn zaczynają zmagania w Ekstralidze. Zespół w poprzednim sezonie cudem utrzymał się w rozgrywkach, ale przed startem nowego sezonu padają nawet deklaracje walki o podium. W niedzielę olsztynianki zagrają w Rzeszowie

Podopieczne Dariusza Maleszewskiego w zeszłym sezonie rzutem na taśmę utrzymały się w debiutanckim sezonie Ekstraligi. To, co się wydarzyło na wiosnę z udziałem Stomilank można nazwać piłkarskim cudem. Olsztynianki szorowały po dnie tabeli, przegrywały wysoko spotkania na wiosnę, m.in. 0:7 u siebie z Czarnymi Sosnowiec, a jednak ostatecznie zdołały się utrzymać. Wszystko zmieniło się po wyjazdowej wygranej w Łęcznej z Górnikiem. Potem Stomilanki zaliczyły serię wygranych u siebie. W ostatnim meczu przegrały na wyjeździe z APLG Gdańsk, a mimo to nie spadły do strefy spadkowej, bo Pogoń Tczew nie dała wygrać Medykowi Konin. Były mistrz Polski prowadził 3:2 w 90. minucie, ale Pogoń zdołała wyrównać i pomogła olsztyńskiej drużynie w pozostaniu w elicie kobiecej piłki nożnej.

Przed nadchodzącym sezonem doszło do sporych zmian kadrowych w Stomilankach Olsztyn. Odeszło łącznie siedem zawodniczek: Gabriela Kędzia (Czarne Sosnowiec), a Kamila Osajkowska (SMS Łódź), Olha Zubchuk, Martyna Żukowska, Wik-

Emil Marecki

toria Skrzypińska, Oliwia, Federica Dall'ara.

Do Stomilank dołączyły inne zawodniczki:

Klaudia Łepska z Orlenu Gdańsk, Nikola Przytuła, Julia Sitarz, Amelia Golubska, Amanda Turowska

(wszystkie Checz Gdynia).

– Zmiany kadrowe oceniam na duży plus – ocenia Maleszewski. – Trafiły

do nas szalenie ambitne zawodniczki, już ograne, będą w Olsztynie szukać swojego rytmu gry.

– Mamy ambicję na podium. Mamy dużo młodych, ambitnych zawodniczek. Nic tylko grać i wygrywać – powiedziała przed startem sezonu Oliwia Ogierman.

– Można powiedzieć, że odeszła od nas połowa drużyny – mówi Katarzyna Kałużna. – Życzę im powodzenia. Niech się rozwijają! Ale uważam, że nikt nie jest niezastąpiony. Przyszły nowe dziewczyny, które mają szansę wejść do składu i pokazać się z jak najlepszej strony.

Stomilanki przed startem sezonu rozegrały cztery spotkania sparingowe. Wygrały 2:1 z Lechem Poznań, przegrały 0:2 z Pogonią Tczew, pokonały 3:1 Sportową Czwórkę Radom, a na koniec przygotowań wygrały 2:0 z APLG Gdańsk. Gole w ostatnim meczu strzelały Kinga Puchalska i Katarzyna Kałużna.

Olsztynianki na początku sezonu zagrają z beniaminkiem z Rzeszowa. Resovia w poprzednim sezonie wygrała rozgrywki I-ligowe. Stomilanki z tym zespołem rywalizowały jeszcze dwa sezony temu w I lidze. Za każdym razem spotkania kończyły się remisem. Jak będzie teraz? Przekonamy się w niedzielę wieczorem. Spotkanie zaplanowano na 11 sierpnia (godz. 17:00).

EM

O PIŁCE

PIŁKA NOŻNA\\\\ Startuje nowy sezon forBET IV ligi. Tegoroczna rywalizacja będzie wyjątkowa z powodu zmian regulaminu rozgrywek. Od teraz dwie drużyny będą miały szansę na awans do III ligi. Tradycyjnie do wyższej ligi awansuje zwycięzca, a od tego sezonu wicemistrzowie IV ligi powalczą w barażach o jedno miejsce dające prawo gry na wyższym szczeblu rozgrywek.

Gdybyśmy mieli wskazać tegorocznego faworyta do awansu, to ponownie wskazalibyśmy Znicz Białą Piską, który już w poprzednim sezonie miał spore aspiracje na awans. Lepsza na boisku okazała się jednak Polonia Lidzbark Warmiński, która ma już za sobą pierwsze zwycięstwo na boiskach IV ligi. W Białej Piskiej doszło do zmiany trenera. Przemysław Kołtąta zastąpił Przemysław Łapiński. – Osobiście

jestem zadowolony z okresu przygotowawczego – mówi nowy trener Znicza. – Frekwencja, zaangażowanie i praca, jaką wykonaliśmy, mam nadzieję, że przyniesie sukces w lidze. Do zespołu Znicza dołączyli m.in. Adrian Karankiewicz (ex. Stomil Olsztyn czy Wigry Suwałki), Cezary Kuciński (MOSP Białystok), Krystian Burzyński (Mamry Giżycko) czy Guga Putkaradze. 20-letni ofensywny zawodnik pochodzi z Gruzji,

gdzie występował ostatnio w II lidze w FC Gareji Tbilisi. W pierwszym meczu Znicz zagra u siebie z DKS-em Dobre Miasto, który w poprzednim sezonie zajął piąte miejsce. Zespół rywali budowany jest konsekwentnie przez Macieja Szostka, którego chciał pozyskać inny klub IV-ligi. – Jako trener widzę cały czas przestrzeń do rozwoju dla zespołu oraz poszczególnych zawodników i chciałbym w tym pomóc – mówi

Szostek. – Ponadto cieszę się, że wreszcie w tym sezonie wrócimy na swój stadion, co daje dodatkową motywację do pracy dla wszystkich. Jaki cel ma DKS Dobre Miasto w tym sezonie? – Odpowiedź jest bardzo prosta: naszym celem jest zrobić postęp – mówi Szostek. – W każdym meczu walczymy o 3 punkty, niezależnie od tego z kim i gdzie będziemy grać. Po prostu chcemy wygrać jak najwięcej meczów i zobaczymy,

gdzie to nas zaprowadzi. Nie chcę deklarować konkretnego miejsca, o które walczymy. **Program 1. kolejki:** Start Nidzica – Mrągowia Mrągowo (14), Znicz Biała Piska – DKS Dobre Miasto (15), Jeziorak Iława – Mamry Giżycko (15:30), Rominta Gołdap – Stomil II Olsztyn (16), Pisa Barczewo – Olimpia Olsztynek (17), Mazur Ełk – Granica Kętrzyn (17), Olimpia II Elbląg – Sokół Ostróda (17), Tęcza Biskupiec – Concordia Elbląg (19). **EM**

POWTÓRZĄ INAUGURACYJNE EMOCJE?

PIŁKA NOŻNA \\ Przed nami 2. kolejka III ligi. W poprzedniej bardzo dobrze radziły sobie drużyny z naszego województwa. Jak będzie tym razem?

Piłkarze Stomilu Olsztyn zaskoczyli w pierwszym spotkaniu swoich kibiców. Olsztynianie przegrywali w pierwszej połowie u siebie 0:3 z Unią Skierniewice, by całe spotkanie wygrać 4:3. Takiego emocjonującego spotkania dawno nie było przy al. Piłsudskiego 69a w Olsztynie. Długo pewnie też nie będzie. Teraz podopieczni Piotra Zajączkowskiego wybierają się na wyjazd do Tomaszowa Mazowieckiego, by zmierzyć się z miejscową Lechią.

Olsztynianie w międzyczasie mają za sobą daleką podróż do Bielska-Białej, gdzie rywalizowali z miejscowym Podbeskidziem o prawo gry w I rundzie Pucharu Polski. Szkoleniowiec Piotr Zajączkowski nie ukrywał na konferencji prasowej po meczu, że dla niego priorytetem jest liga. Miało to odzwierciedlenie w wyjściowej jedenastce, w której znaleźli się kolejni debiutanci. W bramce zobaczyliśmy m.in. Mateusza Małeckiego, który w drugiej połowie spotkania popisał się kilkoma fajnymi interwencjami. Nie wiadomo jednak, czy będzie występował w spotkaniach ligowych, bo przeciąga się odejście Łukasza Jakubowskiego ze Stomilu.

W ostatnim spotkaniu na ławce rezerwowych nie znalazł się Jakub Orpik, który bardzo słabo wypadł w meczu z Unią. Zawodnik ma problemy zdrowotne i nie wiadomo, czy w ogóle pojedzie z zespołem na mecz. Zarówno w pierwszym, jak i w drugim meczu mocno poturbowany został gruziński ofensywny gracz Tamaz Babunadze. W meczu z Unią doznał urazu głowy i w pierwszej połowie musiał grać z bandażem na głowie. W meczu pucharowym doznał urazu kostki. Gdyby nie

Olsztynianie w premierowej kolejce zagraли ambitnie i wywalczyli komplet punktów

mógł grać, to byłoby spore osłabienie Stomilu, bo nawet w meczu na tle II-ligowego Podbeskidzia wyróżniał się umiejętnościami piłkarskimi.

Lechia Tomaszów Mazowiecki w pierwszym spotkaniu przegrała na wyjeździe 1:2 z Polonią Lidzbark Warmiński. Ciekawostka jest taka, że Stomil do końca sezonu zawsze będzie grał w następnej kolejce z ligowym rywalem Polonią. Dla olsztyńskiego sztabu szkoleniowego to dobra wiadomość, bo zawsze mogą mieć informację na temat rywala prosto z innego warmińskiego miasta. Ostatnie spotkanie na żywo oglądał Piotr Zajączkowski, który wie, jakie są mocne i słabe strony Lechii.

Rywale swoje spotkania aktualnie rozgrywają na sztucznej nawierzchni, bo ich główny stadion przechodzi modernizację, dlatego olsztynianie do tego meczu odbędą treningi na Dajtkach, żeby odwzorować w treningu warunki meczowe. Początek meczu o godzinie 18:00.

W ostatnim meczu gole dla Stomilu strzelali: Jakub Fronczak, Jakub Karpiński oraz Denis Gojko (2)

Wymarzony początek

Idealnie wypadł stary Polonia Lidzbark Warmiński w rozgrywkach III ligi, która przed własną publicznością pokonała 2:1 wspomnianą Lechię Tomaszów Mazowiecki. Spotkanie idealnie ułożyło się dla gospodarzy, którzy wyszli na prowadzenie za sprawą Sergeja Gurova. Przez większość meczu Polonia grała w przewadze jednego zawodnika, ale straciła bramkę po rzucie karnym. Gospodarze na szczęście wygrali, bo także wyko-

rzystali rzut karny. Gola na wagę trzech punktów strzelił Kostiantyn Czernij.

– Jedyne, czego możemy żałować w tym meczu, to tego, że nie zamknęliśmy spotkania w pierwszej połowie, bo mieliśmy swoje sytuacje – mówił po meczu Daniel Wierzbowski, trener Polonii. – Mieliśmy słabą decyzyjność w tym pierwszym meczu, to się nie przełożyło na podwyższenie wyniku. Druga połowa była pod dużym ciśnieniem. Wiedzieliśmy, że będziemy mieli swoje

sytuacje. Wyglądaliśmy w pierwszym meczu solidnie na tle bardzo dobrego rywala. Jest sporo do poprawy, ale ta drużyna będzie rosła w siłę.

Polonia jedzie teraz do Sieradza, gdzie zagra w sobotę o godzinie 17:00 z miejscową Wartą. Rywale w pierwszej kolejce sprawili sporą niespodziankę i pokonali na wyjeździe 1:0 rezerwy Legii Warszawa.

Czas na trzy punkty

Pierwsze spotkanie na własnym stadionie w tym

sezonie rozegra GKS Wiekielec, który w poprzedniej kolejce bezbramkowo zremisował w Suwałkach z miejscowymi Wigrami. Z przebiegu spotkania punkt wydaje się bardzo cenny. Gospodarze byli zdeterminowani do wygrania u siebie w inaugurację. GKS dzielnie się bronił, ale już w drugiej szukał swoich szans na zdobycie bramki.

Szkoleniowiec Damian Jarzembowski w tym meczu będzie miał do dyspozycji nowego zawodnika. Do GKS-u dołączył ukraiński pomocnik Denys Ostrowskyj. W regionie kibice mogą go kojarzyć z gry w Olimpii Elbląg, a ostatnio występował w III-ligowych Orleńkach Radzyń Podlaski.

Rywałem GKS-u będzie Sokół Aleksandrów Łódzki. W pierwszej kolejce rywale zremisowali u siebie 1:1 z Bronią Radom.

Początek meczu w Wiekielecu o godzinie 17:30.

Program 2. kolejki: GKS

Betchatów – Victoria Sulejówek, Jagiellonia II Białystok – Wisła II Płock, ŁKS Łomża – Świt Nowy Dwór Mazowiecki, Unia Skierniewice – Pelikan Łowicz, Broń Radom – Legia II Warszawa, Mławianka Mława – Wigry Suwałki. **EM**

PO 1 KOLEJCE

1. Stomil	3	4:3
2. Polonia	3	2:1
3. Warta	3	1:0
Świt	3	1:0
Łomża	3	1:0
6. Sokół	1	1:1
Broń	1	1:1
8. Mławianka	1	0:0
Wigry	1	0:0
Wiekielec	1	0:0
Betchatów	1	0:0
Wisła II	1	0:0
Victoria	1	0:0
14. Unia	0	3:4
15. Lechia	0	1:2
16. Legia II	0	0:1
Jagiellonia II	0	0:1
Pelikan	0	0:1

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

SPRZEDAM ziemię 4ha, Bobrow-
nik. Tel. 668-138-901**WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL**
503-103-703**AUTO-MOTO**

sprzedam

SPRZEDAM Bora, 1.9TDI, dobrze
wyposażony, nie jeżdżony zimą,
bardzo dobry stan, tel.501-987-
577**PRACA**

dam pracę

ZATRUDNIĘ tokarzy i frezerów
oraz spawacz-ślusarz, 607-372-
535**W** gospodarstwie mlecznym, 534-
920-987

KIEROWCA CE, 503103703

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO kominkowe, grab i inne
gatunki, transport gratis, cena:
300zł/mp, 794-630-121, 576-935-
573**SZUKASZ
KLIENTÓW?****Wybierz profesjonalistów
WYBIERZ NAS!**docieramy do
1400000 odbiorcówwykorzystujemy zaawansowane
sposoby emisji i targetowania
reklamdostarczymy Twoją ofertę do
potencjalnych klientów
na najpopularniejszych nośnikachzapewniamy pełne raportowanie
efektów przeprowadzonych
działańtel. **885 998 201****GAZETA
OLSZTYŃSKA.****ARKADIA**

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych**www.zuparkadia.olsztyn.pl**Gwarantujemy godną
i kulturalną usługę

1039230pb1-e-M

**USŁUGI
POGRZEBOWE****ARKA**
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska**OLSZTYN (Zatorze)**, ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ **89 534 72 42, 605 635 908****OLSZTYN (Jaroty)**, ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ **89 526 66 01, 605 665 909****www.arkaolsztyn.pl**

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-a-M

Pani

Danucie Szóstek

wyrazy współczucia z powodu śmierci

Ojcaskładają Zarząd i pracownicy
Spółdzielni Mieszkaniowej „Pojezierze” w Olsztynie

1175240pb1-a-P

Państwu

Andrzejowi i Ewie Sobka

wyrazy głębokiego żalu i współczucia z powodu śmierci

Taty i Teściaskładają Zarząd i współpracownicy
z Zakładu Urzędzeń Technicznych UNIMASZ Sp. z o.o.

1173240pb1-a-M

Trudno znaleźć słowa, które mogłyby nieść otuchę po stracie rodzica.
Naszej Koleżance**Kasi Zinkiewicz**składamy wyrazy głębokiego współczucia i wsparcia
po śmierci**Taty**Koleżanki i koledzy z Wydziału Organizacyjnego
Starostwa Powiatowego w Olsztynie

1167240pb1-a-M

Teresie Szymańskiejwyrazy głębokiego współczucia i wsparcia
z powodu śmierci**Kochanej Mamy**składają
koleżanki z Działu Kadr i Księgowości

1177240pb1-a-P

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 09-11.08.2024

SZEREMETA: NIE BOJĘ SIĘ NIKOGO

BOKS Julia Szeremeta awansowała do finału kat. 57 kg i zapewniła sobie co najmniej srebrny medal igrzysk w Paryżu. – Nie boję się nikogo, do nikogo nie czuję respektu. Bawiłam się jeszcze lepiej niż na poprzedniej scenie – powiedziała Polka.

W środowym półfinale Polka pokonała na punkty 4-1 (28:29, 29:28, 29:28, 29:28, 29:28) Filipinkę Nesthy Petecio.

W sobotnim finale rywalką Szeremety będzie Tajwanka Yu Ting Lin, która w półfinale zwyciężyła jednogłośnie Turczynkę Esrę Yildiz.

– Nie boję się nikogo, do nikogo nie czuję respektu. Wychodzę do ringu i robię swoje – powiedziała Polka, która półfinał stoczyła na korcie głównym Roland Garros.

Szeremeta stwierdziła, że bawiła się „jeszcze lepiej niż na poprzedniej scenie”.

– Było więcej kibiców, świetna atmosfera, swia-

telka, więc jeszcze bardziej mnie to niosło – podkreśliła. Nie umiała odpowiedzieć, jaki jest przepis na to, aby zupełnie wyłączyć układ nerwowy i się nie stresować.

Zamiast „Iga”, co bardzo często można było słyszeć na korcie głównym w trakcie turnieju tenisowego, wśród wieczorem po trybunach niosło się „Julka, Julka”.

– Bardzo fajnie było. To miłe. Powiem wam szczerze, że już nie mogę się doczekać finału – dodała z uśmiechem.

Po pierwszej rundzie, którą przegrała na kartach sędziów, „nieco się zdziwiła”.

– Dalej się świetnie bawiłam i to był mój sposób

– mówiła. Szeremeta nie chciała się wypowiadać o rywalce w finale, reprezentantce Tajwanu Yu Ting Lin, która podobnie jak Algierka Imane Khelif została dopuszczona do rywalizacji w Paryżu, mimo że wykluczono je z mistrzostw świata w 2023 roku w New Delhi, ponieważ według Międzynarodowej Federacji Boks (IBA) nie zdały testu mającego na celu ustalenie płci.

MKOl weszłym roku pozbawił IBA statusu organu zarządzającego boksem ze względu na kwestie finansowe i przejął kontrolę nad samymi zawodami olimpijskimi, ale teraz znajduje się w centrum sporu o udział tych zawodniczek.

MKOl przypominał już w trakcie igrzysk w związku z dyskusją w tej sprawie, że „kobiety mogą mieć poziom testosteronu równy poziomowi mężczyzn, będąc nadal kobietami”.

Jeden z polskich trenerów rzucił tylko do Szeremety: – Powiedz, że jest wyższa.

– Nie sprawdzałam w ogóle swoje drabinki. Zwalki na walkę się dowadywałam, z kim boksuję. Teraz wiem, że jest wyższa i walczy w normalnej pozycji – mówiła.

Szeremeta dodała: – W ogóle nie czuję stresu, boksuję na luzie.

– Cieszę się, że jest taki odbiór kibiców. Podoba mi się mój boks. Mam nadzieję, że polski boks się

W sobotę (10 sierpnia) Julia Szeremeta powalczy o złoty medal igrzysk olimpijskich

odrodzi i pójdzie jeszcze w górę. Wioska bardzo fajna, mamy strefę polską, oglądamy różne dyscypliny, kibicujemy sobie wzajemnie. W polskim teamie jest świetna atmosfera – powiedziała medalistka olimpijska, która przypominała o ostatnim srebrnym krążku dla polskiego boksu z igrzysk, zdobytym 44 lata temu.

– Coś pięknego. O srebro nie ma co mówić. Idę po złoto. Moja ręka powędruje w górę 10 sierpnia. Miało być złoto z Garrosa, więc przywieziemy złoto – dodała.

To pierwszy olimpijski finał polskiego boksu od 1980 roku, kiedy srebro w Moskwie w wadze półciężkiej zdobył Paweł Skrzecz. **ŹRÓDŁO: PAP**

CZEKAMY NA MEDALE LEKKOATLETÓW

LEKKOATLETYKA Realnie patrząc, podczas paryskich igrzysk możemy zdobyć jeszcze dwa medale, o które powalczą Natalia Kaczmarek (400 m) i Maria Andrejczyk (rzut oszczepem).

Natalia Kaczmarek awansowała do finału biegu na 400 m podczas igrzysk olimpijskich w Paryżu. Polka wygrała trzeci półfinał czasem 49,45.

Najszybsza przed decydującą rozgrywką okazała się mistrzyni świata z 2019 roku – Salwa Eid Naser z Bahrajnu (49,08).

Marileidy Paulino, aktualna mistrzyni świata, wygrała drugą serię (49,21), wyraźnie oszczędzając siły na ostatniej prostej.

Finał biegu na 400 m odbędzie się dzisiaj (piątek) o godz. 20.

Maria Andrejczyk pewnie awansowała do finału rzutu oszczepem. Polka już w pierwszej serii rzuciła 65,52, wypełniając minimum, które wynosiło 62 m.

Natalia Kaczmarek jest jedną z kandydatek do medalu w biegu na 400 m

W ostatnim dniu igrzysk w biegu maratońskim wystartuje Aleksandra Lisowska

Andrejczyk to wicemistrzyni olimpijska z Tokio, do której należy rekord Polski (71,40).

Finał rzutu oszczepem kobiet odbędzie się w sobotę (godz. 19.30). Dzisiaj

odbędą się też eliminacje sztafet 4x400 m, w których teoretycznie mogą wystąpić Karol Zalewski i Anastazja Kuś (AZS UWM Olsztyn). Ostatnią lekkoatletyczną

konkurencją tegorocznych igrzysk będzie bieg maratoński kobiet (niedziela, godz. 8), w którym wystąpi Aleksandra Lisowska (AZS UWM Olsztyn). **ŹRÓDŁO: PAP**

DUŻY SMUTEK, DUŻE ROZCZAROWANIE...

Polskie kajakarki w składzie: Karolina Naja, Anna Puławska, Adrianna Kąkol i Dominika Putto zajęły czwarte miejsce w finale konkurencji K4 500 m igrzysk olimpijskich. Wygrały Nowozelandki, w składzie z Lisą Carrington, która zdobyła już szósty złoty medal olimpijski, a łącznie siódmy, przed Niemkami i Węgierkami. Białe-Czerwone do podium zabrakło o 0,24 sekundy. Polki, brązowe medalistki igrzysk w Tokio, źle rozpoczęły wyścig i od samego początku miały sporą stratę do czołówki. W połowie dystansu były szóste, a mimo mocnego finiszu nie zdołały wyprzedzić

Węgerek i uplasowały się na czwartej pozycji.

– Duży smutek, duże rozczarowanie... To słabe określenia, ale smutek na pewno dominuje – powiedziała łamiącym się głosem Kąkol, która podkreśliła, że Polki płynęły to, co miały wytrenowane, a odczucia z rozgrzewki i rozmów przed startem „były dobre”.

– Czy zdecydował początek? Siedząc jako trzecia, nie widzę, co się dzieje. Nic nie widziałam, skupiłam się na swoim zadaniu. Nie wiem... – urwała w połowie kolejnego zdania i dopowiedziała: – Widocznie świat robi start do wyścigu szybciej. **ŹRÓDŁO: PAP**

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

		9	1			5	7	
1		8		7	2	3	6	9
							2	1
			6		7			
	1		3					4
9			4		8	1		
		7						
2			9		3		5	6
6	9	3	7	5	1	8	4	

		6					5	
	8	9	7					
	5	1		9	2	4	7	
1	7	5			8	6		4
6					7			2
		2	6			3		
5		7		2	6		4	9
	6	4	5			1		
			1			7	6	

2	6		8		7			4
	7	9		1	2	5	6	8
8			3					
		6		4	5	3		2
4	1						7	
		3				4		
		4	7					6
6	3		2					1
1		2						

Znajdź 10 różnic

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 19 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

Sprawdź się w SUDOKU: wypelnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

Hasło z kolorowych pól, czytane pionowo, utworzy rozwiązanie:

mowa wznoszona z szampanem; Wyspa Jablek inaczej; jednostka o symbolu Oe; matka Mieszka II Lamberta; inaczej szczekacz, ryba; Raczyński, były prezydent Polski; Benazir, była premier Pakistanu; czwarta litera alfabetu greckiego; wypiek urodzinowy; fale po trzęsieniu ziemi; pokrywa pień drzewa; dawny rowerzysta; mityczny, jednooki olbrzym; dziękuję lekarshi, arcydziełgeli; tradycyjni lany w andrzejki; zespół nadpobudliwości w skrócie; Guevara, rewolucjonista z Kuby; płynie przez Ostrołękę; podróż statkiem; nie poziom; czepliwe zapachie kurtki; przepływa przez Tartu; pokarmowy lub elektryczny; europejski producent samolotów; kraj z Shanghajem; pierwiastek Tm; krokuta cętkowana, drapieznik; przeciwieństwo bessy; wlewane do baku na stacji; Vito, "Ojciec chrzestny" u Mario Puzo; anoa nizinny lub górski; rzeka w Leeds; królowa Amazonek, żona Tezeusza; Armstrong, astronauta amerykański; inaczej kłamstwo, nieprawda; niemiecki samochód; polarna na niebie, zjawisko; komisariaty policji; służą do transportu chorych; dawniej pętla bakteriologiczna; patyczki z siarką do odpalania; przenośny komputer wielkości notesu; opuszczany na przejeździe kolejowym.

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 21 wyrazów kojarzących się z jesienią. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: grzyby, szkoła, kałuża, deszcz, spacer, piec, słońce, burza, brykiety, chlapa, parasol, mrok, zimno, kurtka, komin, drewno, liście, miód, wiatr, odłoty, opał.

B	R	Y	K	I	E	T	A	R	G
I	D	R	E	W	N	O	C	Y	R
E	Ó	Ł	O	Ż	D	P	U	G	Z
L	E	G	A	L	S	A	M	A	Y
S	Z	K	O	Ł	A	Ł	U	Ż	B
L	Ł	T	Ł	U	K	Ż	O	U	Y
I	Y	U	S	K	M	O	R	T	E
Ś	W	P	O	P	U	Z	M	M	A
C	H	L	A	P	A	R	K	I	G
I	M	A	O	R	O	C	T	D	N
E	P	G	M	K	A	Ł	E	K	K
L	W	I	A	T	R	S	A	R	A
K	Ó	Ł	E	C	Z	K	O	Ó	Ł
D	Ż	D	Ż	C	A	I	G	L	U
Ł	Ó	D	Z	I	M	N	O	I	Ż
O	W	Ł	O	S	Ł	O	N	K	A

9 -15 sierpnia 2024

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Gzmiel ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

22:35

TVP 1

Święty Sojusz kontra Imperium Zła
Dokument, Polska, 2022

„Święty Sojusz kontra Imperium Zła” to wyjątkowy dokument zrealizowany w Stanach Zjednoczonych, we Włoszech i na Ukrainie, rzucający światło na niezwykłą współpracę i przyjaźń między papieżem Janem Pawłem II i prezydentem USA Ronaldem Reaganem, których wspólne działania były skierowane przeciwko „Imperium Zła” z centrum w Moskwie. Wysiłki te doprowadziły do upadku Związku Radzieckiego i wyzwolenia Europy. Wschodniej splot dominacji komunistycznej. Film uwypukla dramatyczne momenty w ich życiu, kiedy obaj w krótkim odstępie czasu przeżyli zamachy.

Piątek

1:15

TVN 7

Siedem
Sensacyjny, USA, 1995

Detektyw David Mills (Brad Pitt) przeprowadza się do dużego miasta. Detektyw Somerset (Morgan Freeman), od którego ma przejąć obojgąki, pracował w policji ponad trzydzieści lat i nie może pogodzić się z tym, że musi odejść na emeryturę. Obaj mężczyźni reprezentują dwa zupełnie odmienne style pracy i nie potrafią dogadać się w żadnej sprawie. Akurat w tym czasie dochodzi do serii wyjątkowo okrutnych zbrodni. Aby je rozwikłać, Mills i Somerset muszą nawiązać ścisłą współpracę.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 22:40

Wtorek

1:00

TVP 2

Rękopis znaleziony w Saragossie
Dramat, fantasy, kostiumowy, Polska, 1965

Stylowa komedia kostiumowa, awanturniczy film „płaszcz i szpada”, fantastyczna baśń z duchami, wisielcami, opętanymi księżniczkami - tak określano ten niezwykły film. Jego literackim pierwowzorem jest powieść osiemnastowiecznego poety, uczono go, filozofa, zołnierza, podróżnika i fantasty Jana Potockiego. Cudowność „Rękopisu” polega na tym, że swą atrakcyjną formą służy treściom ważkim. To jest po prostu szkoła życia, przekrój społeczeństwa - aktualny w XVIII wieku - i dziś. Bohater ma zacząć myśleć i gra to czy się o to, jak będzie myślał.

Sobota

23:20

TVP KULTURA

Volver
Dramat, Hiszpania, 2006

„Volver” to niezapomniany klimat filmu i mieszanina stylów: w obyczajową opowieść wplatają się elementy czarnej komedii, meło dramatu, kryminału i groteski. Głównym tematem filmu jest samotność, potrzeba miłości i bliskości drugiej osoby, ale to także film o śmierci. Opowieść o kobietach - bo one są tu pierwszoplanowymi postaciami - które z różnych względów pozostały same i muszą podlać trudom codziennego życia, zmierzyć się z przeciwnościami losu, a na koniec ostatecznie wyjaśnić mroczną tajemnicę rodziny.

Środa

20:00

TVN 7

Pamiętnik
Melodramat, USA, 2004

Siedemnaście lat Allie Hamilton przyjechała na wakacje do Seabrook w Karolinie Południowej. Poznała Noaha Calhouna i od tego momentu życie obojga diametralnie się zmieniło. Wkrótce rozdzieliła ich matka Allie oraz wybuch II wojny światowej... Minęło kilkadziesiąt lat. W domu spokojnej starości mężczyzna czyta wyblakły pamiętnik kobiecie chorej na Alzheimera. To opowieść o płomiennej miłości. Po zdiagnozowaniu choroby Allie postanowiła opisać historię swojego życia. Teraz Noah ją odczytuje, co sprawia, że czasami starej kobiecie wraca pamięć.

INNE DATY EMISJI: TVN, SOBOTA, 22:40

PIĄTEK • 9 sierpnia

TVP 1

05:30 **Skutki noszenia kapelusza w maju** - obycz., Polska, 1995

07:00 **Transmisja Mszy Świętej**

07:30 **Życiowe wybory** - **Spirala nieszczęść** - telenowela dok., Polska, 2020

08:00 **Wydział kryminalny Kitzbühel** - serial krym.

08:55 **Ranczo** - serial obycz., Polska, 2006

10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.

10:55 **Ojciec Mateusz** - serial

11:50 **Halo, tu Paryż** - reportaż

12:10 **10 Paryż, 2024** - studio

12:40 **10 Paryż, 2024** - kajakarstwo - Finały

14:05 **10 Paryż, 2024** - studio

14:20 **10 Paryż, 2024** - kolarstwo torowe - eliminacje sprintu K i M

17:00 **Teleexpress; Pogoda**

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy

05:30 **M jak miłość** - serial obyczajowy, 2022

06:25 **Anna Dymna** - spotkajmy się

06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy

07:30 **Pytanie na śniadanie** - w tym **Pogoda Flesz** - magazyn poranny

11:15 **Operacja zdrowie** - **Stomatologia kompleksowa** - magazyn medyczny

11:50 **Dla niesłyszących** - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2024

12:30 **Koło fortuny** - teleturniej

13:15 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2016

14:05 **Va Banque** - teleturniej

14:35 **Na sygnale** - serial fabularny

TVN

05:30 **Uwaga!** - program interwencyjny

05:45 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

06:40 **Ten moment** - program obyczajowy

07:15 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy

09:10 **Szpital** - program obycz.

10:10 **Pokonał mnie, jeśli potrafisz** - reality show rozrywkowy

11:15 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy

12:20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

14:25 **Szpital** - program obycz.

15:25 **Doradca smaku** - program kulinarny

15:30 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

16:35 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**

08:30 **Małanowski i Partnerzy** - serial kryminalny

09:30 **Sekrety rodziny** - program obyczajowy

10:30 **Dlaczego ja?** - serial parodokumentalny

11:30 **Gliniarze** - Prostyutka zgłasza, że została zgwałcona przez policjantów w cywilu. Trop rzeczywiście prowadzi do...

13:35 **Trudne sprawy** - program obyczajowy

14:40 **Dlaczego ja?** - serial parodokumentalny

15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny

16:20 **Pogoda**

16:25 **Interwencja** - magazyn reporterów

16:35 **Gliniarze** - serial parodokumentalny

17:35 **Sekrety rodziny** - program obyczajowy

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**

06:15 **Muzyczne poranki**

06:30 **Hasier. Trwałość przeżycia** - reportaż

07:05 **Tamte lata, tamte dni** - **Józef Wilkoń** - magazyn

07:45 **Podróż z historią** - **Winne tajemnice** - dok., Polska, 2015

08:25 **Wędrowiec Polski** - reportaż

09:05 **Kolumbowie** - serial, Polska, 1970

10:20 **Opowieści Hoffmanna** - fab., Wlk. Bryt., 1951

12:45 **Koncert na dwoje** - dok., Polska, 2018

14:15 **Powrót Arabeli** - serial, Czechy, 1993

15:35 **Ósmy dzień** - dram., Franc., Belgia, 1996

17:40 **Informacje kulturalne** - magazyn

18:05 **Rozmowy o zmierzchu iświcie** - program dokumentalny, 1996

TV Puls

06:00 **Policjanci z Miami** - serial kryminalny

08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Dzień przed swoim 50. urodzinami przynęgniony Semir postanawia odłożyć rodziną tajemnicę...

11:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy

13:00 **Zaklinaczka duchów** - serial fabularny

15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - Rustam to młody Ukrainiec, który szuka w Lombardzie prezentu dla swojej narzeczonej Leny. Dziewczyna od kilku dni nie odbiera od niego telefonów, więc w obawie, że się na niego obraziła, postanowił jej zrobić niespodziankę i odwiedzić w Polsce...

16:00 **Rodziny interes** - serial obyczajowy

18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - parodokument

TVN 7

05:00 **Szkoła** - Lidka Adamczyk z 1e liceum zakończyła się w chłopaku ze szkolnej drużyny koszykówki. Żeby zrobić na Leonie wrażenie, wymyśla, że...

06:55 **Zagadki losu** - program obyczajowy

07:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

11:00 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny

11:45 **Fachowcy**

12:25 **Zaplane w gwiazdach** - parodokument

13:25 **Idealna niania** - w ukrytej kamerze - program rozrywkowy

14:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy

16:55 **Szpital** - Pacjentem doktora Anny Nowickiej jest pijany 12-latek. Chłopiec uciekł z domu, bo miał dość niekończących się awantur rodziców...

TV 4

06:00 **Łowcy skarbów**. Kto da więcej **08:00** **Bogaty Dom** - Biedny Dom - program parodok. **09:00** **Dlaczego ja?** - serial parodokumentalny **11:00** **Trudne sprawy** - program obyczajowy **13:00** **Policjanci i Policjanci** - serial parodok. **14:00** **Gliniarze** - serial parodokumentalny **15:00** **Na ratunek 112** - serial obyczajowy **16:00** **Policjantki i Policjanci** - serial parodok. **18:00** **Łowcy skarbów**. Kto da więcej **19:00** **Policjantki i Policjanci** - serial parodok. **20:00** **Sprawie diwni** - Wydział Kryminalny - serial policyjny **23:00** **Nieuchwytny cel 2** - thriller, USA, 2016 **01:15** **Love Island**. Wyspa miłości - reality show **02:25** **STOP Drogówka** - serial policyjny **03:25** **Disco Polo Life** **04:25** **Top 10** - Lista Przebojów **05:30** **Telezakupy TV Okazje**

TV Trwam

09:35 **Św. na każdy dzień** **09:45** **Jestem mamą** **10:00** **Inf. dnia** **10:15** **Rozmowy niedok.** **11:25** **Ocalić od zapomnienia** **11:35** **Przystanek Lamsdorf** - Powstańcy Warszawscy w niewoli **12:00** **Anioł Pański** **12:03** **Inf. dnia** **12:20** **Ukryci w łonie Matki** **12:50** **Walka o życie** **13:30** **Msza Św.** **14:30** **Drzwi do lasu** **14:55** **Słowo życia** **15:00** **Modlitwa do Bożego Miłosierdzia** **15:20** **Mocni w Wierze** **15:50** **Ma się rozumieć** **16:00** **Inf. dnia** **16:10** **Natura** **Obiektywnie** **16:40** **Prosto o gosp.** **17:00** **Metr od Świętości** **17:30** **Geopolityka** **17:55** **Poczet Wlk. Polaków** **18:00** **Anioł Pański** **18:05** **Inf. dnia** **18:15** **Westerplatte** **Młodych** **19:00** **Warto zauważyć...** **19:30** **Brat Franciszek** **20:00** **Inf. dnia** **20:20** **Różaniec** **20:50** **Ocalić od zapomnienia** **21:00** **Apel Jasnog.** **21:20** **Inf. dnia** **21:40** **Polski Punkt Widzenia**

PONIEDZIAŁEK • 12 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:00 Bernadetta. Cud w Lourdes - film biograficzny, Franc., 2011	04:35 Na dobre i na złe - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej	05:30 M jak miłość - serial, 2022
07:30 Studio Raban - magazyn	06:25 Dobre historie - Schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.	06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
08:50 Rancho - serial obycz., 2007	07:30 Pytanie na śniadanie
09:45 Komisarz Alex - serial krym.	10:00 Pogoda Flesz
10:45 Ojciec Mateusz - serial	11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024	11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:10 Agrobiznes	12:30 Koło fortuny - teleturniej
12:30 Magazyn Rolniczy	13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
13:00 Sekretne życie kotów - reality show	14:05 Va Banque - teleturniej
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.	14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
14:55 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 1.: Wrocław - Karpacz	15:05 Na dobre i na złe - serial
17:00 Teleexpress	16:00 Koło fortuny - teleturniej
17:15 Pogoda	16:35 Familiada - teleturniej
	
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:15 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2018	18:10 Va Banque - teleturniej
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.	18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program inform. 19.30	19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
19:55 Pytanie dnia	20:10 Kontrakt na zabijanie - thriller, USA, Niemcy, 2006
20:05 Pogoda; Sport	21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
20:15 Tour de Pologne - kroniki	22:30 Panorama
20:19 Reporteryzy - magazyn	23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2014
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela, 2024	01:00 Król Kalifornii - kom., USA, 2007
21:10 07 zgłoś się - serial krym.	02:45 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2019
22:35 Święty Sojusz kontra Imperium Zła - dok., Polska, 2022 ●	03:45 Rodzinka.pl - serial kom.
23:45 Pociąg strachu - sens., USA, Aruba, 2002	
01:25 Do domu po miłość - obycz., USA, 2019	
03:00 Suburbicon - fab., USA, 2017	

TVN

05:25 Uwaga! - program interwencyjny

05:45 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:40 Ten moment - program obyczajowy

07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

09:10 Szpital - program obycz.

11:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:25 Szpital - program obycz.

15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

17:40 Detektywi - program krym.

18:45 Sport; Pogoda

19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Doradca smaku - program kulinarny

20:10 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska

20:50 Od koiyski aż po grób - sens., USA, 2003. Przestępca Ling porwya córkę Faita, a okupem mają być skradzione przez Faita diamenty...

23:05 Miami Vice - sens., USA, Niemcy, 2006

01:40 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy

02:15 The Traitors. Zdradcy - reality show

03:15 Szpital - program obycz.

04:15 Uwaga! - program interw.

04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny

05:05 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:30 Malanowski i Partnerzy - Do Bronka przychodzi z Patrycją, zaniepokojona wzajemnymi relacjami jej rodziców. Chce, by Malanowski i jego ludzie dowiedzieli się, czy jej ojciec ma romans.

09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy

10:30 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny

11:30 Gliniarze - serial parodokumentalny

13:35 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:20 Pogoda

16:25 Interwencja - magazyn reporterów

16:35 Gliniarze - serial parodokumentalny

17:35 Sekrety rodziny - program obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program inf.

19:20 Gość Wydarzeń

19:45 Sport; Pogoda

20:05 MEGA HIT - Bad Boys for Life - sens., USA, Meksyk, 2020. Gdy z więzienia ucieka paląca żądzą zemsty baronowa narkotykowego kartelu, agent Mike Lowrey i Marcus Burnett wracają, aby zmierzyć się z największym wyzwaniem w swojej karierze.

22:50 The Kid - sens., USA, 2019

00:55 Life - sens., USA, 2017

03:10 Znaki - serial kryminalny

04:10 Zjedz Kambodżę - prog. podróżniczo-kulinarny

04:45 Disco Gramy

05:25 Telezakupy TV Okazje

<

TV Puls	
06:00	Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00	Kobra - oddział specjalny - Pod klubem Dana ratuje Hannah przed porwaniem i oferuje jej wyprowadzkę w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa.
11:00	Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
13:00	Zakładka duchów - serial fabularny
15:00	Lombard. Życie pod zastaw - Władek Kozłowski to starszy mężczyzna, który jeździ na rikszo. Nie podobają się to jego żonie Danucie i jego synowi...
16:00	Rodziny interes - W salonie „Bella Ella” Jola odkrywa u 12-letniej Ali wszawicę. Matka dziewczynki nie chce jednak tego przyjąć do wiadomości.
	
18:00	Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00	Renegaci: Zemsta - akcja, Wlk. Bryt., 2022. Polityczka Judy w wyniku prowadzenia kampanii zwalczającej szumowiny staje się celem bezwzględnej lidera syndykatu...
21:55	6 kul - akcja, USA, 2012
00:15	Ostatnia misja - akcja, Polska, 1999
02:25	Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:40	Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:20	Menu na miarę - program kulinarny
05:00	Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00	Szkola - Ósmoklasistka Martyna Gaska ma chłopaka ze starszej klasy. Dziewczynie bardzo podobają się Tymon, jednak...
06:55	Zagadki losu - program obyczajowy
07:55	Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00	W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
11:45	Fachowcy - program paradokulturalny
12:25	Zapisaane w gwiazdach - program paradokulturalny
13:25	Idealna niania - w ukrytej kamerze - program rozrywkowy
14:55	Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55	Szpital - 16-latka została kopnięta przez konia. Jest zakochana w instruktorku jeździecstwa, z którym od jakiegoś czasu sypia.

17:55	SOS Ekipy w akcji - program policyjny
18:55	Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00	Świadek koronny - sens., Polska, 2007. Gangster z miłości do kobiety porzuca świat zbrodni i wypowiada wojnę swoim byłym mafijnym kolegom.
22:15	Medium - obycz., USA, 2010. Drogi życiowe trzech osób bolesnie doświadczonych przez śmierć, przecinają się w poszukiwaniu prawdy.
00:50	Konie c przyjaźni - horror, USA, 2014
02:40	Żyjacz potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
03:40	Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **14:00** Gliniarze - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obyczajowy **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial **21:00** Krwawa rzeka - sens., USA, 2011 **23:00** Wróg u bram - woj., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Irlandia, 2001 **01:45** Love Island. Wyspa miłości - reality show **03:05** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Moja katolicka rodzina **09:55** Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:20** Stan Bezp. Państwa **11:30** Warto być ojcem **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Republika Pawłowska **12:50** Pragnienie Boga **13:30** Msza św. **14:30** Metr od Świętości **15:00** Katowice Praskie **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadekowie **17:30** XX Rajd Katyński **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Poznajemy Polskę **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Mysiąc Historia **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widenia **22:00** Z wędką nad wodę **22:30** Filmowe Zyciorysy PL

WTOREK • 13 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:15 Miasto z morza - serial, 2009	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.	05:35 M jak miłość - serial, 2022
07:00 Transmisja Mszy Świętej	06:25 Czy będę w niebie? - serial
07:30 0 Kościół z bliska	06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.	07:30 Pytanie na śniadanie
08:50 Rancho - serial obycz., Polska, 2007	11:15 Lena na Bałkanach - reportaż
09:50 Komisarz Alex - serial krym.	11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
10:45 Ojciec Mateusz - serial	12:30 Koło fortuny - teleturniej
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela, 2024	13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
12:10 Agrobiznes	14:05 Va Banque - teleturniej
12:30 Agropogoda - magazyn	14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
12:35 Magazyn Rolniczy	15:05 M jak miłość - serial, 2024
13:00 Sekretne życie kotów - reality show	16:00 Koło fortuny - teleturniej
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.	16:35 Familiada - teleturniej
14:55 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 2.: Mysłakowice - Karpacz	17:15 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
17:00 Teleexpress	18:10 Va Banque - teleturniej
17:15 Pogoda	
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	
18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2018	
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.	
19:30 Program inform. 19.30	
19:55 Pytanie dnia	
20:05 Pogoda; Sport	
20:15 Tour de Pologne - kroniki	
20:19 Reporteryzy - magazyn	
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024	
21:10 07 zgłoś się - serial krym.	
22:50 Legiony - dram. historyczny, Polska, 2019	
01:20 U Pana Boga w ogródku - kom., Polska, 2007	
03:30 Pociąg strachu - sens., USA, Aruba, 2002	
	
17:00 Teleexpress	18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
17:15 Pogoda	19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	20:10 Po prostu przyjaźń - komedia obyczajowa, Polska, 2016. Opowieść o przyjaźni, która została pokazana w różnych odciennach i aspektach i wystawiona na ciężką próbę.
18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2018	22:30 Panorama - program informacyjny
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.	23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2014
19:30 Program inform. 19.30	01:00 Rękopis znaleziony w Saragossie - fab., Polska, 1965 ●
19:55 Pytanie dnia	04:10 Hakerzy - nowi żołnierze Chin - dok., Franc., 2021
20:05 Pogoda; Sport	
20:15 Tour de Pologne - kroniki	
20:19 Reporteryzy - magazyn	
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024	
21:10 07 zgłoś się - serial krym.	
22:50 Legiony - dram. historyczny, Polska, 2019	
01:20 U Pana Boga w ogródku - kom., Polska, 2007	
03:30 Pociąg strachu - sens., USA, Aruba, 2002	
	

TVN

05:30 Uwaga! - program interwencyjny

05:45 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:40 Ten moment - program obyczajowy

07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

09:10 Szpital - program obycz.

11:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:25 Szpital - program obycz.

15:25 Doradca smaku - program kulinarny

15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

17:40 Detektywi - program krym.

18:45 Sport; Pogoda

19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Doradca smaku - program kulinarny

20:10 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska

20:50 Specjalista - sens., USA, 1994. Dzięki specjalistom od materiałów wybuchowych May Munro dokonuje zemsty za śmierć rodziców.

23:15 Hannibal - sens., Wlk. Bryt., USA, 2001

02:00 Kuba Wojewódzki - talk-show

03:00 Szpital - program obycz.

04:00 Uwaga! - program interw.

04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny

04:55 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:30 Malanowski i Partnerzy - Klientka Malanowskiego chce się dowiedzieć, dlaczego została porzuca na przez narzeczonego w momencie kiedy poinformowała go, że jest w ciąży.

09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy

10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

11:30 Gliniarze - czasie rodzinnego obiadu w warszawskiej restauracji zostaje postroelony poseł. Detektywi działają pod presją mediów.

13:35 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

15:50 Wydarzenia - program inf

16:20 Pogoda

16:25 Interwencja - magazyn reporterów

16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny

17:35 Sekrety rodziny - program obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:45 Sport

19:55 Pogoda

20:00 xXx: Reaktywacja - sens., USA, Chiny, 2017

22:20 Siedmiu wspaniałych - sens., USA, Australia, 2016

01:20 Bad Boys for Life - sens., USA, Meksyk, 2020

04:10 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

04:40 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Telezakupy TV Okazje

TV Puls	
06:00	Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00	Kobra - oddział specjalny - Podczas nielegalnego wysięgu na autostradzie dochodzi do poważnego wypadku. Semir i Paul udaje się aresztować sprawcę, ale...
11:00	Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
13:10	Za kłincza ku duchów - serial fabularny
15:00	Lombard. Życie pod zastaw - Sylwia i Franek to bliźnięcie 15-letnie rodzeństwo, które ma despotycznego ojca. 39-letni Marian Kaliniak to nie tolerujący sprzeciwu wojskowy.
16:00	Rodzinny interes - serial obyczajowy
18:00	Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
	
20:00	Handel - akcja, USA, 2007. Dwie dziewczyny zostają porwane na terenie Meksyku, a następnie przemyczone do USA, gdzie rozwinięty jest handel żywym towarem. W poszukiwaniu dziewczyn angażuje się brat jednej z nich...
22:20	Trafik - akcja, USA, 2018
00:35	Trop sprawcy - akcja, Franc., 2012
02:02	Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:20	Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:20	Menu na miarę - program kulinarny
05:00	Dzielnica strachu - serial kryminalny

ŚRODA • 14 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:15 Miasto z morza - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuńnawani odbudowani - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2007 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 13:00 Sekretne życie kotów - reality show 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 3.: Wałbrzych - Duszniki Zdrój 17:00 Teleexpress	05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2022 06:25 Pożyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Zrzuńnawani odbudowani - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwyszczenia - serial obycz., 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
	
17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2018 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:19 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 07 zgłoś się - serial krym. 22:55 USA - Bóg dał nam broń - dok., Franc., 2019 24:00 Sami swoi - kom., Polska, 1967 01:40 Pociąg strachu - sens., USA, Araba, 2002 03:20 Godziny - wysłuchaj czasem - akcja, USA, 2013	19:35 Barwyszczenia - serial obycz., 2024 20:10 Córka prezydenta - kom. romant., USA, 2004. Córka prezydenta USA postanawia wyrwać się z zamkniętego kręgu wszechobecnej ochrony i braku prywatności, chce poznać inny świat i innych ludzi 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama 23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2014 01:00 Kontrakt na zabijanie - thriller, USA, Niemcy, 2006 02:45 Krok od Nieba - serial krym. - serial, Włochy, 2011 03:50 Najdłuższe pożegnanie - dok., USA, 2023

TVN	POLSAT
05:30 Uwaga! - program interwencyjny 05:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:40 Ten moment - program obyczajowy 07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:10 Szpital - program obycz. 11:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:25 Szpital - program obyczajowy 15:25 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:40 Detektywi - program kryminalny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarz e - Detektywi odnajdują zwłoki luksusowej prostytutki pracującej w agencji dla VIP-ów... 13:35 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:20 Pogoda 16:25 Interwencja - magazyn reporterów 16:35 Gliniarz e - serial paradokumentalny 17:35 Sekrety rodziny - program obyczajowy
	
18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:50 Pani i pan Kiler - kom., USA, 2010. Jen poznaje przystojnego Spencera i zakochuje się w nim ze wzajemnością. Po ślubie okazuje się, że jej mąż był zawodowym zabójcą... 23:05 Zielona miła - obycz., USA, 1999 03:00 Szpital - program obycz. 04:00 Uwaga! - program interw. 04:20 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom	18:50 Wydarzenia - program inf. 19:20 Gość Wydarzeń 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Faceli w czerni 2 - kom., USA, 2002. W czasie pewnego rutynowego dochodzenia agent J wpada na trop diabolicznego planu, za którym stoi Seifeena, zła i przewrotna kosmitka... 21:55 Państwo młodzi: Chuck i Larry - kom., USA, 2007 00:20 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta - kom., USA, 2005 03:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:00 Zjedz Kambodżę - prog. podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:55 Tamte lata, tamte dni - Jerzy Kisielewski - magazyn 07:35 Szklanki Kolberga - Kamil Bednarek - reportaż 08:15 Podróże z historią - Latarnie polskiego wybrzeża - dokument, Polska, 2015 08:55 Kolumbowie - serial, Polska, 1970 10:05 Niech żyje wolność - komedia, Francja, 1931 11:40 KapelMistrze - Dzika Muzyka - film muzyczny, Polska, 2016 12:35 Karino - serial, 1974 13:50 Tylko Beatrycze - spektakl teatralny, 1975 16:10 Polskie drogi - serial, 1977 17:55 Rzecz Polska - Kłocki Zofii Stryjeńskiej - dok., 2018 18:20 Którędy po sztukę - van Dongen - magazyn	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Między Semirem a Kim Krüger dochodzi do napieć. Konflikt nasila się, gdy zamordowany zostaje... 11:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 13:10 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - Bene dykt Ślis to 66-letni milioner. Międzyzyna kupuje zadłużony teatr dla swojej córki Tamary, która bardzo chciałaby zostać aktorką. 16:00 Rodziny interes - Do salonu „Bella Elia” wbiega 18-letnia Roksana. Dziewczyna jest zakrawiona, upada i mdleje. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
18:30 Informacje kulturalne 19:00 Reżyserzy - Steven Spielberg - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Do utraty tchu - dramat, kryminał, Francja, 1959 21:40 Agatha Christie 4 - Dlaczego nie Evans? - serial, Wlk. Bryt., 2022 22:40 Lekkie obyczaje - 2046, - melodramat, SF, Hongkong, Chiny, Franc., Niemcy, 2004 00:55 Alceste - opera, Franc., 2019 03:35 Piotr Szczepanik. Koniec świata kormoranów - dokument, Polska, 1990 05:30 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2	20:00 Ja, Frankenstein - akcja, USA, Australia, 2013. Adam, potwór stworzony przez doktora Frankenstein, od ponad 200 lat żyje samotnie, starając się ukryć swoją naturę przed ludźmi... 21:50 Outlander - przyg., USA, 2008. Tajemniczy przybysz z kosmosu mija się na noweskich fiordach... 00:05 Sanctum - przyg., USA, Australia, 2011 02:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Darek Worak z 1a liceum wstydzi się poderwać Paulinę Kuć, ale zaczyna do niej pisać na portalu społecznościowym i udaje, że jest spoz szkoły. 06:55 Zagadki losu - program obyczajowy 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 11:45 Fachowcy - paradokument 12:25 Zapiskane w gwiazdach - program paradokumentalny 13:25 Idealna niania - w ukrytej kamerze - program rozrywkowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Lowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Lowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Nieuchwytny cel 2 - film, USA, 2016 23:10 Rings - sens. , USA, 2017 01:25 Love Island . Wyspa miłości - reality show 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Pamiętnik - melo dramat, USA, 2004 22:45 Wieczór gier - kom., USA, 2018. Max i Annie raz w tygodniu ułamają się z innymi parami na wieczór gier. Brat Maxa postanawia o drobnie podgrzać atmosferę. 00:50 Bokser - obycz., Polska, 2011. Film inspirowany życiem i karierą sportowca Przemysław Salety. To opowieść z jednej strony o odwadze, poświęceniu, ambicji i woli walki, a z drugiej, o najtrudniejszych wyborach życiowych, wobec których zawsze jesteśmy sami. 02:50 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą 03:50 Druga strona medalu	09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Aud. Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Ostatni rzeźbiarz w szkole 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 W pułapce wojny 13:00 Wielu był pierwszy 13:30 Msza 14:30 Jan Leśdowski . 15:00 Góra Św. Michała 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Historia we fraszkach 16:45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści z Stosów Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasny . 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Święty Grzegorz Wielki 22:55 Św. na każdy dzień

CZWARTEK • 15 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:15 Miasto z morza - serial, Polska, 2009 06:05 Złoty chłopak - serial obyczajowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Pan Wołodjowski - film historyczny, 1969 11:05 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 11:45 Święto Wojska Polskiego 12:50 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 4.: Kudowa Zdrój - Prudnik 13:45 Program publicystyczny 15:55 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 4.: Kudowa Zdrój - Prudnik 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2018	05:45 Z miłości do Joey - dok., USA, 2016. Poruszający film o miłości, radości i nadziei, która tu nie umiera nigdy. 07:30 Pytanie na śniadanie 11:40 Duma i uprzedzenie - fab., Wlk. Bryt., Franc., USA, 2005. Pięćsióstr Bennet dorastało w przekonaniu, iż jedynym ich celem jest zdobycie meźów. Ale jedna z nich... 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej 17:15 Znachor - dram., Polska, 1981. Opuszczony przez żonę znany chirurg, prof. Wilczur, szuka pocieszenia w alkoholu. Zostaje ograbiony i pobity, na skutek czego traci pamięć. 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki, felieton 20:19 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 My, Kawaleria Powietrzna - dok., Polska, 2023 00:10 Godziny - wysłuchaj z czasem - akcja, USA, 2013 01:55 Nie ma mocnych - kom., Polska, 1974 03:45 Obietnica - serial krym., Franc., Belgia, 2020
	
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki, felieton 20:19 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 My, Kawaleria Powietrzna - dok., Polska, 2023 00:10 Godziny - wysłuchaj z czasem - akcja, USA, 2013 01:55 Nie ma mocnych - kom., Polska, 1974 03:45 Obietnica - serial krym., Franc., Belgia, 2020	19:30 Rodzinka.pl - serial komediowy, Polska, 2019 20:10 Marley i ja - kom., USA, 2008. Aby odsunąć temat rozmowy o powiększeniu rodziny, nie dożyłoby do ojcostwa mąż kupuje żonę psa... 22:15 Panorama 22:55 Głowa rodziny - dram., USA, Kan., 2016 01:00 Córka prezydenta - kom. romant., USA, 2004. Córka prezydenta USA postanawia wyrwać się z zamkniętego kręgu wszechobecnej ochrony i braku prywatności, chce poznać inny świat i innych ludzi 02:55 Umysł w ogniu - fab., USA, 2016

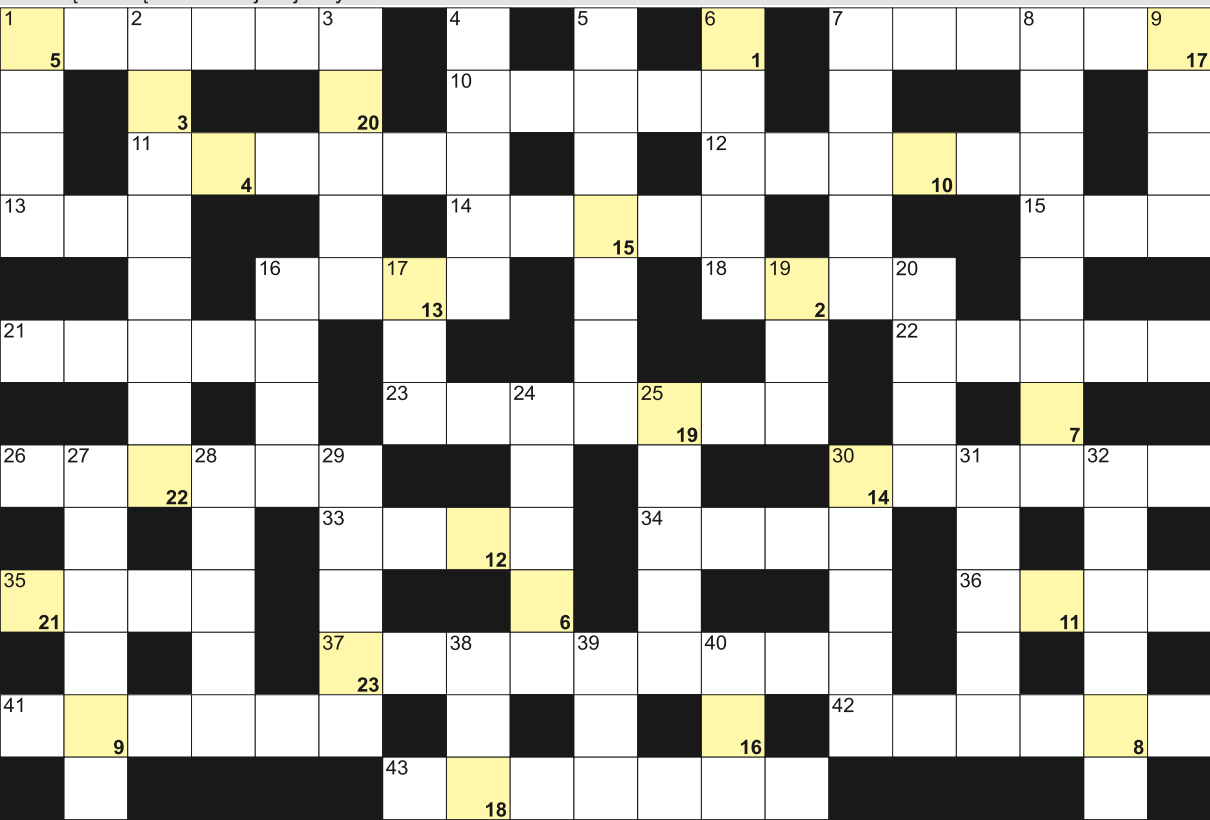
TVN	POLSAT
05:20 Uwaga! - program interwencyjny 05:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:30 Doradca smaku - program kulinarny 06:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:40 Bociany - kom., USA, 2016 10:25 Świat według T.S. Spiveta - przyg., Franc., Kan., Australia, 2013 12:40 Za duży na bajki - kom., Polska, 2022 14:50 Mała stopa - przyg., USA, 2018 17:00 Johnny English: Nokaut - film, USA, Franc., Chiny, Wlk. Bryt., 2018 18:45 Sport; Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Uwaga! - program interw. 19:45 Nie wszystko złoto, co się świeci - przyg., USA, 2008	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:40 Sezon na misia - anim., USA, 2006 09:35 Doktor Dolittle - kom., USA, 1998 11:30 Pani i władca: Na krańcu świata - sens., USA, 2003. Kapitan Jack „Lucky” Aubrey dowodzi brytyjskim zagłowiec wojennym „Surprise”, którego zadaniem jest tropienie francuskich korsarzy u wybrzeży Ameryki Południowej. „Surprise” zostaje zaatakowany przez „Acheron” - większą jednostkę nieprzyjaciela. 14:30 Kevin sam w domu - po raz czwarty - kom., USA, 2002 16:15 Rodzina od zaraz - obycz., USA, 2018 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
	
22:10 Ostatni skaut - sens., USA, 1991. Dwóch bardzo różniących się od siebie mężczyzn połączyły dwie wspólne sprawy. Obaj są żywiołowi, przegranzi, obaj znali i tę samą kobietę, która została zamordowana. Chociaż zupełnie do siebie nie pasują, to jednak razem stanowią zgrany i skuteczny duet w walce z bezprawiem. 00:20 Ojciec i córki - film, USA, Włochy, 2016 02:55 Szpital - program obycz. 03:55 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy	19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Miłość na zamówienie - kom., USA, 2006. Tripp jest przystojny, czarujący, wysportowany, ma dobrą pracę i pieniądze. Jest z nim tylko jeden problem: ma 35 lat, ale ani myśli wyprowadzać się z domu rodziców. Aby uwolnić się od niego, rodzice wynajmują Paulę... 22:05 Pearl Harbor - sens., USA, 2001 02:05 Królewskie święta - film, USA, 2018 04:00 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:50 Tamte lata, tamte dni - Jerzy Kisielewski - mag. 07:30 Jak powstały nasze nazwiska? - dok., Polska 08:10 Rzecz Polska - Kłocki Zofii Stryjeńskiej - dok., 2018 08:35 Którędy po sztukę - van Dongen - magazyn 09:00 Polskie drogi - serial, 1977 10:40 Dzwonnik z Notre Dame - kostium., Franc., 1956 12:50 Reżyserzy - Steven Spielberg - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:50 Karino - serial, 1974 15:00 Mój przyjaciel Hachiko - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2009 16:45 Polskie drogi - serial, Polska, 1977 18:20 Kolarstwo - Tour de Pologne 18:50 Renoir. Portrecista odchodzącej epoki - dok., Niemcy, 2022	05:45 Wielka włóczęga - kom., Franc., 1966. Nad Paryżem zostaje zestrzelony angielski samolot, wracający z nalotu bombowego nad Zagłębiem Ruhry. Żołęga wyszukuje jednak na spadochronach, dzięki czemu udaje jej się przeżyć. 08:30 Kapuśniaczek - kom., Franc., 1981 10:35 Jeszcze dalej niż Północ - kom., Franc., 2008 12:45 Dama za burłą - kom., USA, 1987. Pewnego dnia Joanna poznaje na statku stolarzka - Deana Proffitta, dla którego jest bardzo niemila. Odmawia mu nawet zapłaty za pracę. Los zadzwia sobie z niej niemilościwie... 15:00 W 80 dni dookoła świata - przyg., USA, 2004 17:30 Legenda Zorro - przyg., USA, 2005
	
20:00 Krzyżówka - Teatr Sensacji Kobra, 1977 21:15 Odwas mnie nie opuszcza - Stanisława Celinska, 2024 21:40 Uwierz - recital Stanisławy Celinskiej - recital, 2024 22:55 Informacje kulturalne - magazyn 23:20 Galeria sztuki na ekranie - Ogród artysty. Amerykański impresjonizm - dok., Wlk. Bryt., 2021 00:25 W trzy miesiące dookoła świata - Do utraty tchu - dramat, kryminał, Franc., 1959 02:05 Kino nocne - Ran - dramat, Japonia, Francja, 1985	00:25 Robin Hood: Początek - przyg., USA, 2018. Robin z Loxley powraca z wyprawą krzyżową w rodzinne strony. Odkrywa, że jego zamek został spłądowany, a ziemię skonfiskowane przez chciwego Szeryfa z Nottingham. 22:10 Samson - przyg., USA, 2018. Czy Samson, boży wybraniec, spełni swoje proroctwo i wyzwoli swój lud? 00:25 Żelazny rycerz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011 03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Menu na miarę - program kulinarny

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Nowa uczennica z licealnej 2d - Milena Dobek, cierpi na zaburzenia lękowe. Dziewczyna ukrywa swoją chorobę... 06:55 Zagadki losu - program obyczajowy 07:55 Detektywi - program krym. 08:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:05 Maria Magdalena - obycz., USA, Wlk. Bryt., Australia, 2018. Opowieść o Marii Magdalenie, która jako młoda kobieta porzuca dawne życie, by dołączyć do uczniów Jezusa z Nazaretu 14:40 Ostatni smok - przyg., USA, 1996 16:50 Tylko dla ołtów - wojenny, Wlk. Bryt., USA, 1969. Amerykański generał zostaje zestrzelony przez Niemców i trafia do niewoli. Misję jego uwolnienia powierzono siedmiu ludziom... 19:00 Po zachodzie słońca - sens., USA, 2004. Nieuchwytny złodziej Max Burdett oraz jego piękna i sprytna współpracownica, Lola, odpoczywają na jednej z rajskich wysp na Antarktyce. Agent FBI, Stan, od kilku lat bezskutecznie depcze Maxowi po piętach... 22:10 Batman i Robin - przyg., USA, 1997 00:45 Od kołyski aż po grób - sens., USA, 2003. Przestępca Ling porwya córkę Faity, a o kupem mają być skradzione przez Faity diamenty... 02:55 Żyjąc z potworem - historii ludzi dzielących dom z zabójcą 03:55 Druga strona medalu - talk-show	06:00 Lowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Akademia sztuk walki - film, USA, 2015 09:10 Opiekun - komedia, USA, 2011 11:15 Mission Impossible - sens., USA, 1996 13:45 Mission: Impossible - Ghost Protocol - sensacyjny, USA, 2011 16:35 Nieustraszeni bracia Grimm - sens., USA, Czechy, Wlk. Bryt., 2005 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 VI Batalion - sensacyjny, Australia, USA, 2005 23:50 Baby Driver - sens., Wlk. Bryt., USA, 2017 02:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Po zachodzie słońca - sens., USA, 2004. Nieuchwytny złodziej Max Burdett oraz jego piękna i sprytna współpracownica, Lola, odpoczywają na jednej z rajskich wysp na Antarktyce. Agent FBI, Stan, od kilku lat bezskutecznie depcze Maxowi po piętach... 22:10 Batman i Robin - przyg., USA, 1997 00:45 Od kołyski aż po grób - sens., USA, 2003. Przestępca Ling porwya córkę Faity, a o kupem mają być skradzione przez Faity diamenty... 02:55 Żyjąc z potworem - historii ludzi dzielących dom z zabójcą 03:55 Druga strona medalu - talk-show	09:20 Opowieści Starego Testamentu 09:45 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek 10:00 Mysłąc Ojczyzna 10:10 Słowo życia 10:15 Przyroda i ludzie 10:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie 11:00 Uroczystość Wniebowzięcia NMP 13:15 Przełęg Tyg. „Niedźwiedź” 13:20 „Kryzys praworządności i wymiar sprawiedliwości - co dalej?” 13:40 Na palotynskim wzgórzu 14:50 Prośba Maryjny na Ukrainie 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Według nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Historia 21:00 Apel Jasny . 21:20 Inf. dnia

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

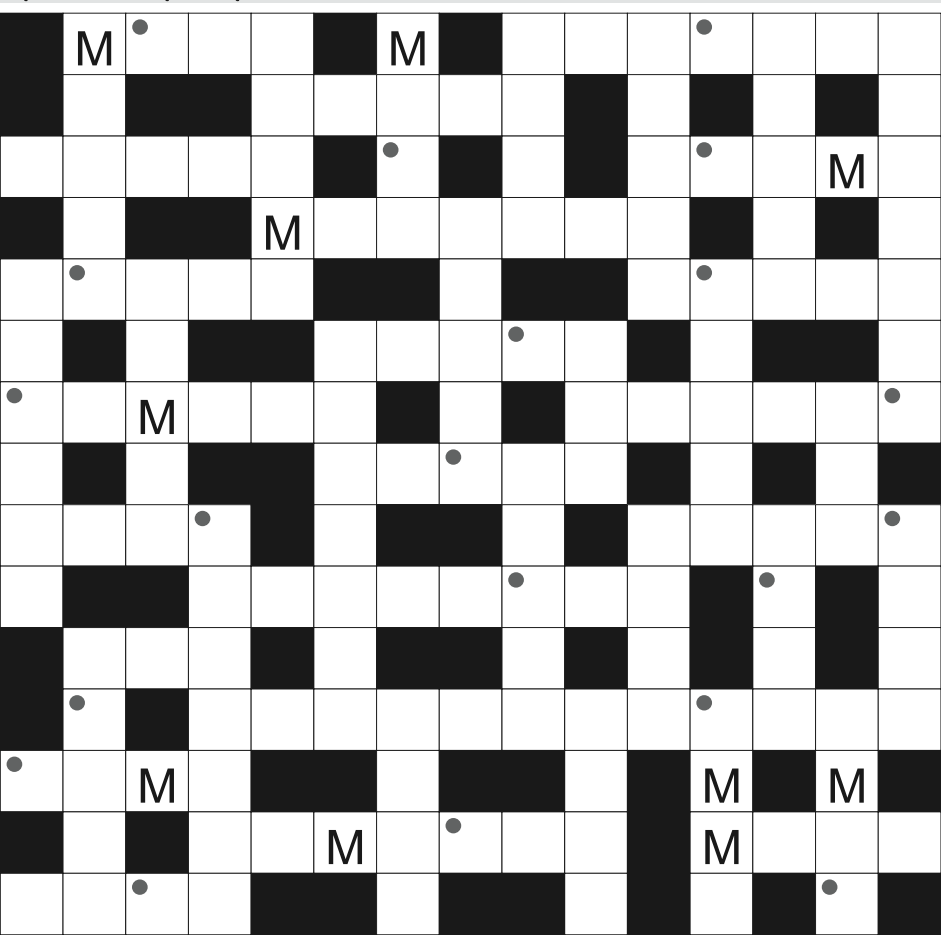
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 23 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) pierwiastek Co, 7) rzeka w Kanpur, 10) brązu i żelaza w dziejach, 11) część damskiej bielizny, 12) jedenasta litera alfabetu greckiego, 13) podróż samolotem, 14) przepływa przez Getyngę, 15) i Mars, i Zeus, 16) oczyszczona do wypieków, 18) składane schodki na statek, 21) dawna stolica Inków, 22) rejon wyborczy, 23) koziołek z książki Kornela Makuszyńskiego, 28) tragedia Szekspira z Dulkanem, 30) po ślubie, 33) Zegadłowicz, polski poeta; 34) wynik dodawania; 35) pierwiastek Tb; 36) sumiaste pod nosem; 37) stolica Pakistanu; 41) ojciec Morfeusza; 42) rzymska bogini brzasku i świtu; 43) układanka karciana, samotnik. **PIONOWO:** 1) Helmut, były kanclerz Niemiec; 2) czerwona tetra, ryba; 3) argentyński taniec towarzyski; 4) największy wulkan Islandii; 5) Placido, hiszpański tenor; 6) płat ryby bez ości; 7) recepturka; 8) pracują na cmentarzach; 9) trująca miejska mgła; 16) trzeźwiące do regeneracji; 17) rodzinny lub dziecka; 19) dwanaście miesięcy; 20) czarne na szachownicy; 24) komplet kart do gry; 25) nandinia palmowa inaczej; 27) Am dla chemika; 28) wiruje w pralce; 29) sport Wojciecha Fibaka; 30) Rutkiewicz, była polska alpinistka; 31) niewielki teren zielony w mieście; 32) stojące to tremo; 38) najdłuższa rzeka Chile; 39) jeden z miesięcy; 40) Affleck lub Kingsley, aktorzy.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

W diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie spółgłoski “M”. Miejsce wpisu hasel do odgadnięcia. Litery z pól z kropką czytane rzędami utworzą rozwiązanie krzyżówki.

parlament Szwecji; łączy brzegi rzeki; część dnia; Paganini, włoski skrzypek; urodzaj grzybów lub truskawek; kieli-szek do wina; zasiła latarkę; dekoracyj-na lampa w ogrodzie; Pani Bovary z powieści Flauberta; żywioł schodzący z gór; pozycje w jodze; egipski wąż Kleopatry; stolica Bangladeszu; inaczej zgłoski; wjazdowa na posesję; Rabanne, były projektant mody; broń biblijnego Dawida; inaczej kiepski, lichy, słaby; przepływa przez Berno; waluta RPA; nawałnica z piorunami; powieściowy kapitan Nautilusa; Donald, były prezydent USA; przed nazwiskiem; Alicja dla przyjaciół; McCartney, były członek The Beatles; dorosły mały koń; pospolita to kalebasa; tritlen dla chemika; Błęcka-Kolska, aktorka; słodkie lekarstwo na kaszel; psia ręka; zakole rzeki inaczej; "Wierna ...", powieść Żeromskiego; najwyższy wulkan Kostaryki; rodzinne miasto Ludwiga Beethovena; olimpijskie co cztery lata; dotkliwe gorąco; płynie przez włoską Pizę; japoński rosół; wykonuje prace pod wodą; inaczej o kremacji; na końcu wyścigu; do pisania na tablicy w szkole; sto centymetrów.

4	1	5		7	8	2		9
	6			2	9	5		
					1	4	7	
3				4	5			2
			1				5	
		7		3			9	
6	7		9			1	3	
	4	9		1	3		2	
	3	1	2	5				6

			5	7				
			9		3		4	
7	5				2			
		2			4		7	
1	8					4	2	
								1
8	2			9			1	3
6	4		3		8		5	7
5		1			6			

WYKREŚLANKA: znajdź 20 nazw ptaków żyjących w Europie. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Znajdź wyrazy: Szpak, Sowa, Bielik, Sroka, Czapla, Czajka, Drozd, Dudek, Gil, Kania, Kawka, Kruk, Kobuz, Kos, Kulik, Lelek, Nur, Mewa, Orlik, Wrona.

S	O	D	E	N	N	E	B	O	M
K	N	U	R	O	G	I	A	L	E
U	C	D	O	L	E	L	E	K	I
N	Z	E	W	L	I	N	A	O	S
F	A	K	I	R	K	A	M	D	S
U	J	K	R	I	O	K	A	R	A
K	K	O	B	U	Z	N	M	O	C
O	A	K	A	W	K	A	A	Z	L
S	O	J	K	A	G	R	A	D	O
S	K	O	R	U	I	P	O	R	A
A	R	O	M	A	L	E	L	O	K
K	R	E	S	A	S	I	T	W	A
S	W	K	A	R	K	O	K	I	N
A	M	A	R	O	O	R	W	E	I
W	Y	S	Z	P	A	K	I	A	A
A	N	K	W	A	R	I	A	T	H